Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 63 (2563) ■ Субота, 7 квітня 2001 року ■ Ціна договірна

Під час перебування в Македонії з офіційним візитом міністра оборони України Олександра Кузьмука йшлося про допомогу в модернізації збройних сил Республіки Македонія. Досягнуто принципової домовленості про підготовку македонських офіцерів в Україні.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

■ *1340 р. Помер останній володар Галицько-Волинської держави Юрій Болеслав.*

■ *1348 р. У Празі засновано Карлів університет, один з найстаріших у Європі.*

■ *1876 р. У Буську (Львівщина) народився Іларіон Свєнціцький, філолог та мистецтвознавець. Організував у Львові Національний музей (нині — музей українського мистецтва).*

■ *1948 р. Вступив у дію статут Всесвітньої організації охорони здоров'я. Відзначається як Всесвітній день здоров'я.*

7 квітня

Не буду «хлопчиком для биття»

Президент України Леонід Кучма висловився категорично проти запровадження парламентсько-президентської форми правління в Україні і назвав «трагедією» можливість перетворення країни на парламентсько-президентську республіку. «Ми бачимо склад парламенту, ми бачимо різношерстість політичних сил. Вони ніколи не домовляться», — наголосив Президент. Аргументуючи свою позицію, він навів досвід інших країн, де вихід із кризи здійснюється «з допомогою сильної виконавчої влади».

Леонід Кучма закликав Кабінет Міністрів краще працювати з Верховною Радою і заявив про те, що більше не застосовуватиме право вето стосовно економічних законів, прийнятих парламентом.

Парламент приймає економічно необгрунтовані законопроекти, уряд просить застосувати право вето, а Президент «робиться хлопчиком для биття», зазначив глава держави під час зустрічі з президією Федерації профспілок України.

Він назвав цю практику «використанням президента», підкресливши, що «лафа для уряду закінчилася», **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

 Парламентська хроніка

Багатий платить — за бідного, здоровий — за хворого, молодий — за старого...

Ранкове і денне засідання 6 квітня

За таким принципом пропонують реорганізувати фінансування системи охорони здоров'я автори законопроектів про загальнообов'язкове державне соціальне медичне страхування Ніна Марковська та Ігор Франчук.

Стан так званого безоплатного медичного обслуговування населення загальновідомий — це той випадок, коли наш пересічний читач може знати більше, аніж високі чини. Заступник голови парламентського Комітету з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства Лілія Григорович нагадала, що у тіньовому обігу цієї системи (хабарі, тіньові каси у лікарнях) перебуває близько 3 млрд. грн., а це більш як половина консолідованого бюджету сфери охорони здоров'я.

(Закінчення на 2-й стор.).

! У номер

Місток для співпраці

Активізація зовнішньополітичних зусиль України в євроінтеграційних процесах має полягати «в ініціативах, які були б цікаві сьогодні Європі». Так заступник Голови Верховної Ради України Степан Гавриш охарактеризував підсумки консультацій з керівниками парламентів майбутніх членів ЄС, що відбулися наприкінці березня в Будапешті в рамках конференції глав парламентів держав—членів Центрально-Європейської ініціативи. Степан Гавриш вважає, що Україна «має максимально використовувати своє геополітичне становище та активно обмінюватись інтелектуальним політичним ресурсом, тобто бути присутньою в усіх європейських інституціях та організаціях, у тому числі ЦЄІ», бо це — «місток для співпраці з Євросоюзом».

«У європейських планах ще немає України», — констатував заступник Голови ВР, а тому «сьогодні все залежить від нас». На його переконання, держава «має активізувати зовнішньополітичні зусилля та законотворчу роботу, щоб гармонізувати своє законодавство з європейським правовим полем».

Нас виключатимуть із Ради Європи?

Моніторинговий комітет Парламентської асамблеї Ради Європи пропонує виключити Україну з Ради Європи. «Ми ухвалили резолюцію і рекомендацію, які дуже критичні, особливо щодо Президента. Йдеться про зловживання владою, зокрема про утиски свободи слова, придушення опозиції. Ми рекомендуємо Комітету міністрів РЄ розпочати процес призупинення членства України в раді Європи», — заявила в інтерв'ю радіо «Свобода» Анне Северинсен, доповідач комітету по Україні.

(Закінчення на 13-й стор.).

Дивіться, ми зростаємо!

Обсяги промислового виробництва у першому кварталі зросли на 17,4 відсотка порівняно з відповідним періодом минулого року. У березні проти торішнього березня іще більше — на 18,1 відсотка.

Про це повідомив журналістам Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко, нагадавши заразом, що інфляція за цей період становить 2,7 відсотка. Спостерігачі відзначають, що довготривалий приріст промислового виробництва, реальної економіки вже дає можливість зосереджувати в бюджеті кошти, достатні для інтенсивнішого фінансування соціальних програм, підвищення заробітних плат і пенсій.

БУДЬ ЩАСЛИВИЙ, МАЛИЙ!

Сьогодні — Всесвітній день здоров'я

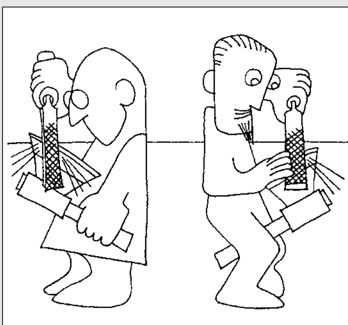
Народження — складне випробування для матері й дитини. Життєвий іспит, де «двійка» загрожує інвалідністю або навіть смертю. На жаль, дедалі менше майбутніх мам складають цей іспит «на відмінно». Низький рівень життя, хвороби, недоступність якісного медичного обслуговування зменшують наші шанси мати здорове майбутнє покоління. Починаючи з 1994 року рівень дитячої інвалідності в Україні збільшився на 25,4 відсотка. Кожен п'ятий із зареєстрованих дітей з особливими потребами (нерідко — маючи живих батьків) мешкає в інтернаті, позбавлений родинного тепла і затишку.

... Цьому малому пощастило народитися здоровим. Він ще не вміє посміхатися, але в нього є все, щоб швидко опанувати цю нехитру науку. Будь щасливий, малий! Рости здоровим і сильним!

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

 Дошка пошани

Убивчий акцент

Народний депутат, лідер партії «Яблуко» Михайло Бродський під час дискусії з президентом Національної телекомпанії, ведучим «7 днів» Вадимом Долгановим у відповідь на звинувачення, що, мовляв, коли він, Бродський, мав відношення до газети «Киевские ведомости», то поводився так, як і Долганов, — парирував:

— Так, «Киевские ведомости» виконували функцію зондер-команди.

(Дошка закінчується на 12-й стор.).

■ *Учора в столиці відбулася перша всеукраїнська конференція студентських організацій вищих навчальних закладів.*

■ *У Житомирі з харчовим отруєнням госпіталізовано вже 90 дітей із школи-інтернату №4.*

■ *У Києві з нагоди святкування Великодня буде надано матеріальну допомогу окремим категоріям малозабезпечених громадян у розмірі 30 гривень.*

P. S.

Наша адреса в Internet на сервері української преси: http://uamedia.visti.net/golos/

Партійний дороговказ

Вечірнє засідання 5 квітня

Парламентська хроніка

Тридцять один закон — такий своєрідний рекорд установила в день голосування Верховна Рада. Парламентарії виконали ще одне зобов'язання України перед Радою Європи: конституційною більшістю (321 — «за») прийняли в цілому закон «Про політичні партії в Україні».

Цей закон уже двічі повертався до парламенту з президентським вето. Із 18 зауважень Л. Кучми депутати повністю врахували п'ять, частково погодилися з шістьма, а сім — відхилили. Закон встановлює гарантії діяльності політичних партій в Україні, порядок їх створення та реєстрації, здійснення державного контролю за їх діяльністю тощо.

Парламентарії не погодилися повністю з одним із принципових зауважень Президента, яким пропонувалось упродовж року з дня набрання чинності закону провести перереєстрацію всіх політичних партій. Прийнята відповідна стаття закону гласить, що упродовж року після чергових парламентських виборів партії мають привести свої статути у відповідність до вимог закону і подати їх до Мін'юсту, що фактично й означатиме перереєстрацію партій. Партія повинна мати статус всеукраїнської, для чого необхідно сформувати партійні осередки у 2/3 областей та 2/3 районів України. Для її реєстрації треба зібрати 10 тисяч підписів на підтримку. Партія має щорічно інформувати Мін'юст про кількість місцевих первинних партійних організацій, зміну назви, програми, статуту, керівних органів, їх адрес тощо. Партії може бути відмовлено у реєстрації, якщо документи, подані на реєстрацію, не відповідають Конституції та законодавству. Її діяльність може заборонити тільки Верховний Суд України.

Лідери політичних партій, які представлені в парламенті, по-різному оцінили прийняття цього закону. Скажімо, лідер Українського Народного Руху Юрій Костенко вважає, що закон про політичні партії в нинішній редакції — це «компроміс задля підписання Президентом України закону про вибори до парламенту на пропорційній основі». На його думку, одним із основних недоліків закону є неврегулювання питання фінансування політичних партій.

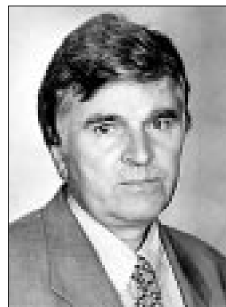
Однак прийняти хоча б у першому читанні закон про парламентську більшість та опозицію депутатам так і не вдалося. За нього проголосувало лише 172 депутати —представники фракцій СДПУ(о), НДП, груп «Трудова Україна» та «Відродження регіонів». Не голосували фракції КПУ, «Батьківщина», УНР, «Реформи-конгрес» і соціалісти. За словами координатора фракції УНР Валерія Асадчева, законопроект порушує Конституцію, оскільки передбачає розпуск парламенту в разі, якщо той не зможе створити більшості. Отож перед його прийняттям необхідно внести відповідні зміни до Основного Закону. Водночас об'єднані соціал-демократи, за словами лідера фракції Олександра Зінченка, після того, як Верховна Рада не проголосувала за закон про парламентську більшість та опозицію, вирішили не підписувати угоду між урядом та парламентом про спільну відповідальність. На його погляд, відсутність ключового закону про парламентську більшість «розмиває» відповідальність більшості.

На вечірньому засіданні було прийнято в цілому ще ряд законів із пропозиціями Президента, зокрема «Про нафту і газ», «Про митний тариф», «Про обіг векселів в Україні», нову редакцію закону «Про статус ветеранів військової служби та їх соціальний захист» та ін.

Юліана ШЕВЧУК.

Зупиніться!

Відкритий лист до Президента України та Форуму національного порятунку

Шановні добродії!

Побійтеся Бога! Адже пересічним українським громадянам уже не вистачає моральних сил стежити за цією війною без правил, без моралі і, що найдивовижніше, без правових наслідків. Не ганьбіться самі і не ганьбіть Україну, яка волею обставин опинилася у ваших руках.

Що діється сьогодні із засобами масової інформації! Перша програма телебачення стала нагадувати політичного кілера в законі, який щовечора, а особливо у програмі «Сім днів», «вбиває» чергового можливого претендента на посаду президента, викриває незбагненну корумпованість політичних опонентів нинішньої влади. Аналогічну позицію зайняли і газети, з тією лише відмінністю, що окремі з них перейшли на інший бік барикад (за що й страждають). До нашої (точніше —вашої) розборки долучилися вже й сусідні, і навіть не дуже сусідні, країни, що становить небезпеку для нашого суверенітету.

На що ви витрачаєте свої сили? І коли тоді вам займатися державними справами? Якщо маєте безперечні докази такої жахливої корумпованості, як про це повідомляє наша непідкупно-незалежна прокуратура через ті ж таки засоби інформації, то нехай суд винесе свій вирок, а не дезорієнтована громадська думка, до якої ви щоразу апелюєте, як до морального арбітра. Не вивішуйте перед усім світом свою брудну білизну. У цій війні компроматів зрештою переможців не буде. Програє в ній тільки Україна, про честь і достоїнство якої ви, начебто, піклуєтесь.

Ні для кого не секрет, що війна компроматів спалахує у нас щоразу у зв'язку з черговими парламентськими чи президентськими виборами. Така приуроченість взаємних розвінчувань просто аморальна. Адже єдиним її рушієм є намагання прибрати з дороги до трону можливого конкурента, а зовсім не турбота про інтереси народу.

Я звертаюся до опозиції. Не переходьте межу у своїх справедливих вимогах до влади, за якою в Україні може запанувати хаос і безладдя. 9 березня не має повторитися. Ми не повинні спровокувати розвиток подій за югославським сценарієм.

Я звертаюся до Вас, шановний Президенте. Невідкладно розпочинайте переговори з опозицією. Вона є, незалежно від того, конституйована чи ні. Власні амбіції мусять відійти на другий план. Потрібно думати про долю України. Бо держава, як Вам добре відомо, справді перебуває у кризі.

Я звертаюся до всіх, хто так чи інакше причетний до цієї нашої національної ганьби. Необхідно зупинитися. Не сіймо зерна розбрату серед нашого й так розтерзаного суспільства. Не вирішуйте свої проблеми його руками. Необхідно обом сторонам піднестися над взаємними образами і без будь-яких попередніх умов, разом і негайно шукати шляхи до порозуміння, а головне — до виходу України із системної кризи.

Петро ТОЛОЧКО,
народний депутат України,
академік Національної академії наук України.

Багатий платить за бідного, здоровий — за хворого, молодий — за старого...

Ранкове і денне засідання 6 квітня

(Початок на 1-й стор.).

Позаяк бюджетних коштів на охорону здоров'я не вистачає, законопроектами передбачено створення спеціального фонду, до якого роботодавці та всі працюючі відраховуватимуть певні суми. Держава також не має стояти осторонь — оті 40 відсотків фінансів, котрі сьогодні надходять від держави у медичні заклади, мають захистити найзнедоленіші верстви населення. Для повноцінніщого медичного обслуговування передбачається зібрати до фонду 7,3 млрд. грн. Більшість народних депутатів підтримала проект народного депутата Анатолія Франчука, що передбачає відрахування до фонду медичного страхування коштів з акцизних зборів та інших податків, зібраних з виробників алкогольної і тютюнової продукції.

Парламентарії наголошували на необхідності державних гарантій збереження і використання коштів фонду. І це справді важливо, коли згадати історію так званих трастів, та й де логіка, коли держава зобов'язує кожного з нас платити страхові внески і не гарантує їх збереження та законного використання недержавними організаціями?

Ще одного соціально вразливого аспекту парламентарії торкнулися під час внесення змін до закону про виконавче провадження. Автори законопроекту пропонують розширити можливості виконавчої служби з судових рішень, прийнятих за справами про банкрутство (йдеться про виплату зарплат), та про реалізацію цією службою заарештованого судом майна. Валерій Коновалюк пропонує посилити закон вимогою про перенесення виплат до Пенсійного фонду з третьої черги у другу.

Під час ранкової розминки було оголошено про реформування депутатської групи «Відродження регіонів» (лідер Олександр Волков) у депутатську фракцію «Демократичний союз». Однак дехто з депутатів тут же зауважив, що право на створення фракції у ВР мають ті партії, які здобули належну кількість голосів на парламентських виборах. Головуючий на засіданні заступник Голови Верховної Ради Степан Гавриш запропонував розібратися з цим профільному парламентському комітетові.

Працюючи цього дня у скороченому режимі, парламент розглянув й інші питання порядку денного.

Анатолій БОРИСОВ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Перереєструвалися

Під документом про перереєстрацію парламентської більшості поставили підписи групи «Трудова Україна», «Відродження регіонів» і фракції Народно-демократичної партії та Партії зелених.

Про це інформує лідер групи «Відродження регіонів» Олександр Волков, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Передбачається, що перереєстрація більшості завершиться до кінця наступного пленарного тижня.

4 групи і фракції, що поставили свої підписи під документом, об'єднують 112 депутатів. У Верховній Раді працюють 449 народних депутатів.

ЗАКОНоДАВець

Приїзди, сестро, будеш громадянкою

НОВА НОРМА: Верховна Рада України ухвалила новий закон «Про громадянство України».

ЦЕ ОЗНАЧАЄ, що в нашій державі по-новому визначено правовий зміст громадянства України, підстави та порядок його набуття і припинення, повноваження органів, що беруть участь у вирішенні питань громадянства України.

Цим законом розширено коло підстав для набуття громадянства України. За новим законом право на українське громадянство також мають:

особи, які прибули в Україну на постійне місце проживання після 13 листопада 1991 року і яким у паспорті громадянина колишнього СРСР зразка 1974 року органами внутрішніх справ України зроблено запис «громадянин України»;

діти таких осіб, які прибули разом з батьками в Україну, якщо на момент прибуття в Україну вони не досягли повноліття (18 років).

Серед основних новел цього закону — підстави набуття громадянства України за територіальним походженням. Відповідно до ст. 8 закону, **«особа, яка сама або хоча б один з її батьків, дід чи баба, повнорідні брат чи сестра народилися або постійно проживали до 16 липня 1990 року на території, яка стала територією України** відповідно до статті 5 Закону України «Про правонаступництво України», а також на інших територіях, що входили до складу Української Народної Республіки, Західно-Української Народної Республіки, Української Держави, Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР), ... і є особою без громадянства або іноземцем, що взяв зобов'язання припинити іноземне громадянство, та подала заяву про набуття громадянства України, а також її діти реєструються громадянами України».

Для цих осіб закон передбачає спрощений порядок набуття громадянства України. Їм не доведеться проходити досить складну і тривалу процедуру прийняття до громадянства України на загальних підставах, що є однією з перешкод, зокрема, для повернення в Україну тих десятків тисяч українців та їх нащадків, котрі свого часу з різних причин виїхали за межі України. Так, якщо рідна сестра одного з ведучих рубрики «ЗАКОНоДАВець», яка за часів Радянського Союзу виїхала на заробітки в Республіку Комі і залишилася там проживати після розпаду СРСР та стала громадянкою Російської Федерації, вирішить повернутись з дітьми на Батьківщину і набути громадянство України, то для реєстрації громадянами України їй та її дітям достатньо буде подати заяву про набуття громадянства України та взяти зобов'язання припинити громадянство РФ.

Змінено і положення про набуття громадянства України за народженням. Зокрема, це стосується випадків народження особи, чиї батьки мають різне громадянство (один з них є громадянином України, другий —громадянином іншої держави). Якщо раніше визнання народженої від таких батьків дитини громадянином України обумовлювалося місцем її народження, місцем постійного проживання батьків та їх письмовою згодою, то відтепер закон не передбачає таких умов. Новий закон (ст. 7) констатує, що особа, один з батьків якої на момент її народження був громадянином України, є громадянином України.

Розширено і деталізовано положення про набуття громадянства України за народженням особою, яка народилася на території нашої держави від іноземців, осіб без громадянства, осіб, яким надано статус біженця чи притулок в Україні. Це саме стосується і дітей, котрі народилися за межами України від осіб без громадянства, якщо останні постійно проживають на території нашої держави.

Змінено також і умови прийняття до громадянства України на загальних підставах. Так, для отримання громадянства чоловікові чи жінці, яка перебуває у шлюбі з громадянином України більш як два роки та постійно проживає в Україні на законних підставах, віднині необов'язково буде безперервно проживати на законних підставах на території України протягом останніх п'яти років, як це було передбачено раніше. Крім того, законодавець пішов на певні поступки і щодо мовних вимог. Якщо раніше закон вимагав для іноземця чи особи без громадянства, які виявили бажання стати громадянами України, володіння українською мовою в обсязі, достатньому для спілкування, то тепер їм достатньо лише розуміти нашу державну мову в зазначеному обсязі.

ЗВЕРТАЄМО УВАГУ, що вирішувати питання громадянства закон надає право Президенту України, Комісії при Президентові з питань громадянства, спеціально уповноваженим органам виконавчої влади з питань громадянства та Міністерству закордонних справ.

ДЛЯ ДОВІДКИ: закон прийнято 18 січня 2001 року, він набрав чинності з 1 березня ц. р. З повним його текстом можна ознайомитися в «Голосі України» за 6 березня 2001 року.

Микола МЕЛЬНИК,
кандидат юридичних наук.

Ведучі рубрики нагадують норму ст. 68 Конституції України:

«Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності»

Анатолій БЕНЬ,
оглядач «Голосу України».

Красномовне рішення

Коментар

Вищий арбітражний суд України відновив права власності в активах СП «Полтавська газонафтова компанія» (ПГНК) британської компанії JKX Oil & Gas.

Нагадаю, про претензії британської компанії до Фонду державного майна я написав 5 квітня у статті «Вот ду ю вонт, сер?» І, чесно кажучи, на 90 відсотків не сумнівався в тому, що судовий вердикт задовольнить британців. Адже йшлося про дотримання конституційних положень про збереження прав власності, норм міжнародного права, не кажучи вже про нашу зацікавленість в інвестиціях країн зі стабільною економікою. 10 відсотків моїх сумнівів трималися на висновках доповідачки Парламентської асамблеї Ради Європи Анне Северинсен про ефективність нашого судочинства і на очевидному політичному лобіюванні інтересів так званого внутрішнього інвестора, за яким, як правило, стоїть низка зарубіжних офшорних компаній і котрісь олігархи.

Але усе сталося, як і мало статися. Вищий арбітражний суд визнав неправочинними збори, скликані з ініціативи Фонду держмайна, і відповідно рішення про зміну керівництва і передачу частки активів JKX (49 відсотків статутного фонду СП) ТОВ «Науково-виробничий центр «Нафтогазтехнологія».

Значення цього судового рішення важко переоцінити ще й тому, що воно не залишиться непоміченим і в ПАРЄ, і в Міжнародному валютному фонді, і серед багатьох грошовитих фінансових інвесторів на Заході. І хоч це швидше прецедент, ніж практика, але доволі красномовний, який свідчить на користь правового демократичного суспільства.

Сергій ВЛАД.

Сир плавлять — тепло йде

На Новокаховському заводі плавлених сирів введено в експлуатацію автономну котельню. Три роки зводили джерело тепла власними силами й коштом. Віднині одне з економічно стабільних підприємств Херсонщини матиме всі потрібні температурні параметри для забезпечення виробничого процесу. До того ж, зазначає директор підприємства Микола Різак, тепло прийде в батареї опалення заводських корпусів та приміщень. До речі, читачі «Голосу України» пересвідчилися в якості продукції заводчан, отримавши минулого розіграшу призи — набір сирів з Нової Каховки, повідомляє **наш власний кореспондент Алла БРУСИЛОВА.**

Фотофакт

У київському парку імені Т. Г. Шевченка тривають роботи піротехніків МНС, котрі дістали з-під землі уже близько 150 артилерійських снарядів часів Великої Вітчизняної війни.

Фото Віктора ПОБЕДИНСЬКОГО (УНІАН).

Податківців екзаменує комп'ютер

Комп'ютерний варіант тестів на знання податкового законодавства розробили працівники Державної податкової адміністрації в Кіровоградській області. За допомогою нововведення можна не тільки перевірити фаховий рівень працівників адміністрації, а й удосконалити систему формування кадрового складу служби в області.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Кримінал

Затримано підозрюваного

в замаху на народного депутата Дмитра Дворкіса. Про це повідомив начальник УМВС у Вінницькій області генерал-лейтенант міліції Валерій Бевз. На слід можливого злочинця вийшли в Києві, там і взяли його під варту. Хто підозрюваний — безпосередній виконавець злочину чи його замовник — в інтересах слідства поки що не розголошується.

Нагадаємо, замах на тодішнього міського голову Вінниці, народного депутата України Д. Дворкіса, вчинено ще позаторік. Кілер розстріляв автомобіль, загинув водій, а сам нардеп і його охоронець отримали поранення, повідомляє **наш кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

Реалії

Ртутні канікули

Ще місяць буде зачинена школа в селі Уютне Сакського району. Перед весняними канікулами «жартівники» розлили тут ртуть і нині вміст її парів у десять разів перевищує допустиму норму. Досі він був невідомий, бо співробітники республіканської СЕС приїхали в школу лише через два тижні — після того, як сільрада надала їм транспорт для проїзду в село й назад. Заміри показали, що вміст ртутних парів більше норми в шести класах, де тепер доведеться знімати підлогу і шпалери.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Знак біди

Зняли «зі свого плеча»

Під час березневої повені на Закарпатті постраждало 75 медичних закладів. З підвалів Тячівської районної лікарні, щоб доступитися, вивезли 20 вантажних автомобілів намулу, піску, гравію. «В операційній, — розповідає головлікар Євген Крижевський, — шар намулу сягав півметра від підлоги».

Але якщо з цією бідою працівники лікарні упоралися самі, то з інвентарем, білизною було скрутно. Тячівців виручили закарпатські офіцери служби безпеки. Полковник Юрій Марущенко доставив у райлікарню, розраховану на 965 ліжок, тисячу комплектів простирадл і ковдр.

Полковник розповів, що СБУ України відправила на Закарпаття 5 тисяч таких комплектів, поділилася з потерпілими, як мовиться, «зі свого плеча». Щоб допомога ніде «не заблукала», вирішили самі доставити її адресатам. Отримали допомогу лікарні у Берегово, Хусті, Міжгір'ї, Виноградові, Рахові, а також школа-інтернат для дітей з вадами слуху.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Готові поділитися дахом над головою

До Мукачівського району з Вінниччини доставлено 12 автомобілів з продуктами харчування й одягом на суму більш як 80 тисяч гривень. До того ж подоляни готові надати бажаючим дах над головою.

Неподалік від Вінниці, у селі Самчинці Немирівського району, налічується близько ста недобудованих житлових помешкань. Зводили їх за чорнобильські кошти для можливих переселенців. Але область не має права розпоряджатися цим житлом, бо воно є державною власністю. Утім, облдержадміністрація має намір звернутися до Фонду держмайна з пропозицією запропонувати житло закарпатцям.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Суд іде

Версії — на користь...

Київський міський суд узяв до розгляду касаційну скаргу журналіста Руслана Антоника і вже вдруге відхилив слухання справи.

Нагадаємо, що Руслана Антоника звинувачують у вбивстві підприємця Т. П. (див. «Голос України» від 17.02.2001 р.). У цьому він зізнався після того, як співкамерник у СІЗО жорстоко побив Руслана.

Захисник підсудного адвокат Сергій Крижанівський, громадський захисник із україно-американського бюро захисту прав людини Тетяна Яблонська, вважають: обвинувачення 33-річного Руслана Антоника за ст. 94 КК (умисне вбивство) є жахливою помилкою органів попереднього слідства.

Попереднє слідство і прокуратура Печерського району спираються лише на одного свідка, який згідно з медичною документацією страждає «олігофренією у стадії помірної дебільності».

Прокуратура Печерського району звернулася по експертизу стану хворого до приватної (не зрозуміло, чому саме до приватної, адже це коштує дуже дорого) фірми, яка зробила висновок, що хворий... може свідчити. (До речі, за нормами римського права один свідок — це нуль свідків. Але що нам до Риму?!) Подальші свідчення цього «свідка» показують, що навряд чим він справді може бути свідком. Міркуйте самі. На запитання суду він зазвичай відповідає однозначно — «так» або «ні», або дає суперечливі свідчення. До прикладу. Схильний до навіювання він заявив суду про... інтимні стосунки з убитим (це було спростовано експертизою), казав, що його били палкою в міліції. Навіть в обвинувачувальному висновку на різних його сторінках наведено суперечливі покази. Згідно зі ст. 69 КПК України не можна брати за основу покази психічно хворої людини. Але... Якщо дуже потрібно, то можна?

Наступне судове засідання відбудеться 12 квітня, у Чистий четвер.

— У нас цього дня паски печуть, — заплакала мама Руслана, яка раз у раз приїжджає до Києва із Дрогобицького району Львівської області.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Від редакції. Газета надалі відстежуватиме розгляд цієї судової справи у контексті проблеми державної ваги, а саме: судова система потребує негайних реформ. Поки що вона залишається знаряддям репресій.

У номер

Чи торкнеться нас вища благодать?

Останніми днями Президент підозріло часто повторює про свій намір зберегти на посаді Прем'єр-міністра Віктора Ющенка: його звільнення неможливе, оскільки нам потрібна стабільність. Це можна було б палко вітати, якби не прикрі спогади про ситуації, коли з вуст Леоніда Кучми лився мед, а з рук сипалась сіль на укази про кадрові зміни.

Леонід Данилович не приховує «тихого» роздратування «інструментом для реалізації своєї передвиборної програми». «Якщо цей інструмент працює відповідно до ідеології передвиборної платформи, то обов'язково буде успіх, і тоді Президенту не потрібно тримати свій апарат, щоб ходити за міністрами і контролювати їхню роботу», — роз'яснює президентську платформу Л. Кучма. Успіх начебто є, точніше, перші його проблиски. Але є і апарат, який «ходить і контролює». І тому ситуація дуже заплутана. Або успіхи досягаються незалежним від передвиборної платформи шляхом. Або «століначальники» з АП потрібні для іншої «ідеології». Принаймні хто без них пояснив би, в кому суть і запорука усіх перемог?

У недавньому інтерв'ю радіо «Свобода» Л. Кучма заявив, що Україні потрібна сильна виконавча влада. Хто б сперечався? Але в нас її, за версією гаранта, нема «з причини відсутності імплементації результатів референдуму» (щось давно ми цього слова не згадували). Доброго вам здоров'я, шановні радіослухачі. Виступ річниці «волевиявлення» присвячується. А коли немає цієї самої імплементації, то і наш Президент «не Єльцин» і достроково на пенсію не збирається: «Зміна для мене не головне, головне, щоб працювала система в цілому, щоб працював уряд, парламент, щоб ми виконували свої зобов'язання у повному обсязі перед Радою Європи»...

У «повному обсязі» — це сказано гарно. І навіть дотепно. У Ради Європи про «систему в цілому» погляди з українським кормчим ніяк не збігаються. А навіть дедалі кардинальніше розбігаються, якщо точно до тексту. Хіба справа тільки в касетах? Тільки в «любові» до журналістів, які «цвірінькання» підвищують ефективність президентської працездатності? Хіба роздавання характеристик: цих з опозиції я за людей не вважаю, а ці просто нелюди, а ті несуть чуш, он у тих криша поїхала... — є ознакою сильної влади, сильного президента? Взагалі рисою, притаманною для глави держави?

...Як повідомило радіо Бі-бі-сі, днями мама Георгія Гонгадзе побувала на аудієнції у Папи Римського. Святий отець благословив українку і пообіцяв молитися за неї і її сина. Нещасна матір зізналася, що в цю хвилину вперше відчула душевне заспокоєння, наче вища благодать торкнулася до неї. Незабаром Папа Римський планує відвідати Україну. Можливо, його святе благословення допоможе всім нам, віруючим і атеїстам, православним, католикам і протестантам, дочекатися вищої благодаті — мати всі підстави пишатися «країною, урядом, воїнством...». І Президентом. Задля цього, здається, варто помолитися навіть затятим безбожникам. Звісно, якщо вони хочуть жити в нормальній державі.

Спорт

Руне Педерсен нагадав про себе...

***Футбол.* Кубок УЄФА. 1/2 фіналу. Перші матчі. *«Барселона» (Іспанія) — «Ліверпуль» (Англія). 0:0.* 90 000 глядачів. *«Алавес» (Іспанія, Віторія) — «Кайзерслаутерн» (Німеччина). 5:1.* 19 000. Контра, 20, 31, обидва — з пенальті, Кройфф, 43, Алонсо, 56, з пенальті — Кох, 66, з пенальті.**

Сумновідомий арбітр Педерсен з Норвегії, який свого часу «поховав» збірну України в матчі плей-оф чемпіонату світу-98 з командою Хорватії, знову заявив про себе на всю Європу. Він призначив чотири(!) пенальті в зустрічі в іспанському місті Віторія.

Матчі-відповіді півфіналу Кубка УЄФА відбудуться 19 квітня.

Чемпіонки — іншої думки

***Баскетбол.* Чемпіонат країни. Жінки. Здавалося, що запорізький «Козачці» вже нічого не завадить виграти золоті медалі. Але іншої думки про все це підопічні Ігоря та Марини Ткаченків. Діючі чемпіонки країни, баскетболістки «ТІМ-СКУФ» двічі поспіль на своєму майданчику обіграли запоріжанок — 90:75 і 93:88. Отже, боротьба за «золото» загострилася з новою силою.**

Фотофакт

У столиці відбувся XVIII з'їзд організацій Червоного Хреста України за участю віце-прем'єр-міністра Миколи Жулинського (ліворуч).

Фото Юрія ІЛЛЄНКА.

Проект

ЖИТЛОВИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

До Верховної Ради України надійшов проект Житлового кодексу України, розроблений Кабінетом Міністрів України. Враховуючи велику суспільну значимість цього законопроекту, було прийнято рішення про його публікацію для широкого обговорення.

Комітет Верховної Ради України з питань будівництва, транспорту і зв'язку, який визначено відповідальним за підготовку проекту Житлового кодексу України на розгляд Верховної Ради України, звертається до органів місцевої влади та органів самоврядування, громадян, об'єднань, колективів підприємств, організацій та установ, до працівників житлово-комунальної сфери з проханням висловити свої думки щодо законопроекту.

Згідно з Конституцією України право законодавчої ініціативи мають в числі інших народні депутати України та Кабінет Міністрів України. Тому з метою більш чіткого опрацювання зауважень та пропозицій до проекту Житлового кодексу просимо направляти їх народним депутатам України, які обрані по відповідних округах, або органам місцевої влади та місцевого самоврядування для їх подальшого узагальнення.

Комітет планує провести цю роботу протягом місяця після опублікування законопроекту.

Житловий кодекс України, розроблений відповідно до Конституції України та Концепції державної житлової політики, регулює правовідносини фізичних та юридичних осіб у житловій сфері.

Цей Кодекс передбачає створення державою умов для реалізації права громадян України на житло, поліпшення утримання та збереження житлового фонду, розширення житлового будівництва.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Право громадян України на житло

1. Відповідно до Конституції України громадяни України мають право на житло.

Під житлом у цьому Кодексі розуміється одноквартирний будинок, квартира або їх частина, кімната у гуртожитку, призначені для проживання самітної особи або сім'ї.

2. Держава гарантує право на житло шляхом:

1) забезпечення державою та органами місцевого самоврядування безоплатно або за доступну плату (у межах встановленої норми) житлом громадян, які потребують поліпшення житлових умов і соціального захисту, а також інших категорій громадян, визначених законодавством.

Соціальний рівень - це розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на кожного члена сім'ї. Соціальний рівень встановлюється Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України і щорічно переглядається;

2) надання пільгових кредитів для будівництва чи придбання власного житла громадянам, які перебувають на обліку для поліпшення житлових умов;

3) стимулювання будівництва, реконструкції та утримання житла через надання податкових пільг забудовникам і підрядникам, а також використання інших економічних важелів.

3. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування створюють умови, за яких кожний громадянин матиме змогу користуватися житлом на умовах договору найму чи оренди, побудувати чи придбати житло.

Для громадян, які потребують соціального захисту, ці органи забезпечують їх житлом безоплатно або за доступну для них плату.

4. Громадяни мають право на одержання в користування у встановленому порядку житлового приміщення.

Житлові приміщення надаються громадянам в строкове та безстрокове користування. Ніхто не може бути виселений із житлового приміщення, яке він займає, або обмежений в праві користування житловими приміщеннями інакше як на підставі і в порядку, передбаченому законом за рішенням суду.

Житлові права громадян охороняються законом.

Стаття 2. Участь громадян, об'єднань (товариств) власників одноквартирних житлових будинків та співвласників і забудовників багатоквартирних житлових будинків і профспілок у будівництві, використанні та забезпеченні збереження житлового фонду

1. Громадяни, об'єднання (товариства) власників одноквартирних житлових будинків та співвласників і забудовників багатоквартирних житлових будинків, а також профспілки відповідно до своїх статутів беруть участь у:

1) здійсненні заходів, спрямованих на розвиток житлового будівництва, поліпшення використання, утримання та збереження житлового фонду;

2) захисті своїх економічних і соціальних прав та інтересів, пов'язаних з утриманням і збереженням житла;

3) виборі, в тому числі на конкурсній основі, підприємств і організацій для будівництва, обслуговування і ремонту житла;

4) здійсненні контролю за цільовими витратами на утримання будинків і прибудинкових територій та на житлово-комунальні послуги;

5) виконанні робіт щодо упорядкування й озеленення прибудинкових територій.

2. На державних та комунальних підприємствах, в установах і організаціях адміністрація разом з профспілковим комітетом або іншим органом, уповноваженим на це трудовим колективом, відповідно до колективного договору визначає розмір коштів, що будуть спрямовані на будівництво, реконструкцію і утримання житла, здійснює облік працівників, які потребують поліпшення житлових умов, та провадить розподіл збудованого житла.

Стаття 3. Житлове законодавство України

1. Житлове законодавство складається з цього Кодексу, а також інших актів законодавства, що регулюють правовідносини у житловій сфері.

2. Закони та інші нормативно-правові акти, що регулюють правовідносини у житловій сфері, повинні відповідати нормам цього Кодексу. Якщо нормативно-правові акти суперечать Житловому кодексу України, застосовуються норми цього Кодексу.

3. Земельне і містобудівне законодавство, законодавство про охорону культурної спадщини застосовується для врегулювання правовідносин у житловій сфері, якщо ці відносини не врегульовано житловим законодавством.

Стаття 4. Відносини, що регулюються житловим законодавством

1. Житлове законодавство регулює відносини між органами, уповноваженими державою, органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами щодо:

1) виникнення, здійснення і припинення права власності на житлові будинки, квартири, а також кімнати у квартирах, їх частинах;

2) обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов;

3) реалізації прав власників житла і користувачів житлом та визначення їх обов'язків;

4) забезпечення збереження, обслуговування і ремонту житлового фонду;

5) оплати житлово-комунальних послуг;

6) здійснення місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування разом з профспілками, іншими громадськими об'єднаннями нагляду і контролю за забезпеченням реалізації права громадян України на житло, додержанням Правил користування приміщеннями житлових будинків і прибудинковими територіями та їх утримання;

7) обміну та бронювання житла.

2. Відносини, пов'язані з відведенням земельних ділянок для житлового будівництва, будівництвом і реконструкцією житлових будинків, наданням кредитів та субсидій, регулюються відповідним законодавством з урахуванням норм цього Кодексу.

Стаття 5. Житловий фонд України

Житловий фонд України - це сукупність всіх видів житла приватної, державної, комунальної і колективної власності.

Стаття 6. Склад житлового фонду України

1. До житлового фонду України належать:

1) житлові будинки - будинки, що призначені для проживання людей і мають одну чи кілька квартир та необхідні допоміжні приміщення;

2) квартири - частини житлових будинків, що призначені для проживання самітних осіб, однієї або кількох сімей, з упорядженими житловими кімнатами, підсобними приміщеннями і окремим виходом на сходову клітку, галерею, в коридор або на вулицю;

3) частина квартири (одноквартирного будинку) — житлова кімната (кімнати) у квартирі (одноквартирному будинку), придатній для постійного проживання самітної особи або сім'ї, а також підсобні приміщення квартири (одноквартирного будинку).

2. Не належать до житлового фонду України нежитлові приміщення в житлових будинках - частини будинку з окремими входами, призначені для торговельних і побутових потреб, іншої не забороненої законом діяльності та експлуатації будинку.

3. Житлову площу квартири становить площа її житлових кімнат (кімнати).

4. Загальну площу квартири становить площа житлових кімнат (кімнати) і підсобних приміщень квартири з урахуванням площі лоджій, балконів і терас за такими коефіцієнтами: для лоджій - 0,5 , балконів і терас -0,3.

5. Допоміжні приміщення житлового будинку -приміщення житлового будинку, що призначені для забезпечення експлуатації і утримання будинку, а також побутового обслуговування населення за місцем проживання (вестибюль, сходова клітка, перехідний шлюз, міжквартирний коридор, колясочна, комора, підвали, горища тощо).

6. Підсобні приміщення - це приміщення кухні, ванної кімнати чи душової, санвузла, квартирного коридору чи прихожої, вбудованих у квартирі кладових чи шаф.

Стаття 7. Види та категорії житлового фонду

1. За формою власності житловий фонд України поділяється на:

1) приватний житловий фонд.

Суб'єктами права приватної власності на житло є громадяни України, іноземці і особи без громадянства, які набули на нього право власності на законних підставах;

2) житловий фонд колективної власності.

Суб'єктами права на житло колективної власності є трудові колективи державних підприємств, колективи орендарів, колективні підприємства, кооперативи, господарські товариства, об'єднання громадян, релігійні та інші організації, що є юридичними особами;

3) державний житловий фонд, який складається з житлового фонду, що належить державним підприємствам, установам і організаціям на праві повного господарського відання або оперативного управління.

Суб'єктом права власності на державний житловий фонд є держава;

4) комунальний житловий фонд - це фонд, який належить на праві власності територіальним громадам сіл, селищ, міст, районів у містах.

Суб'єктом права власності на комунальний житловий фонд є територіальні громади.

2. Право власності на житло в Україні охороняється законом.

3. За призначенням житловий фонд поділяється на такі категорії:

1) житловий фонд соціального призначення - це житло, призначене для проживання на умовах оренди громадян, які потребують соціального захисту, і може бути розміщене у житлових будинках незалежно від форм власності на них;

2) житловий фонд спеціального призначення - це житло, що надається в користування працівникам підприємств, установ і організацій та тим громадянам, які у зв'язку з характером їх трудових відносин повинні проживати за місцем роботи або поблизу від нього (службове житло); робітникам, службовцям, студентам, учням, а також іншим громадянам на відповідний строк (гуртожитки); інвалідам, ветеранам, самітним громадянам похилого віку (будинки-інтернати). До фонду спеціального призначення належить також житло для тимчасового проживання переселених громадян (маневрений житловий фонд) та житло для біженців, безпритульних і вимушених переселенців (готелі-притулки);

3) житловий фонд загального призначення - це сукупність житла всіх форм власності, призначеного для проживання громадян, за винятком житлових фондів соціального та спеціального призначення.

Стаття 8. Державна реєстрація права власності на житло

Державна реєстрація права власності та права користування житлом здійснюється відповідно до чинного законодавства.

Стаття 9. Виключення житла із складу житлового фонду

1. Виключення із складу житлового фонду України житлових будинків провадиться на підставі рішення власника будинку, приватизованих чи викуплених одноквартирних будинків, квартир (їх частин) - за рішенням органу місцевого самоврядування на підставі заяви всіх повнолітніх співвласників та згоди органу опіки, якщо співвласниками житлових приміщень є неповнолітні особи у разі:

1) визнання житла в установленому порядку непридатним для проживання;

2) знесення будинків за мотивами суспільної необхідності;

3) здійснення незабороненої законом діяльності їх власником чи співвласниками. Виключення житла із складу житлового фонду не позбавляє власників чи співвласників права власності на нього.

2. Порядок обстеження житлових будинків, квартир (їх частин) з метою визнання непридатними для проживання, а також їх подальшого використання або знесення встановлюється Кабінетом Міністрів України.

3. Ініціювати виключення житла із складу житлового фонду може власник житла, місцеві органи виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Стаття 10. Компетенція Верховної Ради України. Верховна Рада України:

1) визначає категорії громадян та соціальний рівень, за якого забезпечення їх житлом здійснюється за рахунок державного чи місцевого бюджету;

2) встановлює пільги для окремих категорій громадян щодо кредитування будівництва чи придбання житла, оплати житлово-комунальних послуг за рахунок державного чи місцевого бюджету.

Стаття 11. Компетенція Кабінету Міністрів України

Кабінет Міністрів України забезпечує здійснення визначеної Верховною Радою України житлової політики, зокрема:

1) встановлює єдиний порядок державної реєстрації права власності та інших майнових прав на житло;

2) затверджує за погодженням з Федерацією профспілок України Правила обліку та надання житла громадянам, які потребують поліпшення житлових умов;

3) щорічно під час формування державного бюджету передбачає кошти на будівництво житла для громадян, які забезпечуються ним за рахунок держави;

4) визначає порядок надання пільг юридичним та фізичним особам, які беруть участь у будівництві та утриманні житлового фонду;

5) встановлює порядок здійснення державного нагляду і контролю за використанням і збереженням житлового фонду;

6) передбачає в проекті державного бюджету обсяг пільгових кредитів для будівництва чи придбання власного житла, а також розмір субсидій та пільг населенню для відшкодування витрат оплати житлово-комунальних послуг і визначає порядок розподілу цих сум;

7) затверджує Правила користування приміщеннями житлових будинків і прибудинковими територіями та їх утримання й інші нормативні документи, що передбачені цим Кодексом;

8) встановлює порядок визначення мінімальної норми забезпечення загальною площею житла для визнання громадян такими, що потребують поліпшення житлових умов.

Стаття 12. Компетенція місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції здійснюють безпосередню реалізацію на місцях визначеної Верховною Радою України житлової політики, зокрема:

1) сприяють розвитку житлового будівництва за рахунок усіх джерел фінансування, забезпечують комплексний розвиток житлово-комунального господарства відповідних регіонів і розвиток ринку житлово-комунальних послуг;

2) здійснюють управління житловим фондом, що перебуває у комунальній власності, організовують його належне обслуговування та ремонт, впорядкування та утримання прибудинкових територій;

3) контролюють використання житла за призначенням і вживають заходів до забезпечення збереження житлового фонду незалежно від форми власності;

4) здійснюють контроль за діяльністю підприємств з обслуговування та ремонту житлового фонду, а також підприємств, що надають житлово-комунальні послуги;

5) приймають рішення (за поданням власників житла) про зміну порядку використання житла, проведення його реконструкції та знесення непридатних для проживання житлових будинків;

6) ведуть облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов, приймають рішення про надання цим громадянам житла з комунального житлового фонду в порядку та на підставах, визначених законодавством;

7) видають відповідно до законодавства охоронні свідоцтва (броню) на житло;

8) надають із місцевого бюджету цільову допомогу громадянам в будівництві чи придбанні та утриманні ними житла;

9) сприяють створенню об'єднань (товариств) власників одноквартирних житлових будинків та співвласників і забудовників багатоквартирних житлових будинків, реєструють статути об'єднань (товариств) власників одноквартирних житлових будинків та співвласників і забудовників багатоквартирних житлових будинків;

10) визначають у місцевих бюджетах суми витрат на надання пільгових кредитів для будівництва чи придбання власного житла громадянам, а також розмір субсидій та пільг населенню для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг;

11) відводять відповідно до планів містобудування та земельного законодавства земельні ділянки для будівництва житла;

12) визначають і закріплюють межі прибудинкових територій та реєструють документи на право користування земельними ділянками або право власності на них;

13) сприяють приватизації державного житлового фонду та передачі власного житла громадян у державну та комунальну власність;

14) встановлюють за погодженням з регіональними профспілками ціни і тарифи на житлово-комунальні послуги, відшкодовують суми нарахування субсидії на оплату житлово-комунальних послуг;

15) організовують в установленому порядку продаж квартир, що перебувають у комунальній власності, у новозбудованих та реконструйованих будинках;

здійснюють придбання житла для збільшення житлового фонду соціального призначення;

17) здійснюють виключення з житлового фонду будинків, квартир та їх частин.

РОЗДІЛ II. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ НА ЖИТЛО

Глава 1. Порядок реалізації прав громадян України на житло

Стаття 13. Реалізація прав громадян України на житло

1. Громадяни України незалежно від наявності у них житла мають право вільно, на вибір, відповідно до своїх потреб і можливостей побудувати, придбати у власність житло або одержати його у найм, оренду в порядку, передбаченому цим Кодексом та іншими актами законодавства.

2. Громадяни України, які потребують поліпшення житлових умов і соціального захисту, мають право на одержання у найм чи оренду житла у фонді соціального призначення за нормою, встановленою статтею 19, у порядку, передбаченому цим Кодексом.

3. Громадяни України, які потребують поліпшення житлових умов, мають право:

1) на одержання пільгового кредиту для будівництва чи придбання власного житла;

2) на першочергове придбання у власність житла в державному та комунальному житловому фонді загального призначення або першочерговий вступ до об'єднання забудовників багатоквартирних житлових будинків.

Стаття 14. Віковий ценз на придбання у власність та одержання житла в найм, оренду

Громадяни України самостійно реалізують право на придбання у власність та одержання житла в найм чи оренду після досягнення вісімнадцятирічного віку, а ті, що одружилися чи працюють до досягнення вісімнадцятирічного віку, — з часу одруження чи влаштування на роботу. Інші неповнолітні реалізують право на придбання у власність та одержання житла в найм чи оренду за згодою батьків або піклувальників.

Стаття 15. Підстави для визнання громадян України такими, що потребують поліпшення житлових умов

Такими, що потребують поліпшення житлових умов, вважаються громадяни України, які:

1) забезпечені житловою площею нижче від норми, що визначається в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України за погодженням з Федерацією профспілок України;

2) хворіють на важкі форми деяких хронічних захворювань, у зв'язку з чим не можуть проживати в одній кімнаті з членами своєї сім'ї. Перелік таких захворювань затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я;

3) проживають у гуртожитку або наймають (орендують) житло у приватному секторі;

4) проживають у службовому житлі більш як 5 років;

5) проживають у ветхому та непридатному для цього житлі та у квартирі, що не відповідає встановленим санітарним і технічним вимогам;

6) проживають в одній кімнаті по дві і більше сім'ї (незалежно від родинних зв'язків), а також особи різної статі старші за дев'ять років (крім подружжя);

7) визнані такими на інших підставах, передбачених законодавством.

Стаття 16. Облік громадян України, які потребують поліпшення житлових умов

1. Облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов здійснюється за місцем їх постійного проживання в місцевому органі виконавчої влади чи місцевого самоврядування.

На облік беруться громадяни, які:

1) Потребують соціального захисту для надання їм житла безоплатно або за доступну для них плату.

Громадяни, що потребують соціального захисту - це громадяни, середньомісячний сукупний дохід сім\`ї яких, в розрахунку на кожного члена сім\`ї, рівний або нижчий за соціальний рівень встановлений Верховною Радою України.

2) Потребують поліпшення житлових умов і частково можуть оплатити вартість будівництва чи придбання житла для надання їм пільгових кредитів на будівництво чи придбання житла.

Пільговий кредит на будівництво чи придбання житла — це безвідсоткова чи під низький річний відсоток (до 10 відсотків) грошова позика держави, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, яка підлягає погашенню громадянином або членами його сім\`ї протягом 30 років з моменту її одержання.

Порядок надання пільгових кредитів та їх погашення встановлюється Кабінетом Міністрів України.

3) Мають кошти для будівництва приватного житлового будинку для відведення їм для цього земельних ділянок.

2. Облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов, може здійснюватись підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності, за рішенням їх органів управління.

Нарівні з працюючими беруться на облік громадяни, які залишили роботу на цих підприємствах, в установах і організаціях у зв'язку з виходом на пенсію або у разі захворювання, що перешкоджає подальшій роботі.

Взяття на облік для поліпшення житлових умов може здійснюватися на підставах, передбачених у статті 15 цього Кодексу, або на додаткових підставах, що визначаються адміністрацією державних, комунальних підприємств, установ, організацій і профспілковим комітетом або іншим органом, уповноваженим на це трудовим колективом.

Контроль за дотриманням норм у наданні житла на цих підприємствах, установах, організаціях здійснюється місцевими органами виконавчої влади або місцевого самоврядування за місцем знаходження підприємства, установи, організації — забудовника або інвестора.

3. У разі смерті громадянина, який перебував на обліку для поліпшення житлових умов, за членами його сім'ї, які перебували на обліку разом з ним, зберігається право подальшого перебування на цьому обліку у разі, коли у сім`ї залишилася потреба у поліпшенні житлових умов. Таке ж право зберігається за членами сім'ї громадянина, який перебував на обліку і був знятий з обліку на підставах, зазначених у пункті 2 частини 1 статті 17 цього Кодексу, якщо сім'я потребує поліпшення житлових умов.

4. Громадяни, які погіршили свої житлові умови внаслідок обміну, продажу або іншого відчуження займаного ними житла, навмисного його зіпсуття чи зруйнування, не беруться на облік для поліпшення житлових умов протягом п'яти років після такого погіршення житлових умов.

5. Соціальний рівень громадян, зарахованих на облік для забезпечення житлом за рахунок держави, переглядається через три роки від часу постановки на облік. У разі отримання на час перегляду доходів, вищих від соціального рівня, ці громадяни зараховуються на облік як такі, що мають право на отримання пільгових кредитів.

Датою постановки на облік для отримання кредиту в цьому випадку вважається дата зарахування на облік за соціальним рівнем.

Стаття 17. Зняття громадян України з обліку для поліпшення житлових умов

1. Громадяни України знімаються з обліку для поліпшення житлових умов у разі:

1) поліпшення житлових умов, внаслідок чого відпала потреба в одержанні іншого житла;

2) від'їзду на постійне місце проживання до іншого населеного пункту (крім випадків, передбачених частиною 3 статті 16 цього Кодексу);

3) припинення трудових відносин з підприємством, установою і організацією особи, яка перебуває на обліку для поліпшення житлових умов за місцем роботи, крім випадків, передбачених цим Кодексом та іншими законодавчими актами;

4) подання неправдивих відомостей, які стали підставою для взяття на облік для поліпшення житлових умов, або порушення чинного законодавства при вирішенні питання про взяття на цей облік;

5) штучного погіршення житлових умов унаслідок дій, зазначених у частині 4 статті 16 цього Кодексу.

2. Зняття з обліку для поліпшення житлових умов провадиться органом, який взяв громадянина на облік.

3. Рішення про зняття з обліку для поліпшення житлових умов за місцем проживання і за місцем роботи приймається у присутності, як правило, заінтересованого громадянина із зазначенням підстав зняття з обліку і видачею йому копії рішення протягом 15 днів з дня прийняття рішення.

Стаття 18. Черговість поліпшення житлових умов громадян України

1. Надання житла громадянам, які перебувають на обліку для поліпшення житлових умов, за кошти держави (громадяни, що потребують соціального захисту) здійснюється в порядку черговості, а надання пільгових кредитів для будівництва чи придбання житла з урахуванням черговості в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Надається поза чергою житло або кредит:

1) громадянам, житло яких внаслідок стихійного лиха чи іншої екстремальної ситуації стало непридатним для проживання;

2) інвалідам війни та прирівняним до них іншим категоріям громадян;

3) особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи і віднесені до I і II категорій;

4) особам, направленим на роботу за державним розподілом або переведеним на роботу з іншої місцевості;

5) особам, в тому числі дітям-сиротам, які повернулися з державного дитячого закладу, від родичів, опікуна чи піклувальника;

6) громадянам, які проживали в будинках (квартирах) фонду соціального призначення і житло яких підлягає знесенню;

7) інвалідам війни, особам, на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

8) в інших випадках, передбачених законодавством.

3. У першу чергу надаються житло або кредит для будівництва чи придбання житла:

1) учасникам бойових дій та особам прирівняним до них, учасникам війни;

2) інвалідам I і II групи (крім інвалідів війни);

3) громадянам, які хворіють на важкі форми деяких хронічних захворювань за переліком, що затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я;

4) сім'ям, які мають трьох і більше дітей, а також при народженні близнюків і одиноким матерям та батькам;

5) сім'ям, які мають дитину-інваліда віком до 16 років або інваліда з дитинства I і II групи;

6) молодим сім'ям, в яких вік кожного подружжя до 30 років:

7) звільненим у запас або у відставку офіцерам і військовослужбовцям Збройних Сил України та інших військових формувань, які працювали за контрактом або перебували на кадровій військовій службі;

8) особам, нагородженим відзнакою Президента України «Герой України», Героям Радянського Союзу, Героям Соціалістичної Праці, а також особам, яких нагороджено орденами Слави, Трудової Слави, «За службу Батьківщині» трьох ступенів, чотирма і більше медалями «За відвагу»;

9) сім'ям осіб, які загинули під час виконання державних або громадських обов'язків (у тому числі під час рятування життя людини) та на виробництві;

10) особам, які реабілітовані згідно із Законом України «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні»;

11) особам, що отримали на виробництві травму або професійне захворювання, у зв'язку з яким не можуть проживати в одній кімнаті, гуртожитку з іншими особами. Рішення про першочергове надання житла вирішується на підставі медичного висновку;

12) іншим категоріям громадян, яким це право надано законом.

Стаття 19. Норма житлової площі та розмір житлового приміщення, що надається громадянам у державному та комунальному житловому фондах

1. Норма загальної площі для громадян, які потребують соціального захисту, встановлюється у розмірі 21 квадратного метра на одну особу.

2. Житлове приміщення надається громадянам у межах норми загальної площі, яка визначається Кабінетом Міністрів України і Федерацією профспілок України в установленому порядку.

Житлове приміщення може бути надано з перевищенням норми загальної площі, якщо це однокімнатна квартира, та у випадках, передбачених пунктом 6 статті 15 цього Кодексу та особам, яким передбачено надання додаткової площі відповідно до чинного законодавства.

3. Житло, що надається в оренду у фонді загального призначення або будується чи придбавається за власні кошти, за площею не обмежується.

4. Розмір загальної площі, що надається, не може бути меншим від норми середньої забезпеченості громадян у даному населеному пункті, крім випадків, коли є письмова згода всіх дорослих членів сім`ї на одержання житла меншої площі, що не дає права зняти сім`ю з обліку для поліпшення житлових умов.

5. У разі надання житла не допускається заселення однієї кімнати особами різної статі старшими за дев`ять років (крім подружжя).

6. Особам похилого віку, а за висновками лікувально-профілактичного закладу також відповідним категоріям інвалідів і хворих житло надається на їх прохання на нижніх поверхах або в будинках, обладнаних ліфтами.

Стаття 20. Вимоги до житла

1. Житло, що надається громадянам або будується, повинне відповідати санітарним і технічним вимогам, що визначені будівельними нормами, бути упорядженим відповідно до умов даного населеного пункту.

2. Садові і дачні будинки, що відповідають вимогам частини 1 цієї статті, за поданням їх власників можуть переводитися до відповідної категорії житлового фонду. Порядок їх переведення до житлового фонду затверджується Кабінетом Міністрів України.

3. В будинках, в яких житло надається інвалідам або сім`ям, в яких члени сім`ї інваліди, вхід у будинок, сходи у під`їзді повинні бути пристосовані для пересування інвалідів на інвалідних колясках, а також обладнані спеціальними засобами і пристосуваннями, а квартири — телефонним зв`язком.

Стаття 21. Органи, що надають житло

1. Житло у будинках комунального житлового фонду надається громадянам органом, уповноваженим на це районною, міською, районною в місті, селищною, сільською радою.

2. Житло у будинках державного житлового фонду надається громадянам адміністрацією підприємства, установи, організації разом з профспілками або іншою громадською організацією, уповноваженою на це трудовим колективом.

3. Житло в будинках, що належать до фонду колективної власності, надається громадянам власниками цього житла або уповноваженими ними органами разом з профспілками чи іншою громадською організацією, уповноваженою на це трудовим колективом.

Глава 2. Будівництво та придбання приватного житла

Стаття 22. Строк розгляду заяв громадян про будівництво чи придбання у власність житла

Заяви громадян, які виявили бажання побудувати чи придбати у власність житло, що належить до комунальної власності, розглядаються місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування у місячний строк.

Стаття 23. Право громадян на одержання пільгових кредитів та субсидій для будівництва чи придбання власного житла

1. Черговість надання пільгових кредитів для будівництва чи придбання власного житла визначається з урахуванням часу взяття на облік для поліпшення житлових умов.

2. Розмір і умови надання пільгових кредитів та субсидій для будівництва чи придбання власного житла конкретним громадянам визначають місцеві органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування залежно від матеріального стану сім'ї і тривалості перебування сім'ї на обліку для поліпшення житлових умов згідно з положенням, що затверджується Кабінетом Міністрів України за погодженням з Федерацією профспілок України.

3. Підприємства, установи і організації незалежно від форми власності можуть виділяти за рахунок власних коштів своїм працівникам пільгові кредити, а також відшкодовувати частину їх витрат на будівництво чи придбання власного житла.

Розмір і умови надання пільгових кредитів та субсидій за рахунок коштів підприємств, установ і організацій, а також коштів створених для цього інвестиційних, благодійних та інших фондів визначаються цими підприємствами, установами і організаціями.

4. Пільгові кредити надаються громадянам для будівництва чи придбання власного житла у межах норми, що становить 21 квадратний метр загальної площі на одну особу та 10,5 квадратних метра на сім'ю.

5. Власникам житла, які потребують поліпшення житлових умов і залишають це житло у своєму розпорядженні, пільгові кредити для будівництва чи придбання іншого власного житла надаються з урахуванням вартості житла, що перебуває у їх власності.

6. Громадяни можуть одержувати кредити у комерційних банках для будівництва чи придбання власного житла під заставу нерухомості (іпотека), а також під гарантії місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування чи під гарантію підприємств, установ і організацій.

7. Пільговими кредитами для будівництва чи придбання власного житла кожен громадянин може скористатися лише один раз.

Стаття 24. Будівництво приватних одноквартирних будинків садибного типу

1. Будівництво приватних одноквартирних будинків садибного типу здійснюється громадянами згідно з діючими державними будівельними нормами і стандартами та чинним законодавством.

2. Громадяни України мають право на будівництво приватних одноквартирних будинків садибного типу незалежно від наявності у них житла, у тому числі в інших населених пунктах.

Стаття 25. Будівництво багатоквартирних будинків

Будівництво (реконструкція), прийняття в експлуатацію багатоквартирних житлових будинків здійснюється відповідно до розробленої і затвердженої в установленому порядку проектної документації, державних будівельних норм і стандартів та місцевих правил забудови населених пунктів.

Стаття 26. Діяльність створених житлово-будівельних (житлових) кооперативів та молодіжних житлових комплексів

Створені до введення в дію цього Кодексу житлово-будівельні (житлові) кооперативи та молодіжні житлові комплекси провадять свою діяльність відповідно до затверджених установчими зборами статутів.

Реорганізація житлово-будівельних (житлових) кооперативів та молодіжних житлових комплексів в об'єднання (товариства) співвласників багатоквартирних будинків здійснюється на умовах, визначених у статті 101 цього Кодексу.

Стаття 27. Право громадян України на приватизацію державного та комунального житла

1. Громадяни України, які користуються житлом у державному та комунальному житловому фонді на умовах договору найму мають право на приватизацію займаного житла у порядку і на умовах, передбачених Законом України «Про приватизацію державного житлового фонду».

2. Житло фонду соціального призначення приватизації не підлягає.

3. Громадяни, які мають житло у власності, у разі одержання державного або комунального житла на всіх членів сім`ї у межах норми, зобов'язані передати безоплатно власне житло органу, який здійснює поліпшення житлових умов. Одержане на цих умовах житло може бути об'єктом приватизації. Порядок передачі визначається Кабінетом Міністрів України.

4. Громадяни, які мають власне житло, право власності на яке набуто на законних підставах, вправі передати його безоплатно місцевому органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування, а також підприємствам, установам і організаціям за їх згодою. У таких громадян залишається право володіння та користування житлом на умовах договору найму чи оренди.

РОЗДІЛ III
КОРИСТУВАННЯ ЖИТЛОМ
Глава 1. Житловий фонд соціального призначення

Стаття 28. Порядок формування житлового фонду соціального призначення

1. Житловий фонд соціального призначення формується шляхом:

1) нового будівництва житла;

2) реконструкції існуючих гуртожитків та житлових будинків;

3) переведення житла із фондів загального і спеціального призначення у цей фонд;

4) передачі у державну та комунальну власність житла, вилученого на підставі судових рішень, добровільного дарування або визнаного у встановленому порядку безгосподарним;

5) придбання житла на ринку.

2. Джерелами фінансування будівництва нового і реконструкції існуючого житлового фонду соціального призначення є кошти:

1) державного, республіканського Автономної Республіки Крим і місцевих бюджетів;

2) підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності;

3) приватних осіб;

4) благодійних фондів;

3. Якщо підприємства спільної власності чи фізичні особи спрямовують кошти на будівництво, реконструкцію або утримання житла соціального призначення, їм надаються пільги щодо оподаткування їх доходів та набуття права одержання пільгових кредитів.

4. Переведення житла із фонду соціального призначення до фонду загального призначення допускається лише за умови відсутності в місцевому органі виконавчої влади або органі місцевого самоврядування на обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов і соціального захисту.

Стаття 29. Порядок надання житла із фонду соціального призначення

1. Категорія громадян, яка користується правом на одержання житлових приміщень у фонді соціального призначення, визначається в порядку встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Надання громадянам житла із фонду соціального призначення здійснюється на підставі спільного рішення органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування і регіональних профспілкових об'єднань та договору оренди, укладеного з відповідним власником цього житла або уповноваженим ним органом і громадянином.

3. Підставою для заселення житла у фонді соціального призначення є договір оренди цього житла.

Стаття 30. Договір оренди житла у фонді соціального призначення

1. Договір оренди житла у фонді соціального призначення укладається у письмовій формі між власником цього житла або уповноваженим ним органом і орендарем.

2. Типовий договір оренди житла у фонді соціального призначення затверджується у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 31. Користування житлом у фонді соціального призначення

1. Житло у фонді соціального призначення використовується лише за призначенням відповідно до Правил користування приміщеннями житлових будинків і прибудинковими територіями та їх утримання.

2. Передача житла у фонді соціального призначення в суборенду не допускається.

3. Орендар житла у фонді соціального призначення має право за письмовою згодою повнолітніх членів сім'ї, включаючи тимчасово відсутніх, провести обмін займаного житла з іншим орендарем житла фонду соціального призначення за згодою власника цього житла.

4. Житло фонду соціального призначення не підлягає приватизації, продажу або викупу.

Стаття 32. Плата за оренду житла і комунальні послуги у фонді соціального призначення

Розмір плати за оренду житла і комунальні послуги у фонді соціального призначення встановлюється диференційовано, виходячи з рівня доходу на одного члена сім'ї органами місцевої виконавчої влади.

Глава 2. Порядок надання житла у фонді загального призначення. Найм, оренда та бронювання житла

Стаття 33. Визначення поняття житлового фонду загального призначення

Житловий фонд загального призначення — це сукупність житла у житловому фонді державної, комунальної, приватної та колективної власності, призначеного для постійного проживання громадян на умовах договору найму чи оренди.

Стаття 34. Порядок формування житлового фонду загального призначення

1. Житловий фонд загального призначення формується шляхом:

1) нового будівництва житла;

2) реконструкції існуючого житла та нежитлового фонду;

3) переведення житла із фондів соціального і спеціального призначення до цього фонду;

4) передачі у державну та комунальну власність житла, вилученого на підставі судових рішень;

5) використання наявного житлового фонду.

2. Джерелами фінансування будівництва нового і реконструкції існуючого житлового фонду загального призначення є кошти:

1) підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності;

2) приватних осіб;

3) державного, республіканського Автономної Республіки Крим і місцевих бюджетів.

Стаття 35. Найм, оренда житла

Найм, оренда житла — це право громадянина на користування житлом, що надане чи надається йому власником житла або уповноваженим ним органом (наймодавцем, орендодавцем) на умовах договору найму чи оренди.

Стаття 36. Договір найму, оренди житла

1. Договір найму житла — це договір, за яким наймодавець надав, до прийняття цього Кодексу, наймачу та членам його сім`ї житло у безстрокове володіння та користування для постійного проживання.

Договір оренди житла — це договір, за яким орендодавець надає орендарю житло у володіння і користування на узгоджений між сторонами строк за плату.

2. До договору оренди житла включаються члени сім'ї орендаря, які проживатимуть разом з ним.

3. Після закінчення строку дії договір оренди житла може бути продовжено, а у разі припинення дії договору найму, оренди житло в місячний строк повертається орендодавцю.

4. Якщо на день закінчення строку дії договору оренди житла від сторін договору або однієї з них не надійшло пропозицій щодо його припинення, дія договору вважається продовженою на той же строк і на умовах, визначених попереднім договором. Після закінчення строку оренди житла за відсутності письмового повідомлення орендаря щодо припинення його дії орендар має переважне право на його продовження на новий строк.

5. У договорі найму, оренди житла визначаються права та обов'язки сторін і членів сім'ї наймача, орендаря, включених до договору найму, оренди, та умови володіння і користування наданим житлом, а для договору оренди — строк дії договору. Обов'язки з технічного обслуговування і ремонту найманого, орендованого житла та санітарного обслуговування допоміжних приміщень будинку і прибудинкової території покладаються на наймодавця, орендодавця, якщо інше не передбачено договором найму, оренди.

6. Договір найму, оренди житла укладається в письмовій формі. Недодержання цієї вимоги є підставою для визнання договору недійсним.

7. Типовий договір найму та оренди житла затверджується в порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 37. Обов'язки та права наймодавця, орендодавця

1. Наймодавець, орендодавець зобов'язаний утримувати житло у справному технічному стані, що забезпечує безпечні умови проживання в ньому, а також надавати житлово-комунальні та інші послуги і впорядковувати прибудинкову територію за встановленими нормами.

У разі несвоєчасного виконання робіт, пов'язаних з утриманням житла або наданням житлово-комунальних послуг не в повному обсязі, наймодавець, орендодавець повинен зменшити розмір плати за користування житлом і комунальні послуги з урахуванням існуючих незручностей і відшкодувати заподіяні наймачу, орендарю збитки відповідно до договору.

Наймодавець, орендодавець несе матеріальну відповідальність перед наймачем, орендарем за невиконання у передбачені строки робіт з утримання житлового будинку та прибудинкової території і надання житлово-комунальних послуг у порядку, передбаченому договором найму, оренди.

2. Наймодавець, орендодавець має право на вхід до займаного орендарем житла для огляду елементів житлового будинку та його обладнання, проведення необхідного ремонту після письмового попередження наймача, орендаря, а у разі виникнення аварійної ситуації — у порядку, передбаченому Правилами користування приміщеннями житлових будинків і прибудинковими територіями та їх утримання.

3. Наймодавець, орендодавець може реконструювати належне йому житло і зобов'язаний здійснювати всі роботи, пов'язані із знесенням непридатного для проживання будинку, а також може давати згоду наймачу, передавання орендарю на передачу в піднайом, суборенду наданого йому в оренду житла.

Стаття 38. Обов'язки та права наймача, орендаря

1. Наймач, орендар зобов'язаний користуватися житлом відповідно до його призначення, у встановлені строки вносити квартирну плату, плату за оренду житла і плату за надані комунальні послуги та виконувати

(Закінчення на 6—9-й стор.).

(Початок на 4—5-й стор.).

інші умови договору найму, оренди житла.

Якщо наймач, орендар, незважаючи на письмове попередження наймодавця, орендодавця (уповноваженої ним особи), використовує наймане, орендоване житло не за призначенням і з порушенням умов договору, наймодавець, орендодавець має право вимагати в судовому порядку розірвання договору найму, оренди житла і відшкодування заподіяних йому збитків.

2. У разі проведення ремонту і реконструкції житлового будинку, в якому розміщено найманe, орендоване житло, наймач, орендар і члени його сім'ї мають право одержати інше житло згідно із статтями 63 і 64 цього Кодексу, якщо інше не передбачено угодою сторін.

3. Наймач, орендар має право передати свої обов'язки та права щодо володіння і користування найманим, орендованим житлом повнолітньому члену сім'ї, включеному до договору найму, оренди житла, за згодою інших повнолітніх членів сім'ї. У такому випадку укладається новий договір найму, оренди житла.

4. У разі смерті або визнання наймача, орендаря недієздатним його обов'язки та права переходять за згодою членів сім'ї до одного з включених до договору найму, оренди повнолітнього члена цієї сім'ї. Переважне право при цьому надається одному із подружжя, а у разі відмови дружини (чоловіка) від переоформлення на неї (нього) обов'язків та прав наймача, орендаря — повнолітнім дітям (у тому числі усиновленим) у порядку старшинства, батькові (матері).

Якщо наймач, орендар самітний, у разі його смерті дія договору найму, оренди житла припиняється.

5. Наймач, орендар за згодою повнолітніх членів сім'ї, включених до договору найму, оренди житла, має право розірвати договір, попередивши про це наймодавця, орендодавця. Наймач, орендар зобов'язаний повернути наймодавцю, орендодавцю житло відповідно до Правил користування приміщеннями житлових будинків і прибудинковими територіями та їх утримання.

Якщо наймач, орендар розриває договір найму, оренди житла без згоди повнолітніх членів сім'ї, права та обов'язки наймача, орендаря переходять до одного з членів сім'ї, включених до договору найму, оренди. У такому випадку передача обов'язків та прав щодо володіння і користування найманим, орендованим житлом здійснюється у порядку, передбаченому частинами 3 та 4 цієї статті.

6. За згодою наймодавця, орендодавця наймач, орендар має право передати надане йому в найм житло в піднайм, а передане в оренду житло у суборенду.

7. Наймач, орендар і члени його сім'ї зобов'язані забезпечувати збереження займаного ними житла, дбайливо поводитися з елементами будинку та об'єктами (упорядження), виконувати Правила користування приміщеннями житлових будинків і прибудинковими територіями та їх утримання, Правила пожежної безпеки, дотримуватися чистоти і порядку в під'їздах будинку, кабінах ліфтів, на сходових клітках та в інших допоміжних приміщеннях будинку.

8. Наймач, орендар на умовах і в порядку, визначених Правилами користування приміщеннями житлових будинків і прибудинковими територіями та їх утримання, договором найму, оренди житла, повинен за свій рахунок провадити обслуговування займаного житла.

Стаття 39. Умови, за яких надання житла в оренду у державному та комунальному житловому фонді не допускається

Надання житла в оренду у державному та комунальному житловому фонді не допускається, якщо:

1) внаслідок вселення орендаря і членів його сім'ї, включених до договору оренди, розмір житлової площі, що припадатиме на кожну особу, яка проживає разом з орендарем, буде меншим від встановленого середнього рівня забезпеченості громадян житлом у даному населеному пункті, крім випадків, коли є письмова згода всіх дорослих членів сім`ї на одержання житла меншого розміру;

2) в одноквартирний будинок або квартиру, де проживають два або більше наймачів, орендарів, вселяється особа з важкою формою хронічного захворювання, включеного до переліку, що затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я.

Стаття 40. Обов'язковість договору найму, оренди у разі зміни власника житла

Якщо житло переходить у власність іншого наймодавця, орендодавця, для нового власника є обов'язковим укладений попереднім власником договір найму, оренди житла. Договір найму чи оренди житла може бути змінений тільки у порядку, визначеному цим Кодексом.

Стаття 41. Сім'я наймача, орендаря, обов'язки та права членів сім'ї

1. Сім'я наймача, орендаря — це особа чи особи, які проживають разом, пов'язані родинними, шлюбними або іншими зв'язками і ведуть спільний бюджет.

2. Члени сім'ї наймача чи орендаря, включені до договору найму, оренди, які проживають разом з ним, мають такі ж права й обов'язки, як і наймач чи орендар. Повнолітні члени сім'ї наймача, орендаря несуть однакову з наймачем, орендарем відповідальність за зобов'язаннями договору найму, оренди житла.

Стаття 42. Право наймача, орендаря на вселення в житло членів сім'ї та інших осіб

1. Вселення в наймане, орендоване житло членів сім'ї наймача, орендаря, не включених до договору найму, оренди житла, провадиться за згодою наймодавця, орендодавця та інших повнолітніх членів сім'ї, які проживають разом з ним, з внесенням відповідних змін до договору.

2. На вселення неповнолітніх дітей в займане батьками житло та включення їх до договору найму, оренди згоди наймодавця, орендодавця, наймача, орендаря та інших повнолітніх членів сім'ї, які проживають разом з наймачем, орендарем, не потрібно.

Особи, що вселилися в житло як члени сім'ї наймача, орендаря, набувають рівного з іншими членами сім'ї права на користування житлом, якщо під час вселення між цими особами, наймачем, орендарем та членами його сім'ї, які проживають разом з ним, не було укладено іншої письмової угоди про порядок користування житлом.

3. На вселення інших осіб, крім зазначених у частині 1 цієї статті, в наймане, орендоване житло необхідна письмова згода наймодавця, орендодавця, наймача, орендаря, а також усіх повнолітніх членів сім'ї, які проживають разом з наймачем, орендарем.

Особи, що вселилися в житло наймача, орендаря як опікуни або піклувальники, але не є членами сім'ї орендаря, самостійного права на користування цим житлом не набувають.

Стаття 43. Зміна умов договору найму, оренди житла

Умови договору найму, оренди житла може бути змінено за спільною письмовою згодою наймача, орендаря, повнолітніх членів його сім'ї, включених до договору та наймодавця, орендодавця. Якщо спільної згоди немає, договір може бути змінено в судовому порядку.

Стаття 44. Зміна умов договору оренди житла за вимогою члена сім'ї наймача, орендаря

Повнолітній член сім'ї наймача, орендаря, включений до договору найму, оренди, має право вимагати укладення з ним окремого договору найму, оренди, якщо за спільною письмовою згодою решти повнолітніх членів сім'ї, які проживають разом з ним і яких включено до договору може бути виділена частка житла (окрема кімната), що припадає на цього члена сім'ї, відповідно до вимог цього Кодексу.

Стаття 45. Зміна умов договору найму, оренди житла на вимогу наймачів, орендарів, які об'єдналися в одну сім'ю

1. Громадяни, які проживають в одноквартирному житловому будинку, квартирі (їх частині) і користуються житлом за окремими договорами найму, оренди, у разі об'єднання в одну сім'ю мають право вимагати від наймодавця, орендодавця укладення з ким-небудь з них спільного договору найму, оренди на все житло, яке вони займають.

2. Відмову наймодавця, орендодавця в укладенні зазначеного у частині 1 цієї статті договору найму, оренди житла може бути оскаржено в судовому порядку.

Стаття 46. Укладення договору найму, оренди житла у зв'язку з визнанням наймачем, орендарем іншого члена сім'ї

1. Повнолітній член сім'ї наймача, орендаря, включений до договору найму, оренди житла, може за згодою наймача, орендаря та решти повнолітніх членів сім'ї, включених до договору найму, оренди, вимагати від наймодавця, орендодавця укладення з ним нового договору найму, оренди.

2. Спори, що виникають у зв'язку з вимогами про укладення з повнолітнім членом сім'ї окремого договору найму, оренди житла, вирішуються у судовому порядку.

Стаття 47. Розірвання договору найму, оренди житла на вимогу наймодавця, орендодавця

На вимогу наймодавця, орендодавця договір найму, оренди житла може бути розірвано тільки у судовому порядку, крім випадків, передбачених статтею 48 цього Кодексу.

Стаття 48. Припинення дії договору найму, оренди житла

Дія договору найму, оренди житла припиняється у таких випадках:

1) за згодою сторін і повнолітніх членів сім'ї наймача, орендаря, включених до договору оренди житла;

2) після закінчення строку дії договору оренди, якщо його було укладено на певний період, у разі коли від орендаря не надійшло письмового звернення щодо продовження цього строку на попередження орендодавця;

3) у разі приватизації наймачем займаного житла чи придбання орендарем у власність іншого житла. Припинення дії договору оренди житла здійснюється за письмовою заявою орендаря і повнолітніх членів його сім'ї;

4) у разі смерті самітного наймача, орендаря.

Стаття 49. Право наймача, орендаря на одержання житла меншого розміру замість займаного

Наймач, орендар за письмовою згодою повнолітніх членів сім'ї, включених до договору найму, оренди житла, має право порушити клопотання перед наймодавцем, орендодавцем житла про надання йому в установленому порядку житла, за розміром, меншим від займаного.

Стаття 50. Піднайм, суборенда житла

1. Наймач, орендар житла за згодою повнолітніх членів сім'ї, включених до договору найму, оренди, і за згодою наймодавця, орендодавця має право здавати в піднайм, суборенду житло у порядку, встановленому цим Кодексом.

2. Наймач, орендар може здати в піднайм, суборенду частину одноквартирного будинку, квартири, а у разі його тимчасового виїзду — весь будинок чи всю квартиру. Житло здається в суборенду в межах строку, визначеного договором оренди.

3. Для здавання в піднайм, суборенду одноквартирного будинку або квартири, де проживають два або більше наймачів, орендарів, потрібна також згода цих наймачів, орендарів і повнолітніх членів їхніх сімей, включених до договору найму, оренди житла.

Стаття 51. Договір піднайму, суборенди житла. Права та обов'язки піднаймача, суборендаря житла

1. Договір піднайму, суборенди житла укладається у письмовій формі відповідно до статей 36, 38, 39 і 40 цього Кодексу.

2. Піднаймач, суборендар житла користується правами та виконує обов'язки, передбачені договором піднайму, суборенди.

3. Умови договору піднайму, суборенди, що обмежують права інших користувачів житла в будинку (квартирі), можуть бути визнані недійсними у судовому порядку.

4. Припинення дії договору піднайму, суборенди житла і виселення суборендаря без його згоди провадиться в судовому порядку.

Стаття 52. Надання житла для тимчасового проживання

1. Наймач, орендар житла і повнолітні члени сім'ї, включені до договору найму, оренди житла, можуть за взаємною письмовою згодою дозволити тимчасове проживання в будинку (квартирі) інших громадян (тимчасові мешканці). Наймач, орендар зобов'язаний повідомити наймодавця, орендодавця про кількість вселених тимчасових мешканців та строк їх проживання.

2. Вселення тимчасових мешканців на строк, що перевищує півтора місяці, допускається за умови, якщо на кожного члена сім'ї, який проживає разом з наймачем, орендарем, припадає розмір житлової площі не менший від встановленого середнього рівня забезпеченості громадян житлом у даному населеному пункті.

3. Тимчасові мешканці зобов'язані звільнити житло негайно на вимогу наймача, орендаря або одного з повнолітніх членів його сім'ї, включених до найму, договору оренди. У разі відмови звільнити житло наймач, орендар або інший повнолітній член його сім'ї можуть вимагати в судовому порядку виселення тимчасових мешканців без надання їм іншого житла. Тимчасові мешканці підлягають виселенню без надання іншого житла у разі розірвання або припинення дії договору найму, оренди житла.

Стаття 53. Виселення сім'ї наймача, орендаря з житла

Виселення наймача, орендаря і членів його сім'ї, а також інших осіб, які проживають разом з ним, із житлового будинку, квартири (їх частин), допускається лише в порядку, встановленому цим Кодексом. У разі відмови наймач, орендар і члени його сім'ї підлягають виселенню в судовому порядку.

Стаття 54. Виселення піднаймачів, суборендарів і тимчасових мешканців у разі припинення дії або розірвання договору найму, оренди житла

1. Піднаймач, суборендарі і тимчасові мешканці незалежно від строку проживання права на користування житлом не набувають.

2. У разі припинення дії або розірвання договору найму, оренди житла одночасно припиняється дія договору піднайму, суборенди. Піднаймач, суборендар і члени його сім'ї, а також тимчасові мешканці зобов'язані негайно звільнити займане житло. У разі відмови вони підлягають виселенню в судовому порядку, а з житла, перебування у якому загрожує здоров'ю або безпеці мешканців, — в адміністративному порядку з санкції прокурора без надання іншого житла.

Стаття 55. Виселення громадян, які самовільно зайняли житло

Громадяни, які самовільно зайняли житло, підлягають виселенню в адміністративному порядку із санкції прокурора без надання іншого житла.

Стаття 56. Виселення громадян із займаного житла без надання іншого житла

1. Якщо наймач чи орендар, члени їхніх сімей або інші особи, які проживають разом з ними, систематично руйнують чи псують елементи будинку або об'єкти спільного користування чи використовують житло не за призначенням та своєю поведінкою роблять неможливим для інших проживання з ними в одному будинку, одній квартирі (їх частині), а попереджувальні заходи виявилися безрезультатними, виселення винних на вимогу орендодавця або інших осіб, чиї права порушуються такими діями, провадиться за рішенням суду без надання іншого житла.

2. Без надання іншого житла може бути виселено із житла за рішенням суду також осіб, позбавлених батьківських прав, якщо їх спільне проживання з дітьми, стосовно яких вони позбавлені батьківських прав, визнано неможливим.

3. Осіб, які підлягають виселенню без надання іншого житла через неможливість спільного з ними проживання, суд може зобов'язати провести обмін займаного житла на інше, запропоноване заінтересованою в обміні стороною.

4. Без надання іншого житла за рішенням суду можуть бути виселені особи, які не вносять без поважних причин плату за найм, оренду житла і комунальні послуги понад шість місяців.

5. За наявності умов, що визначені у частинах 1 і 4 цієї статті, за позовом об'єднання (товариства) співвласників будинку, суд може прийняти рішення про примусове вилучення житла у власників у багатоквартирному будинку з оплатою його ринкової вартості.

Стаття 57. Виселення громадян у разі визнання договору найму, оренди житла недійсним

У разі визнання в судовому порядку договору найму, оренди житла недійсним наймач, орендар підлягає виселенню без надання йому іншого житла. Наймачу, орендарю повинне бути повернуто житло, яке він раніше займав, або надано інше рівноцінне за площею та рівнем упорядження житло в даному населеному пункті.

Стаття 58. Переселення громадян з житла, перебування у якому загрожує здоров'ю або безпеці мешканцям

1. У разі виникнення в будинку, квартирі (їх частині) обставин, що загрожують здоров'ю або безпеці мешканців (розлиття ртуті, проникнення шкідливого газу, наявність поблизу або в будинку вибухонебезпечних предметів, аварійний стан житла тощо), власник житла разом з місцевим органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування на час ліквідації небезпеки повинен невідкладно в адміністративному порядку з санкції прокурора за власні кошти переселити їх у житло маневреного або іншого житлового фонду.

Після усунення небезпеки в будинку (квартирі) громадянам повинно бути повернуто житло, яке вони раніше займали.

3. Якщо внаслідок невиконання наймодавцем, орендодавцем правил утримання житла виникли небезпечні обставини, які призвели до необхідності відселення мешканців, вони мають право на відшкодування заподіяних збитків.

Стаття 59. Надання житла у зв'язку із знесенням житлового будинку або переобладнанням будинку, квартири (їх частини) для нежитлових потреб

1. Якщо будинок визнано непридатним для постійного проживання і таким, що підлягає знесенню або переобладнанню для використання з іншою, не забороненою законом метою, особам, включеним до договору найму, оренди житла, які з нього виселяються, надається в позачерговому порядку власником житла чи за його рахунок відповідно до вимог статті 20 цього Кодексу інше упоряджене житло.

2. Для відведення земельної ділянки, на якій розташований житловий будинок (будинки), що підлягає знесенню для державних, громадських потреб або для будівництва приватного житлового будинку, забудовник зобов`язаний підтвердити свою фінансову можливість чи наявність необхідної кількості житла для надання, до знесення будинку (будинків), наймачам, орендарям.

Власники квартир (частин квартир) у таких будинках та одноквартирних будинків мають право вимагати від забудовника надання рівноцінного за розміром та рівнем упорядження житла або викупити за ринковими цінами належні їм квартири, частини квартир чи одноквартирний будинок.

Власникам окремо стоячих житлових будинків, що підлягають знесенню забудовник також зобов`язаний виплатити грошову компенсацію за знесення господарських будівель та багаторічних плодових зелених насаджень.

У всіх випадках забудовник здійснює відшкодування громадянам витрат, пов`язаних з переїздом на нове місце проживання.

Ринкова вартість будинків, що підлягають знесенню, а також квартир у них визначається незалежним оцінювачем.

Орган місцевого самоврядування надає дозвіл забудовникові на знесення будинку (будинків) та початок будівництва тільки після відселення всіх мешканців з будинку (будинків).

3. Спори, що виникають з питань, зазначених у частинах 1 і 2 цієї статті, вирішуються в судовому порядку.

Стаття 60. Надання житла у зв'язку з виселенням з аварійних будинків, квартир

Якщо стан будинку, квартири визнано аварійним, громадянам, які підлягають негайному виселенню з цього будинку чи квартири, інше упоряджене житло надається власником будинку, а у випадку його відсутності, органом місцевого самоврядування.

Аварійний стан житла — це такий стан елементів будинку, квартири, за якого неможливе безпечне проживання. Порядок визнання будинку чи квартири аварійними встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 61. Виселення із житла, розташованого у закритих військових поселеннях, з наданням іншого упорядженого житла

1. Офіцери, прапорщики і мічмани, військовослужбовці Збройних Сил України та інших військових формувань, які працюють за контрактом або перебувають на кадровій службі, та прирівняні до них особи, звільнені з військової служби в запас або у відставку, а також члени сімей, що проживають разом з ними, можуть бути виселені із житла, яке вони займають у закритих військових поселеннях, з наданням органом, який їх виселяє, або органами місцевого самоврядування іншого упорядженого житла. У такому ж порядку підлягають виселенню із житлових будинків закритих військових поселень інші особи, які втратили зв'язок із Збройними Силами України.

2. Забезпечення житлом осіб, виселених із житла, розташованого у закритих військових поселеннях, здійснюється у порядку і на умовах, визначених цим Кодексом і Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

Стаття 62. Надання громадянам упорядженого житла у зв'язку з виселенням з державного та комунального житлового фонду

1. Надане громадянам у зв'язку з виселенням із житла, що належить до державного та комунального житлового фонду, інше упоряджене житло повинне відповідати вимогам статті 20 цього Кодексу, знаходитись у межах даного населеного пункту та за розміром бути не меншим від раніше займаного.

Наймачам, орендарям, які займали окрему квартиру, надається окрема квартира. Якщо у квартирі, в якій проживало два і більше наймачів, орендарів, наймач, орендар займав частину квартири, йому надається окрема квартира згідно з нормою надання загальної площі.

Якщо наймач, орендар або член (члени) сім'ї, який (які) проживає разом з ним, має право і фактично користується додатковою площею квартири (її частини), йому надається житло з урахуванням права на додаткову площу.

У разі виселення з житла, що за розміром менше, ніж це передбачено нормою надання загальної площі у даному населеному пункті, цій сім'ї надається квартира чи одноквартирний будинок відповідно до норми, встановленої статтею 19 цього Кодексу.

2. Характеристика квартири (її частини), що надається орендарю, який виселяється за рішенням суду, повинна бути зазначена в цьому рішенні суду.

Стаття 63. Надання громадянам житла у зв'язку з ремонтом житлового будинку

1. У разі ремонту житлового будинку, що не може проводитися без відселення громадян, наймодавець, орендодавець зобов'язаний надати наймачу, орендарю і членам його сім'ї на час проведення ремонту інше житло в маневреному житловому фонді, не розриваючи при цьому договору найму, оренди житла, що ремонтується.

За наявності письмової згоди наймача, орендаря та повнолітніх членів його сім`ї та можливості наймодавця, орендодавця наймачу, орендарю та членам його сім`ї може бути надане в межах населеного пункту інше упоряджене житло для постійного проживання чи проживання на час дії договору оренди.

Власникам житла у таких будинках на період ремонту надається житло в найм, оренду в маневреному житловому фонді місцевими органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування.

Якщо власник квартири, наймач, орендар і члени його сім'ї відмовляються від переселення, спір підлягає розгляду в судовому порядку.

2. Після закінчення ремонту житлового будинку наймач, орендар має право вселитися у житло, яке він займав раніше, а власнику квартири не може бути відмовлено у вселенні в квартиру, яку він займав до ремонту.

Стаття 64. Надання іншого житла, якщо в результаті реконструкції житлового будинку наймана орендована квартира (її частина) не може бути збережена чи розміри її істотно зміняться

У разі коли в результаті реконструкції житлового будинку квартира (її частина), яку займає наймач, орендар і члени його сім'ї, не може бути збережена, а площа її істотно збільшується або зменшується, наймачу, орендарю і членам його сім'ї до початку реконструкції надається наймодавцем, орендодавцем інше упоряджене житло згідно із встановленою нормою забезпечення.

У разі істотного зменшення площі квартири власником надається інше житло, яке за розміром не повинно бути меншим від займаного. У разі істотного збільшення площі власник квартири має право отримати іншу квартиру, яка за розміром не повинна бути меншою від займаної, або викупити різницю площі за вартістю витрат на спорудження цієї площі.

Стаття 65. Заселення звільненої частини квартири, в якій проживають два і більше орендарів, наймачів, і власник частини квартири, у державному та комунальному житловому фонді.

1. У разі звільнення неізольованого житлового приміщення у квартирі, в якій проживають два або більше наймачів, орендарів, це приміщення надається сім'ї наймача, орендаря суміжного приміщення.

У разі звільнення неізольованого житлового приміщення у квартирі, друга частина якої знаходиться у власності, її власник викуповує за залишковою вартістю у власника житлового приміщення, що звільняється, звільнене житлове приміщення та частину загальної площі, якою користувався наймач, орендар. Якщо власник відмовляється викупити звільнене неізольоване житлове приміщення та частину загальної площі, йому може бути запропоноване інше житлове приміщення, площа якого відповідає розміру площі, займаної ним у квартирі.

2. Звільнена ізольована частина квартири, в якій проживають два і більше наймачів, орендарів, надається сім'ї наймача, орендаря, яка потребує поліпшення житлових умов. При цьому загальна площа не повинна перевищувати норми, встановленої статтею 19 цього Кодексу, за винятком випадків, коли наймач, орендар або члени його сім'ї мають право на користування додатковою площею.

Якщо розмір звільненого житла менший від встановленого для надання одній особі, це житло в усіх випадках надається наймачам, орендарям, які залишаються проживати у цій квартирі.

3. У разі відмови наймодавця, орендодавця в наданні житла, що звільнилося, наймачу, орендарю, або власника частини квартири, що використовувалася на умовах найму, оренди, у продажу власнику другої частини квартири, або відмові власника частини квартири викупити звільнене житлове приміщення та частину загальної площі у встановленому цією статтею порядку спір розв'язується судом.

Стаття 66. Строк зберігання житла у державному та комунальному фонді за тимчасово відсутніми громадянами

1. У разі тимчасової відсутності наймача, орендаря або членів його сім'ї, включених до договору найму, оренди житла у державному та комунальному фонді, з будь-якої причини за ними зберігається житло протягом шести місяців, крім випадків, передбачених частиною 3 цієї статті.

2. За тимчасово відсутніми наймачем, орендарем і членами його сім'ї житло зберігається понад шість місяців у разі:

1) призову на строкову військову службу або направлення на альтернативну (невійськову) службу і військову службу за контрактом — протягом усього часу проходження зазначеної служби; призову офіцерів із запасу на військову службу строком до трьох років —протягом усього часу проходження зазначеної служби; перебування на військовій службі прапорщиків, мічманів і військовослужбовців, які уклали контракт, або перебування на кадровій військовій службі, —протягом перших п'яти років перебування на військовій службі;

2) тимчасового виїзду з постійного місця проживання за умовами і характером роботи (учні, студенти, стажисти, аспіранти тощо), у тому числі за кордоном, —протягом усього часу виконання цієї роботи або навчання;

3) поміщення дитини (дітей) на виховання в дитячий заклад, до родичів, опікуна чи піклувальника —протягом усього часу їх перебування у закладі, у родичів, опікуна чи піклувальника, якщо в будинку, квартирі (їх частині) залишились проживати інші члени сім`ї.

У разі, коли з будинку, квартири (їх частини) вибула дитина (діти) і членів її (їх) сім'ї не залишилося, це житло може бути надано за договором оренди іншому громадянину до закінчення строку перебування дитини (дітей) у дитячому закладі або досягнення нею (ними) повноліття і повернення від родичів, опікуна чи піклувальника, а також в окремих випадках — до закінчення навчання в середньому професійно-технічному училищі, вищому і середньому спеціальному навчальному закладі або до закінчення строку служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях;

4) виїзду у зв'язку з виконанням обов'язків опікуна чи піклувальника — протягом усього часу виконання цих обов'язків;

5) влаштування непрацездатних осіб, у тому числі дітей-інвалідів, у будинку-інтернаті та іншій установі соціальної допомоги — протягом усього часу перебування у них;

6) виїзду для лікування в лікувально-профілактичний заклад — протягом усього часу перебування в ньому;

7) взяття під варту або засудження до позбавлення волі чи іншої міри покарання, що виключає можливість проживання у даному будинку, квартирі (їх частині), —протягом усього часу перебування під охороною або відбування покарання, якщо в цьому будинку, квартирі (їх частині) залишилися проживати інші члени сім'ї.

Якщо в будинку, квартирі (їх частині) не залишились інші члени сім'ї наймача, орендаря, це житло може бути надано за договором оренди іншому громадянину до звільнення такої особи з-під варти чи з місць відбування покарання;

8) відрядження на роботу за кордон — протягом усього часу перебування за кордоном;

9) зникнення особи (за всіма особами, що пропали безвісти) — до дня набрання законної сили рішення суду про оголошення громадянина безвісти відсутнім або померлим.

Порядок збереження та бронювання житла за особами, які виїхали на роботу за трудовим договором за кордон у місцевості, прирівнені до районів Крайньої Півночі, встановлюється Кабінетом Міністрів України з урахуванням міжнародних угод.

3. Право на користування житлом зберігається за відсутньою особою протягом наступних шести місяців з дня закінчення строків, зазначених у частині 2 цієї статті.

4. Якщо наймач, орендар або члени його сім'ї відсутні з причин, зазначених у пункті 1 частини 2 цієї статті, понад шість місяців, строк зберігання житла за заявою відсутнього може бути продовжено наймодавцем, орендодавцем. Спори з цього питання розв'язуються у судовому порядку.

Стаття 67. Право тимчасово відсутніх громадян на одержання охоронного свідоцтва (броні)

1. Тимчасово відсутні громадяни (наймач, орендар, повнолітні члени його сім'ї), за якими зберігається право на користування житлом, найманим, орендованим у державному та комунальному житловому фонді, мають право на одержання охоронного свідоцтва (броні).

Охоронне свідоцтво (броня) видається місцевим органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування.

2. Особам, стосовно яких заявлено вимогу про зміну або скасування договору найму, оренди житла, охоронне свідоцтво (броня) не видається до розв'язання спору в судовому порядку.

3. Охоронне свідоцтво (броня) є документом, що підтверджує збереження права на користування житлом за тимчасово відсутнім громадянином.

З урахуванням обставин, передбачених статтею 66 цього Кодексу, громадянин не може бути визнаний таким, що втратив право на користування житлом, незалежно від наявності або відсутності у нього охоронного свідоцтва (броні).

Стаття 68. Заява про видачу охоронного свідоцтва (броні)

1. Громадяни, які бажають одержати охоронне свідоцтво (броню), подають до місцевого органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування відповідну заяву.

Заява може бути подана як до виїзду з найманого, орендованого житла, так і після виїзду в шестимісячний строк.

2. До заяви про видачу охоронного свідоцтва (броні) додаються:

1) копія договору найму, оренди житла, засвідчена уповноваженою на те посадовою особою місцевого органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування;

2) довідка про кількість осіб, які проживають в найманому, орендованому житловому приміщенні;

3) довідка про те, що в наймача, орендаря немає заборгованості з оплати житлово-комунальних послуг;

4) документ, який підтверджує наявність обставин, що дають право на бронювання житла (стаття 66 цього Кодексу).

Заява вважається поданою з дня надходження всіх перелічених документів.

3. Заяву про видачу охоронного свідоцтва (броні) підписують орендар (наймач) та всі повнолітні члени сім'ї, за якими зберігається право на житло.

Стаття 69. Видача охоронного свідоцтва (броні), строк його дії

1. Охоронне свідоцтво (броня) видається громадянину в одному примірнику протягом 10 діб з дня подання заяви та документів, зазначених у частині 2 статті 68 цього Кодексу, на строк, визначений у статті 66 цього Кодексу.

2. Продовження строку дії охоронного свідоцтва (броні) провадиться у порядку і на умовах, передбачених статтями 66 і 68 цього Кодексу.

Стаття 70. Порядок і умови бронювання житла

Бронювання житла у будинках державного та комунального фонду провадиться наймачем, орендарем житла і членами його сім'ї у порядку і на умовах, передбачених статтями 66—69 цього Кодексу.

У приватному житловому фонді правила бронювання визначаються договором найму, оренди.

Стаття 71. Визнання охоронного свідоцтва (броні) недійсним

Охоронне свідоцтво (броня) може бути визнано недійсним у судовому порядку у разі виявлення в поданих громадянином документах неправдивих відомостей про причину тимчасової його відсутності, відсутності понад шість місяців після закінчення строку дії охоронного свідоцтва (броні), а також неправомірних дій посадових осіб під час вирішення питання про видачу охоронного свідоцтва (броні).

Стаття 72. Порядок визнання тимчасово відсутнього наймача, орендаря або членів його сім'ї такими, що втратили право на користування житлом

Визнання наймача, орендаря або членів його сім'ї такими, що втратили право на користування житлом у зв'язку з відсутністю понад встановлений цим Кодексом строк, провадиться в судовому порядку.

Стаття 73. Обов'язки та права тимчасово відсутнього наймача, орендаря і членів його сім'ї

Обов'язки та права, передбачені договором найму, оренди житла, зберігаються за тимчасово відсутніми особами на термін, зазначений у статті 66 цього Кодексу.

Стаття 74. Договір найму житлових приміщень

1. Договір найму житлових приміщень у будинках державного та комунального житлового фонду і фонді спільної власності — це договір, укладений у письмовій формі на підставі ордера, за яким наймодавець надав наймачеві житло у безстрокове користування до введення в дію цього Кодексу.

2. Договори найму житлових приміщень у будинках державного, комунального житлового фонду і фонді спільної власності діють до зміни наймача.

3. На наймачів житла поширюються порядок і правила, передбачені цим Кодексом стосовно орендарів житла у державному та комунальному житловому фонді.

Глава 3. Порядок надання у користування житла у фонді колективної власності

Стаття 75. Житловий фонд колективної власності

1. Житловий фонд колективної власності формується шляхом будівництва чи придбання житла за кошти трудових колективів підприємств, установ і організацій.

2. Суб'єкти права колективної власності на житло приймають рішення про порядок його використання та відчуження згідно з чинним законодавством.

Стаття 76. Порядок надання житла у фонді колективної власності

1. Суб'єкти права колективної власності на житло, виходячи з власних можливостей, мають право визнавати осіб такими, що потребують поліпшення житлових умов, на інших підставах, не передбачених статтею 15 цього Кодексу, а також визначати вищу від встановленої статтею 19 цього Кодексу норму надання житлової площі.

Порядок визначення права поліпшення житлових умов та умов надання житла для суб`єктів колективної власності визначається Кабінетом Міністрів України.

2. Житло у фонді колективної власності надається в оренду громадянам у порядку і на умовах, визначених статтями 18—21 і 29 цього Кодексу.

3. Суб'єкти права колективної власності на житло можуть приймати рішення про позачергове надання житла окремим працівникам з урахуванням їх трудового внеску.

Стаття 77. Право наймача, орендаря на викуп займаного ним житла у житловому фонді колективної власності

1. Громадяни України, які наймають, орендують житло у житловому фонді колективної власності, мають право на викуп займаного ними житла.

2. Умови викупу житла і порядок сплати його вартості встановлює власник житла.

3. Спори щодо викупу наймачами, орендарями житла у житловому фонді колективної власності розв`язуються в судовому порядку.

Глава 4. Володіння, розпорядження і користування житлом, що перебуває у приватній власності

Стаття 78. Права власника приватного житла

1. Власник приватного житла володіє, розпоряджається і користується ним на власний розсуд і може продати, подарувати, заповісти, здати в оренду, обміняти, заставити, передати його безоплатно або за плату у володіння і користування іншим особам, а також відповідно до вимог статті 82 цього Кодексу використовувати його для господарської та іншої не забороненої законом діяльності.

2. Кількість житлових будинків, квартир (їх частин), що може бути у приватній власності однієї особи, не обмежується.

3. Власник приватного житла зобов'язаний виконувати вимоги норм містобудування, не завдавати шкоди навколишньому середовищу, не порушувати прав та інтересів громадян, юридичних осіб і держави.

4. Обмеження чи припинення господарської або іншої не забороненої законом діяльності у житлі, що належить громадянам на праві приватної власності, може бути встановлено лише відповідно до законодавства.

5. Власник приватного житла не може бути позбавлений права власності на своє житло, крім випадків, передбачених Законом України «Про власність» та іншими законодавчими актами. Житло може бути безоплатно вилучено (конфісковано) у власника тільки за рішенням (вироком) суду, арбітражного суду.

6. Спори з питань порушення прав власника приватного житла та інших осіб щодо володіння, розпорядження і користування належним йому житлом розглядаються у судовому порядку.

Збитки, заподіяні власнику приватного житла та іншим особам внаслідок порушення їх прав, підлягають відшкодуванню відповідно до Закону України «Про власність».

Стаття 79. Користування приватним житлом членами сім'ї власника

1. До членів сім'ї власника приватного житлового будинку, квартири (їх частини) належать чоловік (дружина), їх діти і батьки.

Членами сім'ї крім того можуть визнаватися і інші особи, які проживають разом з власником і ведуть з ним спільний бюджет.

2. Члени сім'ї власника приватного житла користуються будинком, квартирою (їх частиною) нарівні з ним, якщо інше не передбачено угодою між власником і членами його сім'ї.

3. За згодою власника приватного житла члени його сім'ї вправі вселяти у займане ними житло інших членів своєї сім'ї. На вселення до батьків їх неповнолітніх дітей згода власника не потрібна.

4. Повнолітні члени сім'ї власника приватного житла несуть однакову з власником майнову відповідальність за зобов'язаннями щодо користування житлом.

5. Члени сім'ї власника приватного житла зобов'язані виконувати Правила користування приміщеннями житлових будинків і прибудинковими територіями та їх утримання. Повнолітні члени сім'ї власника приватного житла зобов'язані брати участь у спільних витратах на утримання житла, якщо інше не передбачено угодою між ними.

Спори між власником приватного житла і повнолітніми членами його сім'ї щодо розміру частки у спільних витратах розв'язуються в судовому порядку.

6. Відчуження житла, в якому проживають неповнолітні члени сім'ї власника приватного житла, допускається лише за згодою органу опіки і піклування. Порушення цієї вимоги дає право органам опіки і піклування учинити позов про визнання угоди про відчуження недійсною.

7. Відчуження власником приватного житла, в якому залишаються проживати члени його сім'ї, можливе лише в разі попереднього укладення договору найму, оренди житла між ними і новим власником. Строк дії договору оренди приватного житла не може бути меншим ніж три роки, а якщо у членів сім'ї власника приватного житла є неповнолітні діти, — до досягнення ними повноліття.

Стаття 80. Реалізація права власності на будинок, квартиру (їх частину)

1. Угода про відчуження (продаж, дарування тощо) будинку, квартири (їх частини) підлягає обов'язковій державній реєстрації відповідно до законодавства.

2. Право власності на будинок, квартиру (їх частину) виникає з моменту державної реєстрації документів, що встановлюють це право.

3. Особи, яким на праві власності належить частина будинку (квартири), можуть продати, подарувати чи укласти інші не заборонені законодавством угоди в разі, коли частина, що відчужується, може бути відокремлена від інших частин будинку (квартири).

Переважне право на купівлю цієї частини будинку (квартири) мають особи, зазначені у частині 5 цієї статті.

4. Якщо частина будинку (квартири) не може бути відокремлена, переважне право на купівлю цієї частини мають особи, зазначені у частині 5 цієї статті.

5. Переважне право на купівлю частини будинку (квартири) у випадках, передбачених у частинах 3 і 4 цієї статті, мають у порядку черговості:

співвласники;

члени сім'ї власника;

члени сім'ї співвласників;

колишні члени сім'ї власника;

колишні члени сім'ї співвласників;

наймачі, орендарі частини будинку (квартири), що відчужується.

6. Якщо особи, зазначені в частині 5 цієї статті, не використали переважного права на купівлю частини будинку (квартири) протягом одного місяця, ця частина будинку (квартири) підлягає продажу на розсуд її власника.

Стаття 83. Найм, оренда житла в приватному житловому багатоквартирному будинку для використання його не за призначенням

1. Власник житла в приватному житловому багатоквартирному будинку може здати в найм, оренду житлові приміщення для ведення господарської та іншої не забороненої законодавством діяльності після прийняття відповідним органом рішення (а в будинках, в яких створено об'єднання співвласників, за згодою їх вищого органу управління) про переведення житлових приміщень на строк дії договору оренди у нежитлові з додержанням вимог пункту 3 частини 1 статті 9 цього Кодексу.

2. Предметом договору найму, оренди житлових приміщень для ведення господарської та іншої не забороненої законодавством діяльності можуть бути лише окремо розташований житловий будинок або частини будинку чи квартири, що розміщені на першому поверсі житлових багатоквартирних будинків і мають окремий вихід на вулицю.

У договорі найму, оренди такого приміщення, що укладається в письмовій формі, обов'язково зазначаються предмет договору, мета використання приміщень, номер і дата видачі дозволу на ведення зазначеної діяльності, строк, на який укладається договір, обов'язки і права наймача, орендаря та наймодавця, орендодавця, інші умови.

3. Не допускається передання в найм, оренду приватного житла для провадження господарської та іншої не забороненої законодавством діяльності, якщо це буде обмежувати права інших власників (користувачів) і завдавати шкоди навколишньому середовищу. Спори щодо припинення (заборони) використання житла для зазначеної діяльності розглядаються судом за позовом особи, чиї права порушено.

Власник і особа, якій передано житло для провадження господарської та іншої не забороненої законодавством діяльності, несуть однакову відповідальність за заподіяні ними збитки. Власник має право зворотної вимоги (регресу) до винної особи у розмірі заподіяного збитку.

Глава 5. Порядок надання і користування житлом у фонді спеціального призначення

Стаття 82. Житловий фонд спеціального призначення

1. Житловий фонд спеціального призначення використовується для проживання окремих категорій громадян у порядку і на умовах, установлених цим Кодексом та іншими законодавчими актами України.

2. Житловий фонд спеціального призначення може створюватися в будинках приватного, спільного і державного та комунального житлового фонду.

Стаття 83. Порядок формування житлового фонду спеціального призначення

Житловий фонд спеціального призначення формується шляхом спорудження нових будинків, переобладнання існуючих будинків та квартир інших категорій житлового фонду, переобладнання нежитлових будинків і включення їх до житлового фонду спеціального призначення, а також шляхом переведення відселеного житла із фондів загального та соціального призначення.

Стаття 84. Склад житлового фонду спеціального призначення

До житлового фонду спеціального призначення належать:

1) службове житло;

2) гуртожитки для проживання самітних громадян (житлові кімнати, що перебувають у спільному користуванні кількох осіб, які не перебувають у родинних зв'язках);

3) гуртожитки для проживання сімей (житло, що складається з однієї або кількох кімнат і перебуває у користуванні окремої сім'ї);

4) будинки маневреного житлового фонду;

5) будинки-інтернати для інвалідів, ветеранів, самітних громадян похилого віку;

6) готелі-притулки;

7) житлові будинки іншого спеціального призначення;

8) квартири, визначені в будинках інших категорій житлового фонду.

Стаття 85. Службове житло

1. Службове житло — це житло, що надається в користування працівникам підприємств, установ і організацій, які у зв'язку з характером їх трудових відносин повинні проживати за місцем роботи або поблизу від нього.

Службовим житлом можуть користуватися громадяни України, а також іноземні громадяни і особи без громадянства, які відповідно до законодавства мають право працювати або навчатися в Україні.

2. У разі створення в установленому порядку сімейного дитячого будинку особам, призначеним батьками-вихователями, для сумісного проживання з переданими на виховання їм дітьми надається службовий житловий будинок або службова багатокімнатна квартира.

3. Службове житло формується у порядку, встановленому статтею 83 цього Кодексу, з використанням на договірних умовах державного, комунального, приватного і спільного житлового фонду.

4. У заселених будинках переведення житла до категорії службового допускається лише у тих випадках, коли це житло звільнено від мешканців в установленому порядку.

Стаття 86. Виділення службового житла

Під службове житло виділяються будинки, а також окремі квартири, розміщені, як правило, на першому поверсі.

Стаття 87. Перелік категорій працівників, яким надається службове житло

1. Перелік категорій працівників, яким надається службове житло у державному та комунальному житловому фонді, затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. Перелік категорій працівників, яким надається службове житло у будинках колективного і приватного житлового фонду, визначається власником житла або уповноваженим ним органом.

Стаття 88. Порядок надання службового житла

1. Службове житло надається:

1) у приватному житловому фонді та житловому фонді колективної власності — власником житла або уповноваженим ним органом на підставі договору оренди службового житла;

2) у комунальному житловому фонді — на підставі рішення місцевого органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування;

3) у державному житловому фонді — за на-

(Закінчення на 8—9-й стор.).

(Початок на 4—7-й стор.).

казом адміністрації підприємства, установи, організації і профспілкового комітету або іншого органу, уповноваженого на це трудовим колективом.

2. Типове положення про порядок надання та користування службовим житлом затверджується у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 89. Укладення договору оренди службового житла

1. Підставою для користування службовим житлом є договір його оренди.

2. Договір оренди службового житла укладається власником або уповноваженою ним особою з громадянином, якому надається в користування службове житло.

Стаття 90. Розірвання договору найму, оренди службового житла

1. Дія договору найму, оренди службового житла припиняється одночасно з припиненням трудових відносин, згідно з якими було надане службове житло і наймач, орендар зобов'язаний його звільнити в місячний строк, якщо інше не передбачено договором оренди.

2. Якщо трудові відносини відновлено, за наймачем, орендарем службового житла зберігається переважне право на переукладення договору його найму, оренди.

3. Особи, які проживали у службовому житлі понад 10 років, мають право на отримання житла в оренду в фонді загального призначення або вимагати заміни договору оренди службового житла на договір оренди житла загального призначення.

Стаття 91. Форма договору оренди службового житла

1. Орендодавець надає орендарю службове житло у користування на узгоджений між сторонами строк відповідно до договору оренди, який укладається в письмовій формі.

2. Типовий договір оренди службового житла затверджується у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 92. Виселення із службового житла без надання іншого житла

Якщо після закінчення строку дії договору оренди службового житла або припинення трудових відносин з підприємством, установою, організацією наймач, орендар або члени його сім'ї відмовляються звільнити це приміщення, вони підлягають виселенню в судовому порядку без надання іншого житла, за винятком випадків, передбачених статтею 93 цього Кодексу.

Стаття 93. Виселення із службового житла з наданням іншого житла

Не можуть бути виселеними із службового житла без надання іншого житла:

1) інваліди I і II групи;

2) ветерани Великої Вітчизняної війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни та гарантії їх соціального захисту»;

3) батьки-вихователі у разі ліквідації сімейного дитячого будинку;

4) особи, які пропрацювали на підприємстві, в установі чи організації, що надали їм це житло, не менш як десять років;

5) особи, звільнені з посади, у зв'язку з якою їм було надано службове житло, але які не припинили трудових відносин з підприємством, установою чи організацією, що надали їм це житло;

6) особи, звільнені у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи чи організації або скороченням чисельності чи штату працівників;

7) пенсіонери за віком;

8) члени сім'ї померлого працівника, якому було надано службове житло;

9) самітні особи з неповнолітніми дітьми, які проживають разом з ними, до досягнення дітьми повноліття;

10) особи, які отримали каліцтво на виробництві;

11) військовослужбовці Збройних Сил України та інших військових формувань, звільнені у запас або у відставку, у разі відсутності у них або членів їх сімей іншого житла.

Стаття 94. Користування гуртожитками

1. Для проживання робітників, службовців, студентів, учнів, а також інших громадян на період роботи або навчання створюються гуртожитки. Для гуртожитків виділяються спеціально споруджені або переобладнані з цією метою житлові будинки. Гуртожитки оснащаються меблями, іншими предметами культурно-побутового призначення, необхідними для проживання, навчання та відпочинку осіб, які в них проживають.

Житлові будинки, що належать до категорії гуртожитків, реєструються в місцевих органах виконавчої влади або органах місцевого самоврядування.

Гуртожитками можуть користуватися громадяни України, а також іноземні громадяни і особи без громадянства.

2. У гуртожитку для проживання самітних громадян встановлюється норма загальної площі не менш як 6 квадратних метрів на одну особу.

3. Типові правила надання місць для проживання у гуртожитках затверджуються Кабінетом Міністрів України за погодженням з Федерацією профспілок України.

4. Громадяни, які припинили трудові відносини з підприємством, установою чи організацією, що надали їм місце для проживання в гуртожитку, а також студенти і учні, які закінчили навчання, підлягають виселенню з гуртожитку без надання іншого житла.

Громадяни, зазначені у статті 93 цього Кодексу, які припинили трудові відносини з підприємством, установою чи організацією, що надали їм гуртожиток, можуть бути виселені з гуртожитку лише з наданням іншого житла.

Стаття 95. Користування житлом у будинках маневреного житлового фонду

1. Маневрений житловий фонд формується за рішенням власників житлового фонду. Маневрений житловий фонд призначено для тимчасового проживання громадян у зв'язку з ремонтом або реконструкцією житла громадян, які є власниками цього житла або займають його на умовах договору оренди чи договору найму житла, укладеного до введення в дію цього Кодексу.

2. Маневрений житловий фонд повинен відповідати санітарним і технічним вимогам та знаходитися у межах одного й того ж населеного пункту.

3. Житло в маневреному житловому фонді надається громадянам за нормою не менш як 6 квадратних метрів житлової площі на одну особу.

Розміщення та зберігання громіздкого майна громадян провадиться в окремих приміщеннях, що надаються власником житла.

4. Витрати громадян, пов'язані з переселенням, відшкодовуються власником житла, яке підлягає ремонту або реконструкції.

5. У період проживання в будинках маневреного фонду громадяни вносять плату за отримані в ньому житлово-комунальні послуги.

6. Порядок надання маневреного житлового фонду та умови користування ним встановлюються місцевим органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування.

7. Спори щодо відселення наймачів, орендарів чи власників квартир із будинків, які підлягають ремонту або реконструкції, і надання їм житла в маневреному житловому фонді розв`язуються в судовому порядку.

Стаття 96. Порядок надання житла у будинках-інтернатах для інвалідів, ветеранів, самітних громадян похилого віку та умови користування ним

1. Житло в будинках-інтернатах для інвалідів, ветеранів, самітних громадян похилого віку надається власником або установою, у віданні якої перебувають будинки-інтернати.

2. Порядок надання житла в будинках-інтернатах для інвалідів, ветеранів, самітних громадян похилого віку та умови користування ним встановлюються власниками будинків-інтернатів за погодженням з місцевим органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування.

3. Виселення громадянина з будинку-інтернату з власної ініціативи громадянина провадиться за його письмовою заявою, а з ініціативи власника або установи, у віданні якої перебуває будинок-інтернат, — у судовому порядку.

Стаття 97. Користування житлом у готеляхпритулках

1. Готелі-притулки призначені для тимчасового проживання громадян, які потерпіли від стихійного лиха або іншої екстремальної ситуації, а також для розміщення біженців (потерпілих осіб).

2. Готелі-притулки створюються у разі виникнення надзвичайної ситуації на базі існуючих готелів, гуртожитків, баз відпочинку, пансіонатів та інших приміщень, що можуть бути пристосовані для тимчасового проживання громадян, які постраждали від стихійного лиха або інших екстремальних ситуацій, а також для розміщення біженців (потерпілих осіб).

3. Рішення про створення готелів-притулків та умови користування ними приймаються місцевим органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування на підставі відповідного рішення Кабінету Міністрів України.

4. Громадяни, які постраждали від стихійного лиха або інших екстремальних ситуацій, а також біженці (потерпілі особи) користуються готелями-притулками безоплатно. Витрати на утримання готелів-притулків відшкодовуються місцевими органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування за рахунок місцевого бюджету.

5. Після ліквідації стихійного лиха чи іншої екстремальної ситуації та розселення потерпілих осіб, які проживали в готелях-притулках, провадиться зміна статусу цих приміщень.

6. Громадяни, зазначені у частині 1 цієї статті, біженці (потерпілі особи), які не звільнили готелю-притулку в установлений строк, підлягають виселенню в адміністративному порядку з санкції прокурора без надання іншого житла.

Глава 6. Об`єднання співвласників багатоквартирних житлових будинків, товариства власників житла, товариства забудовників та їх асоціації

Стаття 98. Мета створення об'єднання співвласників багатоквартирного житлового будинку, товариства власників житла та їх асоціації

Для забезпечення належного утримання багатоквартирного житлового будинку та прибудинкової території, співвласниками якого виступають три і більше фізичних та/чи юридичних осіб незалежно від форми власності належних їм приміщень, захисту прав власників квартир, їх частини та нежитлових приміщень в обов'язковому порядку створюється об'єднання співвласників багатоквартирного житлового будинку (будинків) (далі — об'єднання співвласників), а також з цією метою мешканці кількох компактно розташованих багатоквартирних житлових будинків можуть створювати товариство власників житла.

Стаття 99. Порядок створення об'єднання співвласників, товариства власників житла

1. У багатоквартирному житловому будинку може бути створено лише одне об'єднання співвласників.

2. За рішенням загальних зборів членів об'єднань співвласників окремих багатоквартирних житлових будинків, товариств власників житла можуть створюватись асоціації власників житла.

3. Оформлення та реєстрація документів, які засвідчують створення об'єднання співвласників, товариства власників житла, провадиться колишнім власником будинку (будинків).

4. Подання документів для оформлення та реєстрація створення об'єднання співвласників у разі завершення будівництва нового багатоквартирного житлового будинку в порядку пайової участі провадяться об'єднанням забудовників.

Реєстрація статуту об'єднання співвласників здійснюється безоплатно.

5. У разі перебування будинку у власності двох фізичних та/чи юридичних осіб утримання його здійснюється на підставі спільного договору.

6. З метою забезпечення належного утримання одноквартирних будинків садибного типу їх власники можуть створювати об`єднання (товариства) власників будинків, реєстрація яких безоплатно здійснюється місцевим органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування.

Стаття 100. Статус об'єднання співвласників багатоквартирного житлового будинку, товариства власників житла

1. Об'єднання співвласників багатоквартирного житлового будинку, товариство власників житла є юридичною особою, має печатку із своїм найменуванням та інші необхідні реквізити, а також розрахункові рахунки в установах банку.

2. Об'єднання співвласників багатоквартирного житлового будинку, товариство власників житла та їх асоціації — це неприбуткові організації, створені для спільного утримання, управління та обслуговування цих будинків та належних до них прибудинкових територій, користування та володіння спільним майном.

З метою виконання статутних завдань вони можуть здійснювати господарську діяльність.

3. Об'єднання співвласників, товариство власників житла не відповідає за зобов'язаннями своїх членів, а члени об'єднання співвласників чи товариства власників житла не відповідають за зобов'язаннями об'єднання чи товариства.

Стаття 101. Реорганізація житлово-будівельних (житлових) кооперативів та молодіжних житлових комплексів

Житлово-будівельний (житловий) кооператив та молодіжний житловий комплекс реорганізується в об'єднання співвласників за умови проведення повного розрахунку всіх членів кооперативу, молодіжного житлового комплексу за надані їм на будівництво кредити.

Стаття 102. Членство в об`єднанні співвласників

1. Членом об'єднання співвласників може бути фізична та/чи юридична особа, зазначена у документах, що засвідчують право власності на квартиру (її частину) чи нежитлове приміщення, або уповноважена власником особа у разі спільної (сумісної чи часткової) власності.

2. Фізична та/чи юридична особа до набуття права власності на квартиру (її частину) або нежитлове приміщення ознайомлюється із статутом об'єднання співвласників і приймає рішення щодо вступу до об`єднання співвласників.

Фізична та/чи юридична особа, яка не стала членом об`єднання, зобов`язана укласти договір з ним щодо участі в утриманні та обслуговуванні спільного майна будинку та прибудинкової території.

Стаття 103. Об`єднання забудовників

1. Забудовниками багатоквартирного будинку (понад дві і більше квартири) можуть виступати фізичні, юридичні особи незалежно від форми власності чи створене ними об`єднання забудовників.

2. Рішення про створення об`єднання забудовників багатоквартирного будинку приймається на загальних зборах забудовників.

3. Об`єднання забудовників багатоквартирного будинку підлягає державній реєстрації у місцевому органі виконавчої влади або органі місцевого самоврядування за місцем будівництва. Статут об`єднання реєструється безоплатно протягом 30 календарних днів після дати подання заяви разом з установчими документами об`єднання.

4. Статут об`єднання забудовників багатоквартирного будинку повинен відповідати типовому статуту, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 104. Користування частинами та елементами багатоквартирного житлового будинку, що перебувають у спільній сумісній власності членів об'єднання співвласників

1. Перелік частин та елементів багатоквартирного житлового будинку, що перебувають у спільній сумісній власності членів об'єднання співвласників, визначається статутом об'єднання.

Окремі частини та елементи багатоквартирного житлового будинку можуть перебувати у спільній сумісній власності окремих членів об'єднання співвласників.

2. Частини та елементи багатоквартирного житлового будинку, що перебувають у спільній сумісній власності членів об'єднання співвласників, між ними не розподіляються, а вартість частки, що припадає на кожного власника квартири (її частини) або нежитлового приміщення, включається до загальної вартості майна, що належить кожному власнику.

3. Земельна ділянка, на якій розташований багатоквартирний житловий будинок, належні до нього будівлі, споруди та прибудинкова територія передаються членам об'єднання співвласників у безстрокове спільне користування або спільну сумісну власність.

4. Кожний власник квартири (її частини) або нежитлового приміщення зобов'язаний використовувати частини та елементи багатоквартирного житлового будинку, що перебувають у спільній сумісній власності членів об'єднання співвласників, та прибудинкову територію відповідно до призначення і не перешкоджати іншим власникам у користуванні ними.

5. Власник квартири, житлового і нежитлового приміщення в багатоквартирному житловому будинку не має права проводити будівельні або інші роботи, а також чинити будь-які дії, які можуть призвести до псування частин чи елементів будинку, що перебувають у спільній сумісній власності членів об'єднання співвласників, або обмежувати користування ними інших власників.

Співвласники будинку не мають права споруджувати будь-які додаткові будівлі і споруди на прибудинковій території, яка перебуває у їх користуванні, без згоди на те правління об'єднання співвласників та погодження з місцевими органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування.

6. Будь-які угоди, укладені власниками і третіми особами стосовно використання частин та елементів багатоквартирного житлового будинку, що перебувають у спільній сумісній власності членів об`єднання співвласників, повинні відповідати вимогам цього Кодексу та статуту об`єднання співвласників незалежно від часу їх укладення.

Стаття 105. Спільні витрати членів об'єднання співвласників

1. Усі члени об`єднання співвласників та інші власники житлових та нежитлових приміщень, які відмовилися від членства в об`єднанні, зобов`язані вносити плату на утримання спільного майна будинку та прибудинкової території в розмірі, який встановлений загальними зборами членів об`єднання.

2. Частка кожного члена об'єднання співвласників багатоквартирного житлового будинку у спільних витратах на утримання будинку і прибудинкової території визначається пропорційно його частці у майні, що перебуває у спільній сумісній власності, і визначається в порядку, передбаченому статутом об'єднання співвласників.

3. Відмова одного із співвласників багатоквартирного житлового будинку від користування частинами та елементами будинку, що перебувають у спільній сумісній власності, не звільняє його від сплати частки видатків, що припадає на нього у спільних витратах.

5. Об'єднання співвласників має право у судовому порядку стягнути суму заборгованості члена об'єднання у спільних витратах.

6. Субсидії, надані окремим членам об'єднання співвласників для оплати житлово-комунальних послуг, перераховуються на розрахунковий рахунок об'єднання співвласників і використовуються за цільовим призначенням.

Стаття 106. Ремонт і реконструкція багатоквартирного житлового будинку об'єднання співвласників

1. Ремонт квартир (їх частин), житлових і нежитлових приміщень, що перебувають у власності членів об'єднання співвласників та інших співвласників багатоквартирного будинку, провадиться за їх рахунок.

2. Ремонт частин та елементів багатоквартирного житлового будинку, що перебувають у спільній сумісній власності, здійснюється за кошти об'єднання співвласників.

3. Рішення щодо проведення ремонту або реконструкції будинку приймається загальними зборами членів об`єднання співвласників згідно з його Статутом.

4. Якщо член об`єднання співвласників відмовляється виконувати прийняте рішення щодо ремонту або реконструкції багатоквартирного житлового будинку, спір розв`язується у судовому порядку.

Стаття 107. Ліквідація та реорганізація об'єднання співвласників

1. Об'єднання співвласників ліквідується у разі:

1) значного руйнування будинку, яке унеможливлює його ремонт;

2) відчуження будинку за рішенням суду;

3) придбання будинку у власність однією або двома фізичними та/чи юридичними особами;

4) реорганізації об'єднання співвласників.

2. У разі ліквідації об`єднання співвласників з причин, наведених у пунктах 1 і 2 частини 1 цієї статті, кошти об'єднання співвласників, що залишилися після сплати боргів та інших витрат, розподіляються між усіма співвласниками пропорційно до частки власності кожного. При цьому здійснюється зарахування заборгованості кожного члена об'єднання співвласників у спільних витратах.

3. Реорганізація об'єднання співвласників (злиття, поділ, приєднання, перетворення, виділення) проводиться за рішенням загальних зборів членів об'єднання співвласників.

Глава 7. Плата за найм, оренду житла і комунальні послуги

Стаття 108. Плата за найм, оренду житла

1. Плата за найм, оренду житла у державному та комунальному житловому фонді включає вартість робіт, пов'язаних з утриманням житлового будинку та прибудинкової території, і амортизаційні відрахування на відновлення будинку з урахуванням підвищеної комфортності, упорядженості, технічного стану та місця розташування житла.

2. У приватному житловому фонді та фонді колективної власності плата за найм, оренду встановлюється за домовленістю сторін, але не нижче рівня, встановленого для аналогічного житла, що перебуває у державній та комунальній власності.

Стаття 109. Плата за комунальні послуги

1.Плата за комунальні послуги (водо-, тепло-, електро-, газопостачання і водовідведення, обслуговування ліфтів, вивезення побутового сміття тощо) вноситься понад плату за найм, оренду.

2. Розмір плати за комунальні послуги встановлюється виходячи з їх фактичної вартості за показаннями приладів обліку, а в разі їх відсутності — за умовами договору між підприємством, що надає ці послуги, та споживачем згідно з нормами, встановленими виконавчими органами сільських, селищних, міських рад.

Стаття 110. Порядок визначення розміру плати за найм, оренду житла і комунальні послуги у державному та комунальному житловому фонді

1. Розмір плати за найм, оренду у державному та комунальному житловому фонді загального призначення з розрахунку на 1 квадратний метр загальної площі і тарифи на комунальні послуги, що відображають їх повну вартість, встановлюються Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською і Севастопольською міськими державними адміністраціями.

2. Граничний розмір оплати населенням житла і комунальних послуг встановлюється Кабінетом Міністрів України залежно від середньомісячного сукупного доходу сім'ї за погодженням з Федерацією профспілок України.

Особам, у яких плата за найм, оренду житла і комунальні послуги перевищує граничний розмір витрат на їх оплату, надаються субсидії.

3. Пільги щодо оплати за найм, оренду житла і комунальні послуги у державному та комунальному житловому фонді та за обслуговування в приватному житловому фонді надаються окремим категоріям громадян в межах норм у встановленому порядку.

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування можуть за рахунок відповідного бюджету надавати окремим категоріям громадян додаткові пільги та субсидії для оплати оренди житла і комунальних послуг та за обслуговування в приватному житловому фонді.

4. Підприємства, установи і організації можуть за власні кошти надавати своїм працівникам додаткові пільги, а також субсидії для оплати найму, оренди житла і комунальних послуг.

5. Розмір плати за найм, оренду у приватному і колективному житлових фондах встановлюється власником житла.

Стаття 111. Оплата користування житлом у фонді спеціального призначення

1. Розмір плати за користування житлом у фонді спеціального призначення встановлює власник житла за тарифами, які діють у державному та комунальному житловому фонді.

2. Розмір плати за проживання у гуртожитках сімей, яким надано в користування одну чи кілька кімнат, встановлюється з розрахунку на 1 квадратний метр загальної площі.

У гуртожитках для проживання самітних громадян тариф встановлюється за ліжко-місце.

Розмір плати самітних громадян (сім'ї) за проживання у гуртожитку не повинен перевищувати граничного розміру витрат, передбаченого в частині 2 статті 110 цього Кодексу. Різницю між фактичними витратами на утримання гуртожитку і платою за проживання у ньому відшкодовує підприємство, установа, організація, заклад освіти, де працює (навчається) мешканець гуртожитку.

3. Розмір плати за найм, оренду службового житла встановлюється з розрахунку на 1 квадратний метр загальної площі.

На самітних громадян (сім'ї), які проживають у службовому житлі, поширюються вимоги, встановлені частинами 1—5 статті 110 цього Кодексу.

4. Розмір і порядок внесення плати за користування житлом у будинках-інтернатах для інвалідів, ветеранів війни і праці, самітних громадян похилого віку визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 112. Оплата утримання будинку і прибудинкової території та комунальних послуг у приватному житловому фонді

1. Оплата комунальних послуг у приватному житловому фонді, що використовується для проживання власника житла і членів його сім'ї, провадиться за договорами, які укладаються власником житла з підприємствами, що надають ці послуги.

2. Укладення договорів на утримання житла і комунальні послуги у багатоквартирному будинку від імені членів об'єднання здійснює правління об'єднання співвласників або уповноважена ним особа.

3. У приватному житловому фонді порядок і умови визначення розміру плати за утримання будинку і прибудинкової території, плати за комунальні послуги та порядок надання субсидій визначаються частинами 2—5 статті 110 цього Кодексу.

Стаття 113. Строки внесення плати за найм, оренду житла і комунальні послуги

1. Наймач, орендар житла зобов'язаний вносити плату за найм, оренду житла і комунальні послуги щомісяця, якщо інше не передбачено договором найму, оренди житла. У разі несвоєчасного внесення плати нараховується пеня, розмір якої не повинен перевищувати 0,1 відсотка суми заборгованості за кожен день прострочення.

Якщо заборгованість наймача, орендаря за найм, оренду житла і комунальні послуги перевищує три місяці, вона стягується на користь підприємств і організацій, які надають житлово-комунальні послуги, у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів.

2. Наймодавець, орендодавець житла зобов'язаний вносити плату за комунальні послуги у строк, встановлений договором з підприємствами, що надають ці послуги.

Стаття 114. Захист прав споживачів комунальних послуг

1. Порушення наймодавцем, орендодавцем або підприємством, що надає комунальні послуги, передбачених договором найму, оренди умов дає наймачу, орендарю, власнику приватного будинку, квартири (їх частини) право на зменшення розміру плати за відповідні послуги в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Спори щодо плати за користування житлом і комунальні послуги вирішуються у судовому порядку.

Глава 8. Обмін житла

Стаття 115. Право на обмін житла

1. Наймач, орендар житла у будинках державного та комунального житлового фонду загального призначення має право за письмовою згодою членів сім'ї, що проживають разом з ним, включаючи тимчасово відсутніх, провести обмін займаного житла з іншим наймачем, орендарем житла у фонді загального призначення або з власником приватного житла за письмовою згодою наймодавця, орендодавця.

Обмін житла у фонді колективної власності допускається лише за наявності письмової згоди власника житла.

Обмін житла у фонді соціального призначення провадиться відповідно до частини 3 статті 31 цього Кодексу.

2. Власник приватного житла за письмовою згодою його співвласників може обміняти належне йому житло з наймачем, орендарем житла в житловому фонді загального призначення будь-якої форми власності відповідно до абзацу першого частини 1 цієї статті.

3. Обмін житла проводиться із взаємним передаванням прав та обов`язків відповідно наймачів, орендарів чи наймачів, орендарів і власників житла.

4. Обмін житла провадиться без обмеження кількості його учасників.

Стаття 116. Предмет обміну житла

1. Предметом обміну житла може бути:

1) одноквартирний житловий будинок;

2) квартира;

3) житло, що складається з однієї чи кількох кімнат квартири.

2. Обмін житла може провадитися між громадянами, які проживають у будинках, квартирах (їх частинах), розташованих в одному чи в різних населених пунктах України.

Стаття 117. Примусовий обмін житла

1. Якщо між наймачем, орендарем і членами його сім'ї або власниками приватного житла не досягнуто згоди стосовно обміну житла, будь-хто з них може вимагати проведення обміну займаного житла в судовому порядку (примусовий обмін).

2. У разі прийняття рішення про примусовий обмін житла суд виходить із рівності часток житла кожного з учасників обміну, за винятком випадків, коли:

1) між наймачем, орендарем і членами його сім'ї досягнуто згоди стосовно порядку користування житлом, який передбачає інший розподіл займаного ними житла;

2) за одним із учасників обміну визнано право на більшу (меншу) частку житла.

Стаття 118. Обмін житла особою, над якою встановлено опіку

Для обміну житла, що перебуває у користуванні або власності особи, над якою встановлено опіку, необхідна згода органу опіки.

Стаття 119. Набрання чинності угодою про обмін житла

Угода про обмін житла в будинках спільного, державного та комунального житлового фонду набирає чинності у разі додержання таких умов:

1) зміни або припинення дії договору найму, оренди житла;

2) укладення нового договору найму, оренди житла;

3) державної реєстрації права власності чи користування житлом;

4) переселення в житло, одержане в результаті обміну.

Стаття 120. Умови, за яких обмін житла не допускається

Обмін житла не допускається, якщо:

1) право володіння, користування чи розпорядження житлом, що підлягає обміну, оскаржується в судовому порядку;

2) житло є предметом застави;

3) на житло, що перебуває у приватній власності, накладено в установленому порядку арешт;

4) проти наймача, орендаря учинено позов щодо розірвання чи зміни умов договору найму, оренди житла;

5) будинок, в якому знаходиться обмінюване житло, підлягає знесенню або будинок (частину будинку) включено до плану реконструкції в поточному році;

6) житло є службовим або один із учасників обміну проживає у гуртожитку;

7) у квартиру, в якій проживають два чи більше наймачів, орендарів, після обміну вселяється особа, яка хворіє на важку форму хронічного захворювання за переліком, що затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я, у зв'язку з чим вона не може проживати у такій квартирі;

8) внаслідок обміну розмір загальної площі, що припадатиме на кожну особу сім'ї, буде меншим від середнього рівня забезпеченості громадян житлом у даному населеному пункті.

Стаття 121. Визнання обміну житла недійсним

Обмін житла, проведений з порушенням вимог цього Кодексу та інших актів законодавства, є недійсним.

Рішення про визнання обміну житла недійсним приймається в судовому порядку.

Стаття 122. Наслідки визнання обміну житла недійсним

У разі, коли обмін житла визнано недійсним, сторони підлягають переселенню в житло, яке вони займали до обміну.

Стаття 123. Обмін житла на території України на житло на території інших держав

Порядок і умови обміну житла, що знаходиться на території України, на житло, що знаходиться на території іншої держави, визначаються на підставі відповідної міждержавної угоди.

Стаття 124. Правила обміну житла

Правила обміну житла затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 125. Розв'язання спорів щодо обміну житла

Спори щодо обміну житла розв'язуються в судовому порядку.

РОЗДІЛ IV. УТРИМАННЯ ТА РЕКОНСТРУКЦІЯ ЖИТЛА. ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД ЗА ВИКОРИСТАННЯМ ТА УТРИМАННЯМ ЖИТЛОВОГО ФОНДУ

Глава 1. Утримання житла

Стаття 126. Забезпечення збереження житлового фонду

Збереження житлового фонду забезпечується шляхом належного його утримання.

Утримання житлового будинку передбачає комплекс робіт, спрямованих на створення належних для проживання в ньому умов та забезпечення експлуатаційних параметрів його елементів, — санітарне і технічне обслуговування, ремонт будинку.

Правила користування приміщеннями житлових будинків і прибудинковими територіями та їх утримання затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 127. Обов'язки власника щодо забезпечення збереження житла

Власники житла несуть відповідальність за належне його збереження.

Невиконання власником передбачених договором найму, оренди обов'язків щодо ремонту житла дає наймачу, орендарю право вимагати у судовому порядку від власника житла виконання умов, передбачених договором.

Стаття 128. Санітарне і технічне обслуговування житлових будинків і прибудинкових територій

1. Санітарне обслуговування житлових і нежитлових приміщень будинку, прибудинкової території включає комплекс робіт, спрямованих на виконання санітарно-гігієнічних вимог щодо утримання цих приміщень, прибудинкової території.

2. Технічне обслуговування житлового будинку передбачає комплекс робіт, спрямованих на забезпечення належного технічного стану елементів будинку та параметрів і режиму роботи технічного обладнання.

Елемент житлового будинку — це конструкція або інженерно-технічне обладнання будинку (фундамент, стіна, перегородка, перекриття, покрівля, системи водопостачання, водовідведення і опалення, ліфт тощо), призначене для виконання встановлених функцій.

3. Санітарне і технічне обслуговування житлового будинку здійснюється спеціалізованими підприємствами, робітниками, яких наймає власник житла, або самим власником.

4. Власник житла або наймач, орендар відповідно до умов договору найму, оренди житла повинен виконувати роботи з санітарного обслуговування його приміщень та технічного обслуговування обладнання житла за власні кошти. Перелік робіт із санітарного і технічного обслуговування, періодичність їх виконання визначаються Правилами користування приміщеннями житлових будинків і прибудинковими територіями та їх утримання.

5. Договори між власником житла та підприємствами, що здійснюють санітарне і технічне обслуговування житлового будинку і прибудинкової території, укладаються, як правило, на конкурсній основі.

6. Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування:

1) сприяють створенню та функціонуванню спеціалізованих (аварійних) підприємств (служб) для ремонту окремих елементів будинків, пошкодження яких потребує термінового усунення (протягом доби);

2) сприяють створенню умов для забезпечення конкуренції підприємств, що займаються санітарним і технічним обслуговуванням житлового будинку і прибудинкової території;

3) можуть надавати пільги з оподаткування підприємств, що займаються санітарним і технічним обслуговуванням житлового будинку і прибудинкової території;

4) притягають до адміністративної відповідальності із застосуванням штрафних санкцій до порушників санітарно-гігієнічних вимог щодо утримання приміщень житлового будинку і прибудинкової території.

7. Відповідальність за санітарний і технічний стан житлового будинку і прибудинкової території покладається на власника житла.

Відповідальність наймача, орендаря перед власником за санітарний і технічний стан житлового будинку і прибудинкової території визначається умовами договору найму, оренди житла.

Стаття 129. Ремонт житлових будинків

1. Ремонт житлового будинку включає комплекс будівельних робіт, спрямованих на його відновлення, з можливим поліпшенням експлуатаційних параметрів елементів будинку.

Експлуатаційні параметри елементів будинку — це сукупність технічних, санітарно-гігієнічних, екологічних, ергономічних та естетичних характеристик будинку, які визначають його експлуатаційні якості.

Порядок проведення ремонту житлових будинків затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері будівництва, архітектури та житлової політики.

2. Ремонт житлового будинку проводиться спеціалізованими підприємствами, робітниками, яких наймає власник будинку, або самим власником.

3. Договори між власником будинку та підприємствами, що здійснюють ремонт, укладаються, як правило, на конкурсній основі.

4. Ремонт житлового будинку проводиться і оплачується згідно з кошторисом (проектом), розробленим в установленому порядку на підставі укладеного письмового договору.

5. Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, державні підприємства, установи та організації:

1) можуть надавати пільгові кредити для ремонту житлових будинків;

2) сприяють розширенню ринку послуг з ремонту житлових будинків;

3) проводять перший капітальний ремонт у будинках, в яких усі квартири приватизовані.

4) проводять позачерговий та першочерговий безплатний ремонт житлових будинків і квартир визначеним чинним законодавством категоріям громадян.

Стаття 130. Реконструкція житлових будинків

1. Реконструкція житлового будинку проводиться у разі потреби в зміні основних експлуатаційних параметрів або функціонального призначення житлового будинку шляхом перепланування та переобладнання його приміщень, здійснення надбудови (прибудови) з одночасним приведенням експлуатаційних параметрів елементів будинку у відповідність з сучасними вимогами, з урахуванням вимог частини третьої статті 20 цього Кодексу.

Реконструкція житлових будинків проводиться в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Реконструкція житлового будинку проводиться його власниками з дозволу місцевого органу виконавчої влади та органу місцевого самоврядування.

3. Проектна документація на реконструкцію багатоквартирного будинку розробляється, як правило, на конкурсній основі. У конкурсі можуть брати участь вітчизняні та іноземні організації незалежно від форми власності.

4. Реконструкція проводиться, як правило, в житловому будинку, звільненому мешканцями. В інших випадках рішення про переобладнання і перепланування квартир (їх частин) приймається власником будинку після погодження проектної документації з наймачами, орендарями. За відсутності згоди дозвіл на реконструкцію будинку не видається або спір розв'язується в судовому порядку.

5. Перепланування або переобладнання квартир (їх частин) у будинках, де створено об`єднання співвласників, без спільної згоди власників квартир та наймачів, орендарів не допускається. У житлових будинках, співвласниками яких є дві фізичні та/чи юридичні особи, реконструкція проводиться за їх спільною згодою.

6. Наймач, орендар, який самовільно перепланував або переобладнав житло, зобов'язаний на вимогу власника привести це житло у попередній стан за власні кошти.

Глава 2. Ринок житла

Стаття 131. Формування ринку житла

Житло є товаром. Власники, які володіють житлом, реалізують своє право стосовно продажу, купівлі, застави, дарування тощо згідно із законодавством.

Стаття 132. Формування ціни на житло

1. Ціна на житло формується на загальних підставах залежно від попиту і пропозиції у кожному населеному пункті.

2. Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування сприяють формуванню ринкових посередницьких структур для здійснення операцій з нерухомістю на ринку житла.

Стаття 133. Порядок продажу житла

1. Продаж державного та комунального житла здійснюється на біржових, аукціонних або конкурсних торгах.

Власники приватного та колективного житлового фонду можуть розпоряджатися ним самостійно або через посередників. Угоди, пов'язані з відчуженням житла, крім передання його в найм, оренду, піднайм, суборенду, підлягають нотаріальному посвідченню та державній реєстрації.

2. Органи, які проводять торги, і посередники, що займаються укладенням угод про відчуження житла, повинні мати відповідний дозвіл на надання цих видів послуг.

Стаття 134. Застава будинку, квартири (їх частини)

1. Громадяни можуть одержувати кредити під заставу житла або земельних ділянок, які перебувають у їх власності. Оцінка вартості житла та земельних ділянок проводиться незалежними оцінювачами.

2. У разі визнання кредитоодержувача неспроможним своєчасно повернути банку взятий кредит питання про перехід права власності на будинок, квартиру (їх частину) до кредитора вирішується у встановленому законодавством порядку.

Глава 3. Державний нагляд і контроль за використанням житла та його утриманням

Стаття 135. Додержання правил користування житлом та його утримання

Користування житлом усіх форм власності та його утримання здійснюється з обов'язковим додержанням Правил користування приміщеннями житлових будинків і прибудинковими територіями та їх утримання.

Стаття 136. Державний контроль за використанням житла та його утриманням

Контроль за використанням житла та його утриманням здійснюється відповідними місцевими органами Державної інспекції України з нагляду і контролю за використанням та утриманням житлового фонду і об'єктів соціально-культурного призначення (далі — органи контролю), що підпорядковуються Державній інспекції України та місцевим органам виконавчої влади або органам місцевого самоврядування.

Діяльність органів контролю регламентується Положенням про Державну інспекцію України з нагляду і контролю за використанням та утриманням житлового фонду і об'єктів соціально-культурного призначення, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Рішення органів контролю, прийняті у межах їх компетенції, обов'язкові для виконання всіма власниками житла незалежно від форми власності.

Рішення органів контролю може бути оскаржено в судовому порядку.

РОЗДІЛ V. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЖИТЛОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Стаття 137. Відповідальність за порушення житлового законодавства

До відповідальності, передбаченої цим Кодексом, цивільним, адміністративним, кримінальним та іншими актами законодавства України, притягаються особи, винні:

1) у порушенні прав власника житла;

2) у порушенні порядку взяття на облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов, зняття з обліку і надання громадянам житла та відведення земельних ділянок для житлового будівництва;

3) у прийнятті незаконних рішень про реконструкцію житлових будинків;

4) у порушенні Правил користування приміщеннями житлових будинків і прибудинковими територіями;

5) у несвоєчасному ремонті житлових будинків;

6) у самовільному переобладнанні житлових будинків, квартир (їх частин) та використанні їх не за призначенням, крім випадків, передбачених цим Кодексом;

7) у безгосподарному утриманні житлових будинків, квартир (їх частин) і прибудинкових територій;

8) у зіпсутті житлових будинків, квартир (їх частин), елементів будинків та об'єктів упорядження прибудинкових територій;

9) у порушенні умов договору найму, оренди житла;

10) у створенні несприятливих умов для сумісного проживання інших мешканців у житлових будинках, квартирах (їх частинах);

11) у порушенні встановленого порядку оплати житла і комунальних послуг;

12) у порушенні інших передбачених законодавством прав та обов'язків, пов'язаних з житловими правовідносинами.

Стаття 138. Відшкодування збитків, заподіяних житловому фонду

1. Підприємства, установи, організації, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, а також громадяни, дії яких призвели до зіпсуття житлових будинків, квартир (їх частин), елементів будинків, об'єктів упорядження і зелених насаджень на прибудинкових територіях, зобов'язані відшкодувати власникам житла збитки.

2. Посадові особи та інші працівники, з вини яких підприємства, установи, організації, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування зазнали втрат, пов'язаних з відшкодуванням збитків згідно з частиною 1 цієї статті, несуть матеріальну відповідальність у встановленому порядку.

РОЗДІЛ VI. ВИРІШЕННЯ ЖИТЛОВИХ СПОРІВ

Стаття 139. Порядок вирішення житлових спорів

Житлові спори вирішуються відповідно до законодавства України судом, арбітражним судом, третейським судом.

РОЗДІЛ VII. МІЖНАРОДНІ ЖИТЛОВІ ВІДНОСИНИ

Стаття 140. Забезпечення житлом громадян України, відряджених для роботи чи навчання за кордоном

Громадяни України, відряджені для роботи чи навчання за кордоном, забезпечуються житлом за місцем відрядження в порядку і на умовах, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 141. Міжнародні договори з питань житлових правовідносин

Якщо міжнародним договором, укладеним Україною, встановлено інші правила житлових правовідносин, ніж ті, що містяться в цьому Кодексі, застосовуються правила відповідного міжнародного договору.

РОЗДІЛ VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 142. Введення в дію Житлового кодексу

1. Ввести в дію Житловий кодекс України з 1 січня 2002 року.

2. До приведення законодавства у відповідність з Житловим кодексом України акти законодавства застосовуються, якщо вони не суперечать цьому Кодексу.

3. Встановити, що договори найму житлових приміщень, укладені до введення в дію цього Кодексу, зберігають чинність до зміни наймачів.

4. Кабінету Міністрів України:

1) привести рішення Кабінету Міністрів України у відповідність із Житловим кодексом України;

2) затвердити до 1 січня 2002 року нормативні акти, передбачені Житловим кодексом України;

3) забезпечити до 1 січня 2002 року приведення нормативних актів, виданих центральними і місцевими органами виконавчої влади, у відповідність з Житловим кодексом України;

4) утворити Державну інспекцію України з нагляду і контролю за використанням та утриманням житлового фонду і об'єктів соціально-культурного призначення;

5) подати до 1 грудня 2001 року Верховній Раді України пропозиції щодо встановлення соціального рівня, за яким громадяни відповідно до частини 2 статті 1 Житлового кодексу України повинні забезпечуватися житлом за рахунок держави;

6) визначити державні органи, які здійснюватимуть державну реєстрацію прав власності та інші майнові права на житло.

5. Визнати такими, що втратили чинність з 1 січня 2002 року:

Житловий кодекс Української РСР (Відомості Верховної Ради УРСР, 1983 р., додаток до № 28, ст. 573; 1985 р., № 11, ст. 205; 1986 р., № 21, ст. 414; № 27, ст. 539; 1988 р., № 45, ст. 1070; 1991 р., № 9, ст. 89; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 12, ст. 169; 1993 р., № 24, ст. 258; 1994 р., № 3, ст. 15; 1995 р., № 29, ст. 218; 2000 р., № 20, ст.150);

постанову Верховної Ради УРСР від 30 червня 1983 року № 5465 «Про введення в дію Житлового кодексу Української РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1983 р., додаток до № 28, ст. 574).

*Якщо вам небайдужа
власна репутація,
то майте справу тільки з людьми,
яким властиві самі чесноти,
бо краще бути одному,
ніж у поганій компанії.*

Джордж ВАШИНГТОН

Неймовірні пригоди

Шерше ля фам

Про нього писали вісім разів. І щоразу ганили. Такий-сякий француз украв дитину і незаконно вивіз її до Франції. Дружина, котра залишилася без даху над головою, оббиває пороги судів і посольств, але навіть не знає місця проживання сина, якого він, деспот, перевиховує бозна-де.

Непривабливий образ чужоземця, який образив нашу співвітчизницю, за задумом авторів газетних публікацій, треба думати, мав боляче вдарити по іміджу іноземця як такого, викликати антипатію до нього і підмочити репутацію всіх, кого доля закинула в Україну.

Як професіонала мене насторожила одна обставина: жоден з авторів жалісливих розповідей про нібито аморальний вчинок француза не дав йому слова хоча б для пояснень. Ганили, так би мовити, за очі. Тоді я й вирішив зустрітися з Жаном Паньє — батьком Валерія, вивезеного з України 1998 року. Цікаво було почути, як він виправдовуватиме свої дії щодо відторгнення хлопчика від матері.

Коли зустрічаються двоє...

І ось він у редакції. Переліт з Парижа ніяк не позначився на чоловікові респектабельного вигляду —здавався він моложавим і бадьорим. Відрекомендувався: Жан Паньє, адвокат. Показав посвідчення. Потім я зрозумів, до чого ця формальність.

— Мене всіляко паплюжать в Україні, роблять із мене ворога, що зневажає країну. Але чи став би я, не люблячи Україну, вже майже 10 років їздити сюди і жити тут? Чи інвестував би її економіку?

Жан, здавалося, боявся, що його не вислухають, тож поспішав розповісти, пояснити, показати...

— Ось дивіться, який мій син. Це ми в Марокко. Це... Тут уперше він на поні сів...

Екзотика, нічого казати. Ну, а в батьків малюка, мабуть, теж усе романтично складалося спочатку? Як знайшли одне одного на грішній землі?

— *Зустрілися ми з Тетяною 1992-го в Ялті. Вона приїхала туди відпочивати з компанією з Харкова. Чи треба казати про почуття, які несподівано спалахнули?*

Не треба, Жане. Хто таке пережив — зрозуміє, перед іншими оголюватися не варто. Пристрасть керує світом. Лише потім їй на зміну приходять інтереси.

У 47-річного французького адвоката і 28-річної української медсестри так і вийшло. Результатом курортного роману став швидкий переїзд Тетяни Полякової до Києва.

На той час вона фактично розірвала стосунки з чоловіком, а Паньє був холостяком уже давно. Спільне життя, заняття бізнесом зміцнювали громадянський шлюб. Жан не раз возив жінку до Франції, де вона не лише насолоджувалася буржуазним життям, а й лікувалася. Пізніше вона скаже, що лише завдяки Паньє пізнала щастя материнства. Вилікувавшись від тяжкої недуги, Тетяна народила чудового малюка. Сталося це 20 вересня 1995 року в Парижі. А за два дні до події вони зареєстрували шлюб (чоловік Тетяни дав, нарешті, згоду на розлучення).

Розповідає Володимир КОРЧЕВНИЙ:

— Восьмий рік я знаю подружжя Паньє. Пам'ятаю, як вони приїхали з Франції із сином, — щастю не було меж. Жан увесь вільний час проводив із Валерієм, сам купував і привозив з Парижа одяг і харчування для нього. Турбувався про здоров'я...

Грім ударив у лютому 1998-го, коли жінка ні сіло ні впало попередила чоловіка: «Я йду від тебе». І пішла. Із сином Валерієм і донькою Поліною, котрій виповнилося півроку. Про справжні причини родинного розладу казати зайве — кожний з подружжя має своє пояснення.

До слова, з Тетяною мені зустрітися поки що не вдалося. Тому, посилаючись на неї, я надалі використовуватиму її листи, судові матеріали тощо.

Отже, ми не знаємо, чому жінка пішла від респектабельного батька своїх дітей. Але, як жартував відомий дотепник, «коли невідомо, про що йдеться, то йдеться про гроші».

М'язи війни

Гроші у Паньє водилися. За його зізнанням, він інвестував в Україну понад мільйон доларів, більшу частину з яких становили кредити.

Спочатку Жан займався адвокатською практикою. Потім продажем нерухомості, пізніше — торгівлею. На його підприємствах, на яких за директора була дружина, працювало понад 100 киян.

До державної скарбнички регулярно сплачували податки, принаймні претензій у податківців до Паньє не було.

— Паньє любить і вміє працювати, — кажуть про нього колеги і підлеглі.

У себе на батьківщині він відомий як фахівець з митного права, автор більш як 130 наукових статей. Книгу доктора права використовують і студенти вузів, і практики.

Одне слово, капітал адвокат мав. Але, як казав Цицерон, немає нічого святого, чого гроші не могли б осквернити. А ще він стверджував, що гроші — м'язи війни.

Загалом усі біди через них або через їх нестачу. У нашому випадку — через них...

... Тетяна, приїхавши із Харкова, похвалитися заощадженнями не могла. Але мають рацію англійці: дівчині подавай лишень чоловіка, а заміжній подавай уже все. На теренах підприємництва Полякова працювала непогано. Її зусилля й енергію щедро оплачували.

— Серед нас у компанії працював Ігор Орлов, юрист-початківець, котрий не мав і копійки, але прагнув усього, — пригадує Паньє. — 1993-го в наше адвокатське бюро його привів мій партнер В. Прокудін. Аби знаття, кого привів...

Паньє часто від'їздив у справах, залишаючи дружину саму в Києві. Друг Орлов був поряд з нею, ставши до того ж її адвокатом. «Можете уявити наслідки», — каже Жан.

— Орлов з братом з 1995 року намагалися, практично не приховуючи задуму, оволодіти моїм майном, підпорядкувавши своїй волі Тетяну. Тепер, маючи рішення судів на мою користь, я можу стверджувати, що поступово дружина стала підконтрольною, і все, що вона чинила й чинить, — результат тиску, шантажу і підбурювання з боку її адвоката. Спочатку вона хотіла сидіти на двох стільцях, та незабаром перейшла до його табору, ставши водночас співучасницею і жертвою.

Після того, як Тетяна пішла від Жана, він брав Валерія по суботах. Від знайомих дедалі частіше чув, що дружина не приділяє достатньої уваги вихованню Валерія. Ця нечувана байдужість до дитини стала останньою краплею в чаші батьківського терпіння.

Паньє наважився на мужній вчинок, і в суботу 16 травня 1998 року, як звичайно взявши сина погуляти, не повернув його матері. В липні вивіз Валерія (до слова — громадянина Франції) до Парижа.

До вильоту у Францію Жан двічі зазнав нападу чоловіків, котрі намагалися відібрати хлопчика, б'ючи на його очах батька... Природно, для Валерика то було страшне потрясіння, він навіть сіпався уві сні після цього.

— Я зрозумів, що над нами нависла реальна загроза, тож наважився вивезти сина до Франції. В червні 2000-го суд розглянув позов Полякової до мене про визначення місця проживання Валерія і мій зустрічний позов...

Усі були шоковані рішенням Старокиївського суду: він задовольнив зустрічний позов француза, визнавши місцем проживання Валерія Паньє місце проживання батька. Судова колегія Київського міськсуду залишила рішення районного без змін.

Нечувано, писали газети й розпатякували обивателі, дитину віддали на виховання батькові та ще й іноземцю! І всі доброзичливці, і ті, хто співчував, і ті, хто засуджував, при цьому замовчували те, що наші закони споконвіку декларують: батьки мають рівні права і обов'язки щодо своїх дітей. Але традиційно права матері завжди були рівніші. І цей стереотип цього разу не спрацював...

Суд на той час дійшов висновку, що хлопчикові з батьком буде краще. Адже інтереси дитини в таких спорах — над усе. Тож кого і за що звинувачувати? До слова, чому суд більше довіряв Жану? Мати дитини за час розгляду справи, як з'ясувалося, тричі (!) змінювала місце проживання. А в одному з документів вона зазначила номер будинку, якого немає у природі. Крім того, Полякова не раз змінювала роботу. На одну із зазначених нею адрес суд надіслав запит і отримав його назад «через відсутність організації за цією адресою».

Суд установив і низку інших обставин, які свідчили аж ніяк не на користь позивачки, але їх замовчимо з моральних міркувань...

Незважаючи на протест першого заступника прокурора міста Дмитра Вєтохи, президія Київського міськсуду залишила дитину з батьком. Крім того, трибунал французького міста Нантерра ухвалив аналогічне рішення, посилаючись на окремі аргументи українського суду. Не часто, погодьтеся, судді різних країн такі одностайні в ухваленні принципових рішень...

Французький суд своїм вердиктом від 15 березня 2001 року дозволив Тетяні Поляковій зустрічатися із сином у спеціально відведеному для цього місці під наглядом. Для запобігання викраденню дитини.

Спочатку була довіра

— Це тепер я розумію: між Поляковою та Орловим була змова. Вони вирішили вигнати мене з України, заволодіти майном і жити собі безтурботно. Тетяна під контролем у свого адвоката щонайменше з 1994 року, відтоді як наважилася на оборудки за моєю спиною...

Відчувається, Жану боляче говорити про це, але «настав час сказати правду».

— Мої почуття до Тетяни були щирі й сильні, я так вірив, що моє життя назавжди пов'язане з нею... Я обурювався, коли друзі делікатно натякали, що надто довіряю дружині... Та хіба могло бути інакше в перші, такі щасливі місяці після романтичного знайомства?..

З вами, Жане, вочевидь, не могло бути інакше. Мабуть, щоб не дати жодної навіть найменшого приводу сумніватися в серйозності намірів, ви уже п'ятого січня, одразу після зустрічі нового 1993 року, продемонстрували найвищий ступінь довіри людині, яку знали, як у нас кажуть, без року тиждень. Ви оформили генеральне доручення, яким уповноважили Тетяну Валеріївну робити від вашого імені все, що їй заманеться.

І вона робила! Передані їй права, а їх я нарахував у дорученні більш як десяток, вона реалізувала, як тепер з'ясувалося, на всі сто. А надто в частині укладання угод, тобто коли треба було купувати, продавати, дарувати, отримувати гроші тощо.

Нагадаю: Жан Паньє інвестував нерухомість. Він купував кімнати в комуналках і перетворював їх на ізольовані комфортні квартири. Діяльність цілком легальна. Було б дивно, якби відомий паризький адвокат робив щось протизаконне...

Отже, Жан генерував ідеї, а втілювати їх належало Тетяні — за дорученням і за гроші Паньє.

Розповідає Жан ПАНЬЄ:

— Тетяна неминуче мала піти. Я мало-помалу відкривав для себе неприємні речі, в які не хотілося вірити, так вони вражали.

Поясню. Дружина дочекалася потрібного моменту, щоб піти від мене, — завершення ремонту в квартирі, яка оцінювалася в 100 000 доларів. Тетяна заздалегідь потурбувалася, щоб житло було оформлено на ім'я її подруги, котра не мала жодної копійки за душею.

11 лютого 1998 року, як стверджує Володимир Корчевний, Орлов уже був там, у квартирі. Все відбувалося, переконаний, за заздалегідь підготовленим планом.

Сюрпризи розпочалися ще у вересні 1996-го під час оформлення контракту здавання в найм великої квартири на Ярославовому Валу, яку я купив і реконструював власним коштом. Принаймні я щиро вірив, що куплено її за посередництва Тетяни, яка діяла на підставі генерального доручення.

Але на час передання житла в оренду дізнався, що власницею житла є... Тетяна. Оце так сюрприз, подумалося тоді.

Потім вона почала мене шантажувати. «Якщо ти здіймеш скандал, я піду з Валерієм», — без упину казала дружина. В цей самий час розпочалися ремонтні роботи в магазині «Бель Епок», що на розі Червоноармійської і Саксаганського.

Ігореві Орлову, треба гадати, спала на думку ідея залучити до справи свого брата Андрія. За моєї відсутності вони неправомірно обрали Андрія Орлова гендиректором холдингу.

Навіть квартиру на Гоголівській, яку я купив під офіс адвокатської контори, Тетяна оформила на ім'я... Ігоря Орлова. Звісно, приховавши це від мене. Орлов невдовзі перепродав її болгаринові, котрий, злякавшися неприємних для себе наслідків, повернув квартиру.

Одне слово, поки я перебував у дрімоті, цілковито довіряючи дружині, вони зробили свою справу, залишивши мене наодинці з проблемами. На всіх

Жана Паньє в Україні

рівнях Орлов показав, на що він здатний відтоді, як здобув владу над Тетяною.

Можна поставити запитання, а чи не була дочка Поліна, яка народилася 3.09.1997 року, частиною підступного плану, щоб заволодіти спочатку моєю дружиною, а згодом з її допомогою і моїм майном? Адже, як пише французька письменниця Дельфіна Жирарден, «жінка царює, але не керує». Тетяні здавалося, що вона царювала, а керував її адвокат. Отож не гріх запитати, хто батько Поліни...

Марно складати список усіх сюрпризів, що сипалися на мене один за одним. Досить визнати, що я опинився в пастці. І, за логікою речей, мені треба було плюнути на все і тікати від змій, яких пригрів на грудях. Про це і мріяли дорогі партнери Полякова та брати Орлови. А також ті, хто з'їдав здобич. Орлов навіть зміцнив свої позиції, викликавши друзів із Сіверськодонецька. Мабуть, щоб настрахати. Гарненьке дільце, чи не так?

Цікаво згадати про використання Тетяною зі співучасниками коштів для врятування майна. Дізнавшися, що Жан зовсім не боягуз, як вони припускали, а боєць, дружина пішла в наступ. І прогадала.

Щойно я влаштував сина в безпечне місце у Франції, відразу повернувся до Києва рішуче захищати свої права.

...«Битва» розпочалася у вересні 98-го. Коли Полякова та її команда почали використовувати віроломні прийоми боротьби, тобто «удари нижче пояса». Молодим бізнесменам, яким бракувало таланту і здібностей працювати чесно, стало все-таки розуму оббирати іноземця, як липку.

На жаль, такий образ залишиться у багатьох киян, котрі спостерігають з певним занепокоєнням за цією історією. Водночас мої західні партнери, і не тільки у Франції, бояться того, що може випасти на їхню долю завтра. Якщо на їхньому шляху опиняться «доброзичливці» на кшталт тих, хто потурає сваволі моєї дружини. Про кого йдеться? Про численних персон, відомих у широких колах, які кинулися на допомогу співвітчизниці та її «адвокатові», щоб захистити тих, хто неправедно чинить. І це дуже впадає в око, тому я маю намір у майбутньому оприлюднити імена цих «героїв»...

...Іще раз репутацію України виставлено в непривабливому світлі. Ситуацію з «викраденням» дитини, як відомо, було розписано в багатьох газетах. Француз, замість утекти, залишився і почав домагатися справедливості. Суди після уважного розгляду всіх справ частково вже відновили її.

Моїм супротивникам довелося витримати серію ударів, щоб протистояти суддям і спробувати остаточно усунути того, хто не згодний бути обскубаним. У хід було пущено войовничу тіньову армію, яка відзначалася послужливістю та невичерпним бажанням допомогти (нотаріуси, працівники держустанов, міліції, податкової поліції та СБУ і навіть прокурорські чини найвищого рангу).

Чи була ця допомога сиром у мишоловці?

Дуже оперативно мене оголосили в розшук у двох, потім у трьох кримінальних справах. Четверту було закрито суддею Волик у Старокиївському райсуді.

Я давно зрозумів сенс вашого прислів'я «Рука руку миє». Навіть вивчив вислів «справа на замовлення». Переконаний в наявності невидимої руки, що відповідає ударом на всі напади ззовні в різних органах держави.

Мене непокоїть цілеспрямованість і наполегливість першого заступника прокурора Києва Д. Вєтоха: всебічну допомогу надає він громадянці Поляковій, яка намагається привласнити собі квартиру площею в 169 кв. м, начебто купленої нею за 6000 доларів...

Післямова

...Цей останній епізод, згаданий Паньє, як, врешті, і багато інших, — тема окремої розмови. А завершуючи цю публікацію, не стримаюся від заключного слова. Воно — про ставлення до іноземців загалом і до інвесторів зокрема. Скажіть на милість, хто із французів, котрі знають «лав сторі» Жана Паньє, ризикне щось вкласти в нашу економіку? Та наш герой — не єдина жертва серед чужоземців, чиї права та інтереси грубо нехтуються в Україні. І не тільки ще недавно близькими людьми, а й, що найприкріше, державою.

Який дядько Сем, котрий знає, як у нас «люблять»

ТРИБУНАЛ ВЫСШЕЙ ИНСТАНЦИИ НАНТЕРРА

Кабинет 2 ССД

СУДЕБНОЕ РЕШЕНИЕ ОБЪЯВЛЕНО 15 МАРТА 2001 ГОДА

Судья по Семейным Делам
Кабинет 2 ССД

№ Б.О. : 99/01306

Госпожа Татьяна Валерьевна ШМЕЛЕВА, замужем **ПАННЬЕ**, проживающая по адресу Владимирская, 37, кв.14, 252034 Киев, Украина,

Представленная Мэтром Жаном ПЬЕРРОНОМ, адвокатом Коллегии Адвокатов Парижа
ИСТЕЦ ИНЦИДЕНТА

ДЕЛО

Господин Жан ПАННЬЕ, проживающий по адресу улица Де Леглиз, 25, 92200 Нёи-сюр-Сен, представленный Мэтром РОЗЕН, адвокатом Коллегии Адвокатов Парижа
ОТВЕТЧИК ИНЦИДЕНТА

Т.В. ШМЕЛЕВА
Замужем **ПАННЬЕ**

Против/
Жана ПАННЬЕ

СОСТАВ СУДЕБНОЙ КОММИССИИ

Перед госпожой Изабель ШМЕЛЬК, Судьей по Семейным Делам, и ассистенткой из судебной канцелярии госпожой Мариз ЖУАНФФ

РАССМОТРЕНИЕ ДЕЛА

made-in-не-нашого і прагнуть ошукати його, приїде сюди працювати, дружити, кохати?

Історія Жана Паньє ще раз свідчить про те, що імідж України часом створюють особи при кориті, які опікуються лише власним благом. Люди з обличчям ненависті до всього, крім золотого тельця...

За державу прикро...

Іван ІЛЛЯШ.
На знімку: Валерій ПАНЬЄ.

Оголошення

ВАТ «Бахмач м'ясокомбінат»

повідомляє про скликання чергових загальних зборів акціонерів, що відбудуться 01.06.2001 р. об 11.00 за адресою: Чернігівська обл., «м. Бахмач, вул. Петровського, 82, будинок культури ВАТ «Бахмач» «Агротехконцерн».

Порядок денний:

1. Звіт правління за підсумками фінансово-господарської діяльності Товариства в 2000 році.
2. Звіт Спостережної ради та ревізійної комісії про підсумки фінансово-господарської діяльності Тоариства в 2000 році.
3. Затвердження річного звіту та балансу Товариства за 2000 р.
4. Затвердження порядку покриття збитків за 2000 рік та нормативів планового розподілу прибутку на 2001 рік.
5. Скасування рішення зборів акціонерів від 31.03.00 р. щодо збільшення статутного фонду Товариства, у зв'язку з неправильністю визначення суми індексації основних фондів.
6. Про збільшення Статутного Товариства в зв'язку з індексацією основних фондів.
7. Внесення змін і доповнень до Статуту та внутрішніх положень Товариства.

Реєстрація акціонерів та їх представників буде проводитись з 9.00 до 10.45 за місцем проведення зборів. Для реєстрації учасникам необхідно мати при собі паспорт або інший документ, що засвідчує особу. Представникам акціонерів додатково потрібно мати доручення, оформлене згідно з вимогами чинного законодавства.

Довідки за телефоном: (04635) 2-12-75.

Інформація про збільшення статутного фонду Товариства.

(згідно зі ст.40 Закону України «Про господарські товариства»)

1. Мотиви, спосіб та мінімальний розмір збільшення статутного фонду:

Збільшення статутного фонду Товариства здійснюється з метою приведення його розміру вимогам чинного законодавства. Збільшення здійснюється шляхом збільшення номінальної вартості раніше випущених акцій за рахунок індексації основних фондів Товариства. Статутний фонд Товариства збільшується на 1 443 648 гривень.

2. Проект змін до статуту Товариства: передбачається пункт 5.1. Статуту Товариства викласти у наступній редакції:

«5.1. Статутний фонд Товариства становить 1 503 800 (один мільйон п'ятсот три тисячі вісімсот) грн. 00 коп. Статутний фонд Товариства поділено на 6 015 200 (шість мільйонів п'ятнадцять тисяч двісті) штук простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн. кожна».

3. Дані про кількість акцій, що випускаються додатково: додатково акції в обіг, при збільшенні статутного фонду Товариства не випускаються.

4. Відомості про нову номінальну вартість акцій: при збільшенні статутного фонду номінальна вартість акцій буде становити 0,25 грн. Випуск акцій здійснюється в документарній формі.

5. Власники простих іменних акцій мають право:

— брати участь і голосувати на загальних зборах акціонерів особисто або через своїх представників;

— брати участь у розподілі прибутку Товариства і отримувати його частку у вигляді дивідендів;

— обирати та бути обраними в органи управління та контролю Товариства;

— вільно розпоряджатися акціями, які їм належать в порядку, передбаченому законодавством України та статутом Товариства;

— у випадку ліквідації товариства отримати частину вартості майна Товариства, пропорційно до розміру своєї частки в статутному фонді у порядку передбаченому чинним законодавством;

— користуватися переважним правом на придбання акцій, що випущені додатково.

Власники акцій можуть мати також інші права, передбачені чинним законодавством.

6. Дата початку і закінчення підписки на акції, що додатково випускаються: акції Товариства, що випускаються не підлягають до вільної підписки (продажу), а розподіляються серед акціонерів пропорційно до їх частки в статуному фонді Товариства.

7. Порядок відшкодування власникам акцій збитків, пов'язаних із змінами статутного фонду: збитки, пов'язані зі зміною розміру статутного фонду, не передбачаються.

Правління ВАТ «Бахмач м'ясокомбінат».

ЧП «Пром-Текс» (г. Киев, пер. Геофизиков, 12, Код ОКПО 31092939, индивидуальный налоговый номер 310929326136, зарегистрированное Харьковской РГА г. Киева, свидетельство № 05351 от 01.11.2000 г.) сообщает о своей ликвидации.

Претензии принимаются в течение одного месяца со дня опубликования объявления.

ЗАТ «Український фондовий ринок» (код ЄДРПОУ 22915378), зареєстроване 28.06.95 р. Виконавчим комітетом Дніпровської районної Ради народних депутатів м. Києва, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом 2-х місяців з дня опублікування оголошення. Тел.: 8 (050) 352-20-89.

Арбітражний суд Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) по заяві ДПІ в Київському районі м. Харкова порушив справу № 2925/2-30 про банкрутство виробничого підприємства по механічній та хімічній очистці теплоенергетичного устаткування «Укркотлоочистка» Міністерства енергетики та електрифікації України (м. Харків, вул. Громадянська, 11/13, код ЗКПО 14063725, р/р 260083301 в АБ «Енергобанк», МФО 350448).

Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються в місячний термін від дня публікації об'яви.

Оголошення

Шановні акціонери!

Правління АБ "Укргазбанк" повідомляє, що 23 травня 2001 року відбудуться чергові загальні збори акціонерів.

Збори будуть проходити за адресою: м. Київ вул. Хрещатик, 2 в приміщенні палацу мистецтв "Український Дім", Кобзарська світлиця. Початок зборів о 13.00.

Реєстрація учасників зборів з 10.00 до 12.50 за зазначеною адресою.

Порядок денний:

1. Затвердження звіту та висновку Ревізійної комісії АБ "Укргазбанк".
2. Затвердження звіту про результати діяльності АБ "Укргазбанк" за 2000 рік.
3. Розподіл прибутку за 2000 рік.
4. Переобрання членів Ревізійної комісії АБ "Укргазбанк".
5. Переобрання Голови та членів Ради АБ "Укргазбанк".
6. Затвердження змін та доповнень до Статуту АБ "Укргазбанк".
7. Затвердження змін та доповнень до активів внутрішнього регулювання АБ "Укргазбанк".
8. Інформація про стан розвитку філійної мережі АБ "Укргазбанк".

Тел. для довідок: (044) 239-28-30.

Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати:

– документ, що посвідчує особу (паспорт);

– доручення на право участі у зборах, засвідчене у встановленому законодавством порядку (представникам акціонерів).

Правління АБ "Укргазбанк"

Арбітражний суд Вінницької області (м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 543/5 про визнання банкрутом ЗАТ ВТК «Віктор», м. Вінниця, вул. Грушевського, 30, ЗКПО 03594483, р/р 26007315101, відкритий в АБ Енергобанку м. Вінниці, МФО 302010.

Розпорядник майна: Загорцев І. А., м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7, кім. 1102.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються Арбітражним судом протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ТОВ «Торгсервіс ЛТД» повідомляє про передчасність оголошення про порушення арбітражним судом Київської області справи № 36/12б-01 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Бориспільське ремонтно-транспортне підприємство», Київська область, м. Бориспіль, Київський шлях,14 (код ЗКПО 3744184), що було опубліковане в газеті «Голос України» N 54 (2554) від 27 березня 2001 року.

Арбітражний суд Вінницької області (м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 572/5 про визнання банкрутом ТОВ виробнича фірма «СВіМ», (м. Вінниця, пров. Карла Маркса, 14А, р/р 26008301191, відкритий в УСБ м. Вінниці, МФО 302010).

Розпорядник майна: Вознякевич Н. І., м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7, кім. 1303.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються Арбітражним судом протягом місяця з дня опублікування оголошення.

7 мішків гречаної вовни

Тези і антитези

■ Дурень — непогано, якщо він на своєму місці.

■ Тільки в колективі нікчема знаходить силу.

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

Мал. Сергія ГОРОБЦЯ.

Дипломчик

Виданий п. Сидоруку І. А. про те, що він справді закінчив двотижневі курси перепідготовки керівних кадрів і отримав кваліфікацію: злодій І категорії.

Ділова хроніка

Тому, хто допоможе влаштуватися на відповідальну посаду в держадміністрацію, віддам перші 25 хабарів.

А що робити?

— Привіт, тобто руки вгору!
— Грабіжники?
— А хто ж іще?
— Вибачте, панове, але в мене у квартирі вже орудує одна банда.
— Брешеш?
— Як вам не соромно!
— А міліцію не намагався викликати?
— Навіщо? Адже все одно пограбують: не сьогодні, то завтра, не вони, то ви, не ви — хтось інший.
— Логічно. Тільки нам від цього не легше, адже ми теж хочемо поживитися. Слухай, навіщо тобі та бригада, давай краще ми тебе пограбуємо!
— Чим же ви ліпші?
— Ну, ми професіонали!
— Вони теж не ликом шиті, вони, до речі, у масках працюють!
— А ми тобі заплатимо!
— Скільки?
— Стольник! Сто баксів, друже, погоджуйся!
— Мало, у мене речей мінімум на тисячу.
— Тоді двісті.
— Триста.
— По руках! Отже, так: ми викликаємо міліцію, а самі заявимося до тебе під вечір.
— Ну що з вами робитимеш, приходьте!

Олександр ПЕРЛЮК.

Ляльковий театр

Творення погоди — за межами кватирки. Це — звідки дивитися

Казка

У ляльковому театрі, де все дерев'яне, крім ниток (бо дерев'яні навіть ляльки), пожежа можлива як в жодному іншому театрі. Хіба тільки в цирку, де клоуни досить часто грають з вогнем.

В одному з лялькових театрів, як і очікувалося (й навіть декотрими передбачалося), сталася пожежа. І, звісно, така, що згоріло

все — ляльки, нитки, всі запаси матеріалів (дерева й ниток) для нових ляльок, всі лібрето й пюпітри, музичні інструменти (бо ставили в цьому театрі переважно музичні лялькові комедії)! Мало того, навіть ляльководи і сам директор театру отримали опіки рук, ніг і бороди — передовсім! Бо сталося все це за часів ще боярських, а отже, невідомо де. Уникнули опіків лише окремі діячі театру — діячі вішалки і театру вищого. В якому не давали жодних вистав, оскільки призначений він був не для ляльок, а для ляльководів і лялькознавців.

Вище за нього був лише Головвиставбуд, така собі установа, що нічого спільного не мала із будівельною деревиною.

Позаяк обвинувачення у нас, як завжди, не збігаються з чутками, винним у пожежі оголосили того, хто буцімто пустив червоного півня. А саме — одного Бовдура. Своєрідний Буратіно, такий собі дерев'яний ляльковий ідіот, котрому, згідно з його роллю в цій (останній) виставі, належало мати при собі коробку сірників.

Бовдур, звісно, згорів, і справу на цьому закрили. Проте легко закрити справу навіть у суді, та не роти чуткам! Які ніяк не стихають — ні із закінченням пожежі, ні із завершенням суду. Навпаки, вони, на відміну від пожежі, увесь час отримують додаткове паливо, а на відміну від суду — додатковий матеріал.

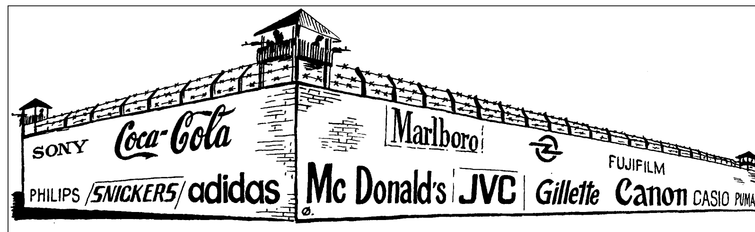
А тому, згідно із поширеними чутками, сірники Бовдуру дав Директор театру, а виставу, в якій обов'язкова участь сірників і наявність їх у Бовдура, написали (для постановки в театрі) в Головвиставбуді. Кажуть тепер: зроблено було це спеціально, щоб згорів театр!

А все, що було потім, довкола театру й суду, — всього лише димова завіса...

Мирослав МИЛОРАДОВИЧ.
Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Телефон-«цеерушник»

Про те, що стіни мого корпункту мають ослячі вуха, здогадувався, але не настільки, щоб і думки вловлювали. Але, як любить казати перший татко нашої неньки, що є, те є, ніде правди діти.

Якось перед Різдвом дзвоню до куми. Погомоніти, плітки місцеві зібрати. Та дзуськи. Нередзвонитись, як до... Бородіна. І тут спересердя тупаю ногою:

— Так з ким же це вона, балаболка, стільки теревенить?! — а пальці тим часом знову її номер телефону набрали. І тут... Добре, що вчасно язика прикусив. Чую, а моя кумуся щебече з самим Іваном Івановичем. Я вже не дуже там прислухався до їхньої балачки, так, краєчком вуха, а почав розмірковувати довкола цієї чортівні.

Найперше, пригадалася презентація УТЕЛу, коли всім абонентам обіцяли зв'язок найвищого гатунку. Якщо ні ти, ні тебе ніхто не підслуховуватиме. Отже, міркую, це не провина зв'язківців. Певне, коли вибиралася спецслужба, у стіні мого кабінету якийсь там ящик таки залишився. Під вечір ловлю на перехресті місцевого Хрещатика давнього приятеля.

— Пане полковнику, скажино вашій оперативно-технічній братії, аби з мого кабінету забрали своє причандалля... Можу ні за цапову душу в халепу влипнути, бо почав проти волі прослуховувати людські телефонні розмови. І навіть чув самого Івана Івановича!..

— Бійся Бога, ми тут ні при чому, ти ж чув сам, як шеф нашого шефа перед вашою депутатською публікою клявся, що таких людей ми не прослуховуємо...

— А що ж то за катавасія?..

— Певне, цеерушники щось тобі підсунули для хохмочки!..

Наступного дня діапазон хохмочок розгорнувся — від столиці, аж до західних рубежів держави. У Тернополі чув, до прикладу, як мій однокурсник, радник голови облради Ігор Мороз, уявіть собі, у робочий час вів розмову з начальником жеку, що у його хаті труба тече. А уявіть собі, якби він про справи державницькі балакав, та такі, що не мусить знати буржуазноімперіалістична розвідка?! А тут, клац-клац цеерушницька апаратура все пише...

Ой недарма другий татко нашої неньки не перестає твердити, що закордонні спецслужби сунуть носа в українські сімейні справи, хочуть посварити тата з мамою і підсунути нам свого вітчима. Є у його словах правда, є, сам переконуюся. Навіть оце нещодавно у розмові з редакційною стенографісткою пообіцяв нічку попрацювати, а на ранок матеріал надіслати. Попрацював, надіслав. Аж тут дружина калатає. І так здалеку хитрюще допитується:

— То де ж ти цієї нічки ночував, чоловіче?..

— Як де, з котом на дачі! — впевнено кажу, бо ж ніхто не бачив, що на роботі просидів.

— А хоча б із двома, але гонорар, — вже каже з притиском, — за написаний матеріал маєш покласти на рахунок сімейного бюджету!

Ганьба, це ж підрив економічних підвалин незалежності преси. Он звідки беруться подвійні стандарти! Он де починає загнивати свобода слова! І все через втручання іноземних спецслужб у наші сімейні справи!

Та якби тільки у цьому річ, то ми не говорили б, а так — мугикали по телефону, натякали. Скажімо, двічі в слухавку клацнули склянкою — значить, маємо йти на прес-конференцію. Двічі свиснув і раз клацнув — стола не накриватимуть. Але ж ота нахабна ворожа сила в обхід вітчизняного антимонопольного кабінету почвалала далі — за кожну свою послугу дере, як з рідного тата. А щоб рентабельність була не висока — на технічні витрати списує євроремонти, закордонні авто та інші предмети службових розкошів. Мало того, навіть якщо ви не розмовляли по телефону — все одно грошики здере, бо підняли трубку. А про те, що цеерушницька апаратура направляє вас не до того абонента, з яким хотіли б переговорити, ніхто і не питає. Навпаки, замість штрафних санкцій за неякісне обслуговування контора стягує грошики у повному обсязі, що наклацує безсоромний комп'ютер.

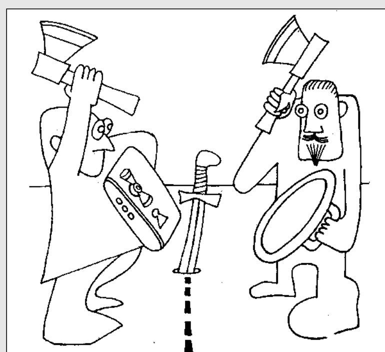
Одне слово, не тільки президент, а і я, простий електорат, втрапив у халепу через оте вторгнення іноземних спецслужб у нашу суверенну державу. І як нам із Леонідом Даниловичем далі жити!? Ну просто голова пухне від дум тяжких.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Дошка пошани

Убивчий акцент

(Початок на 1-й стор.).

Я б з кращим задоволенням ходив на дуелі. За жінок — на рапірах. У даній ситуації — сокирами треба битися...

ВІД ЧЕРГОВОГО.

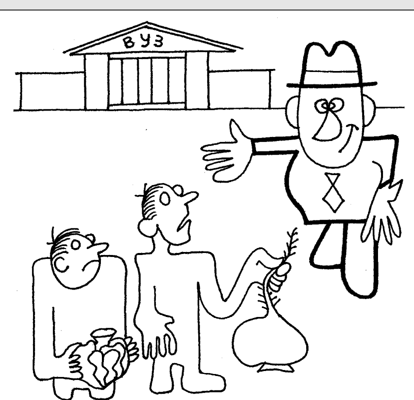
Так, до речі, коли ви обидва будете йти на дуель, постарайтеся ретельно нагострити свої сокири, і про секундантів не забудьте! Щоб акцент був якомога вбивчішим, рекомендуємо в секунданти — Лапікуру... З його Лапікурихою.

А ресурсні центри — з душком...

«Інтерфакс-Україна»:
«Заступник голови Київської міської адміністрації Анатолій ТОЛСТОУХОВ **закликав керівництво столичних вищих навчальних закладів не допустити перетворення вузів «на ресурсні центри для підтримки опозиції».**

ВІД ЧЕРГОВОГО.

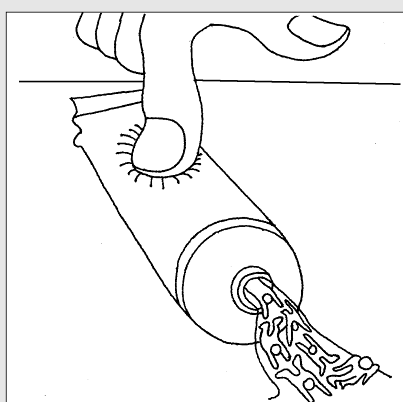
— Правильно кажете, Анатолію Володимировичу, краще, як у старі радянські часи, відправити їх усіх, студентів цих, на овочеві бази! Перебирати гнилі резерви харчових ресурсів держави!

Щоб не зжер карієс

Анне СЕВЕРИНСЕН, доповідач Парламентської асамблеї Ради Європи:

— В Україні дуже помітний тиск президентського оточення на судочинство...

ВІД ЧЕРГОВОГО.

Так отож! Наша судова система — як тюбик «Колгейта»! Вчасно не натиснеш — переможе карієс (читай: опозиція).

Сеня: «Любіть психіатрію в собі, а не себе в психіатрії!»

Валерій КРУГЛОВ, віце-президент Національної телекомпанії України:

Передача «7 днів» — це витвір мистецтва і займається нею Вадим Долганов у вільний від роботи час...

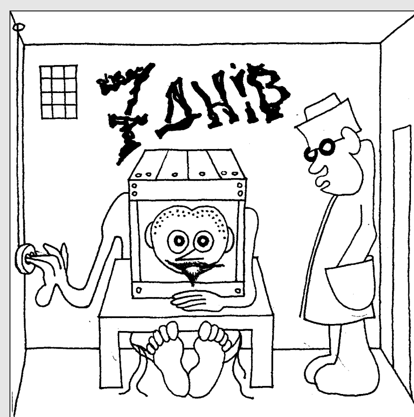
***

Будинок для божевільних. Палата Бонапартів. На білій стіні написано: «7 днів» — наквецяно, мабуть, г...

Сеня, надутий мов індик, сидить до цього всього діла спиною — пика в ящику...

— Сеню, годі! На процедури ходімо, «звіздї» екрана укольчики пора, — лікар стукає пальцем по ящику.

— Ти, біснуватий опозиціонер, рятівник нещасний, скільки тобі разів повторювати?! — Сеня витромлює обличчя з «екрана». — Я — не Долганов! І телебачення — це не хобі! І лікуюся я у вільний від телевізійної роботи час!..

Черговий по «дошці» Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Рідну землю ми любимо за те, що в ній зарито стільки талантів

Грузія — Закарпаттю

Десять тонн гуманітарної допомоги для постраждалого від повені населення Закарпатської області України передав за дорученням Президента Едуарда Шеварднадзе посол Грузії в Україні Грігол Катамадзе. Мешканцям районів, що потерпіли від стихії, буде передано одяг, посуд, предмети першої необхідності.

Влас. інф.

Піднятися на піраміду Хеопса, жонглюючи м'ячем

Годерзі Махарадзе вже не раз згадували в Книзі рекордів Гіннесса завдяки його унікальним досягненням. І ось грузинський спортсмен відзначився знову.

У Тбілісі на Національному стадіоні імені Бориса Пайчадзе він упродовж 1 години 24 хвилин і 3 секунд сидячи підкидав головою футбольний м'яч (11346 разів!). Попереднє досягнення в жонглюванні м'ячем сидячи становило 30 хвилин. У рекордсмена — грандіозні плани. Він має намір, головою жонглюючи футбольним м'ячем, піднятися на піраміду Хеопса, Ейфелеву вежу та нью-йоркський хмарочос Емпайр-білдинг.

Томаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Нас виключатимуть з Ради Європи?

(Початок на 1-й стор.).

Проте проект рекомендації, як можна зрозуміти, не передбачає запровадження санкцій уже на квітневих засіданнях ПАРЄ. Член моніторингового комітету Іван Попеску в інтерв'ю Радіо «Свобода» пояснив: «У разі, якщо буде схвалено рекомендації у тому вигляді, в якому їх обговорювали сьогодні, і Україна до червня не виконає своїх обов'язків, — лише тоді стоятиме питання про припинення повноважень української делегації у Раді Європи, а також щодо членства України в Раді Європи, мається на увазі — рішенням Комітету міністрів РЄ. Але це буде, якщо ми не виконаємо своїх обов'язків. Як ви знаєте, сьогодні (тобто позавчора. — **Ред.**) був ухвалений Кримінальний кодекс. Один крок зроблений. Ми — оптимісти...»

Але Анне Северинсен неодноразово наполягала, що обов'язки та зобов'язання члена Ради Європи не обмежуються лише ухваленням законодавчих актів. «Ви повинні зрозуміти, що наша критика стосується не лише законодавства, — заявила вона і Радіо «Свобода». — В Україні чомусь панує хибна думка, що нас непокоять лише закони. У нас багато інших зауважень, про які йдеться в нашій доповіді». Чи зніме українська влада ці «зауваження» до червня? Сумнівно. Ну а доповідь моніторингового комітету, як нам повідомили вчора в прес-службі Ради Європи, буде оприлюднено найближчим часом.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

НТБ на стежці війни

Максимовська зачитує звернення журналістів

Одержавлення впливового НТБ завершує підкорення президентською командою інформаційного простору Росії. Кореспондент «ГУ» попросила прокоментувати події відому ведучу програм НТБ «Сегодня» і «Герой дня» Маріанну МАКСИМОВСЬКУ:

— Цензура в Росії намагається прикритися економічною доцільністю. Наш канал завжди міг сам заробляти гроші, у нас чудовий менеджмент. Але владі не подобається, що канал має на кожну проблему Росії свою точку зору. Звісно, якщо НТБ стане державним, то кореспондент не зможе вирушити до Чечні, бо поїздка на Північний Кавказ — надто дорога. Отже, інформацію доведеться брати з офіційних джерел, але це вже не стосується свободи слова і преси. Журналістам після приходу на канал нових хазяїв вказуватимуть, які матеріали готувати, а які ні.

— Чи тиснуть на журналістів так звані нові хазяї НТБ?

— Попри величезний і огидний тиск з боку «Газпром-медіа», в колективу НТБ залишається чітка позиція, під якою підписалися 357 осіб. Моральна атмосфера в колективі чудова, а всілякі чутки про можливий перехід журналістів до інших компаній — безпідставні.

— Погодьтеся, страждають передусім глядачі, бо НТБ дивляться не тільки в Росії, а й в Україні.

— Глядачі не повинні страждати у зв'язку із змінами на телеканалі НТБ. Але, щоб висловити свій протест проти захоплення телекомпанії, ми розмістили на екрані логотип з позначкою «протест», а міжпрограмний час заповнюватимемо різними заставками, які дозволено законом. Найголовніше для нашої боротьби зі сваволею — гранична публічність. Фіксуватимемо й показуватимемо глядачеві все, що відбувається на НТБ. Ніхто із журналістів не збирається своїм тілом перекривати шлях ЗМОПу. Але водночас будинок редакції журналісти не залишають навіть уночі, на випадок непередбачених дій з боку «Газпром-медіа».

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

Знайдено «Розмову» Ренуара

У п'ятницю вранці на шведів чекала приємна звістка: до рук поліції потрапила одна з трьох картин, викрадених наприкінці грудня 2000 року з Національного музею в Стокгольмі. Це полотно під назвою «Розмова», що належить пензлеві французького імпресіоніста Огюста Ренуара.

Пригадуєте? Ту зухвалу крадіжку вчинили три нападники, озброєні пістолетами і автоматом, за підтримки спільників, які у момент нальоту підпалили на автостоянці машини, щоб відволікти поліцію. На під'їзді до музею вони також порозкидали шпичаки, щоб затримати поліцейські машини. Здійснивши задумане, грабіжники втекли на моторному човні, що чекав їх на березі затоки неподалік Національного музею.

На картину поліцейські натрапили випадково. Вони здійснювали облаву під час операції з боротьби з наркотиками. При затриманні трьох осіб і було знайдено «Розмову» Ренуара. «Непогана здобич!» — кажуть у стокгольмській поліції. «Один із наших реставраторів уже дослідив картину і дійшов висновку, що це те саме полотно, яке було викрадено разом з «Автопортретом» Рембрандта і «Парижанкою» того самого Ренуара», —повідомив заступник директора Національного музею Торстен Гунарссон.

Уся Швеція чекає повідомлень про допити затриманих осіб, в яких знайдено картину. Можливо, їхні свідчення допоможуть знайти слід двох інших викрадених картин.

Марат ЗУБКО.

Гельсінкі.

Тиск на профспілки може спричинити санкції

З середи до п'ятниці в Мінську перебувала делегація Міжнародної організації праці на чолі з одним із керівників МОП Біллом Джорданом.

Торік кілька галузевих профспілок Білорусі і представники Конгресу незалежних профспілок написали до МОП листа про порушення їхніх прав владою. Зокрема, йшлося про те, що організувати страйк на підприємствах країни практично неможливо, а також про переслідування, яких зазнають профспілкові лідери. До речі, за час, що минув після звернення до МОП, тиск з боку влади посилився (оскільки лідер Федерації профспілок Білорусі Володимир Гончарик має намір висунути свою кандидатуру на президентських виборах). А на багатьох підприємствах почали створювати цілком нові профспілкові організації на противагу наявним.

Міжнародна організація праці розглядала скаргу білоруських профспілок минулого року, і представники МОП знайшли підтвердження викладеним у листі фактам. Крім того, було розроблено рекомендації для уряду з поліпшення становища профспілок. Як повідомив пресекретар Федерації профспілок Білорусі Дмитро Верещагін, у разі невиконання цих рекомендацій білоруське питання може бути розглянуто на конференції МОП у липні й ухвалено рішення про економічні санкції стосовно Білорусі. Хоча сама МОП і не організує запровадження санкцій, до її думки прислуховуються багато країн. Білорусь уже одного разу пережила санкції, що їх було вжито за рекомендацією МОП, тепер є імовірність повторити цей сумний досвід.

Анна ПЕТРОВСЬКА.

Мінськ.

Домінанта — воля більшості людей

Воля більшості людей жити у мирі й злагоді має домінувати на континенті. І сталість такої домінанти залежить від європейської громадськості.

Таким був лейтмотив доповіді президента Міжнародної кадрової академії Георгія Щокіна на конференції «Права людини й інтервенція», що відбулася під час І Європейського Конвенту миру в Берліні і ухвалила резолюцію «Права людини і мир». Делегацію академії представляли також народний депутат України Борис Олійник, якого обрано співголовою президії Європейського форуму, і генеральний директор МКА Леонід Одерій.

Річниця вторгнення НАТО в Союзну Республіку Югославія зібрала на І Європейський Конвент миру представників 19 країн континенту. Його підготував комітет ініціаторів, до якого входять учасники руху Європейський трибунал над війною НАТО проти Югославії та Німецький рух за мир. Європейський Конвент миру ставить за мету консолідувати зусилля і координувати співробітництво антивоєнних рухів, сприяти миролюбній політиці в Європі, реагувати на будь-які спроби загрози миру.

Олександр ВІТ.

Хроніка. Факти. Події

■ Стокгольм

Візит в Україну

Пан Ерланд Рінборг, генеральний директор Шведського інституту, 7—11 квітня перебуватиме в Україні з візитом. Програмою передбачено відвідання навчальних закладів у Києві та Львові, зустрічі з міністрами освіти та культури. Під час візиту плановано підписати Програму співробітництва в галузі освіти і науки між Міністерством освіти і науки України та Шведським інститутом на 2001—2003 роки.

■ Вашингтон

Розширення поселень — це провокація

США заявили, що розширення Ізраїлем своїх поселень на Західному березі річки Йордан є провокацією і підбурюванням. Ізраїль має припинити такі дії, що загрожують безпеці людей і провокують нову хвилю насильства, наголосив представник держдепартаменту США Річард Баучер.

■ Токіо

Відставка прем'єр-міністра

Прем'єр-міністр Японії Йосіро Морі на засіданні кабінету міністрів офіційно оголосив про те, що йде у відставку.

■ Підгориця

Чорногорія — за незалежність

Президент Чорногорії Джуканович заявив, що «Югославії більше не існує і вона не може бути створена заново». За його словами, це не означає, що Чорногорія готова вступити у конфлікт чи навіть «розпочати війну із Сербією».

■ Прага

Мрії здійснюються...

Глава Європейської комісії Романо Проді сказав, що мрія про розширення Європейського союзу вже майже стала реальністю і члени ЄС зможуть взяти участь у виборах Європарламенту в 2004 році.

■ Скоп'є

...і не здійснюються

На зустрічі з міністрами оборони країн Балканського регіону президент Македонії Б. Трайковський дав зрозуміти, що виступає проти перетворення країни на федерацію, як того вимагають представники албанської меншості.

■ Газа

Черговий обстріл

Ізраїльські вертольоти обстріляли об'єкти в секторі Газа. Є значні руйнування. Це сталося після мінометного обстрілу палестинцями єврейського поселення Нецарим.

■ Пекін

Позитивні зрушення

Американським дипломатам дозволили провести другу зустріч з екіпажем літака-розвідника, що здійснив змушену посадку на острові Хайнань.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

Фінансова звітність акціонерного комерційного банку «Інтеграл» за 2000 рік

Ліцензія НБУ №81 від 12.06.2000р. 03057, м. Київ, пр-т Перемоги, 52/2

Балансовий звіт

(тисяч гривень)

Рядок	Найменування статті	№ примітки	2000 рік	1999 рік
1	**АКТИВИ**			
	Кошти та залишки в НБУ	5 882	4 564	
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	10	0	0
3	Кошти в інших банках	11	27 398	13 007
4	Цінні папери на продаж	12	1 770	3 713
5	Кредити та заборгованість клієнтів	13	35 009	20 795
6	Інвестиційні цінні папери	14	140	10
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	15	52	219
8	Основні засоби та нематеріальні активи	16	1 791	1 874
9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	17	0	0
10	Нараховані доходи до отримання	18	883	591
11	Інші активи	19	322	814
12	**Усього активів**		**73 247**	**45 587**
	ЗОБОВЯЗАННЯ			
13	Кошти банків		10 078	8 990
14	Кошти клієнтів	20	37 131	16 805
15	Інші депозити	21	0	0
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	22	0	0
17	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	17	0	0
18	Нараховані витрати до сплати	23	292	112
19	Інші зобов'язання	24	151	192
20	**Усього зобов'язань**		**47 652**	**26 099**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
21	Статутний капітал	25	22 400	16 500
22	Капіталізовані дивіденди		0	0
23	Акції, що викуплені в акціонерів		0	0
24	Емісійні різниці		14	14
25	Резерви		360	289
26	Переоцінка основних засобів і нематеріальних активів		0	0
27	Нерозподілений прибуток		2 821	2 685
28	**Усього власного капіталу**		**25 595**	**19 488**
29	**Усього пасивів**		**73 247**	**45 587**

Звіт про прибутки та збитки

(тисяч грн..)

Рядок	Найменування статті	Примітки	2000 рік	1999 рік
1.1	Процентний дохід	2	11 008	6 775
1.2	Процентні витрати	(2)	(2 646)	(1 262)
1	Чистий процентний дохід		8 362	5 513
2.1	Комісійний дохід		4 550	3 502
2.2	Комісійні витрати		(435)	(945)
2	Чистий комісійний дохід		4 115	2 557
3	Дивідендний дохід	3	42	0
4	Чистий торговельний дохід	4	416	(696)
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів		15	0
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій		0	0
7	Інший операційний дохід		398	327
8	Операційний дохід		13 348	7 701
9	Загальноадміністративні витрати	(5)	(2 404)	(2 661)
10	Витрати на персонал	(6)	(836)	(263)
11	Прибуток від операцій		10 108	4 777
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(7)	(9 415)	(3 148)
13	Прибуток до оподаткування		693	1 629
14	Податок на прибуток	(8)	(486)	(200)
15	Прибуток після оподаткування		207	1 429
16	Непередбачені доходи/витрати	(9)	0	(17)
17	Чистий прибуток/ збиток банку		207	1 412

Звіт про рух грошових коштів
(непрямий метод)

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	2000 рік	1999 рік
	I. Операційна діяльність			
1	Чистий прибуток (збиток) поточного періоду		(1 205)	1412
	Поправки чистого прибутку			0
2	Нараховані витрати		180	(112)
3	Нараховані доходи		(292)	591
4	Амортизація основних засобів		415	(338)
5	Резерви під сумнівні борги, знецінення активів		9 500	(3148)
6	Торговельний результат		87	(57)
7	Нарахований та відстрочений податок		(48)	(13)
8	Прибуток (збиток) від продажу інвестицій		(15)	0
9	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії		0	0
10	Амортизація дисконту і премії цінних паперів		(3)	89
11.	Інший рух коштів, які не є грошовими		5 694	5666
12	Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку		14 313	4090
13	Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам		(15 023)	(3766)
14	Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам		(16 407)	10280
15	Зменшення (збільшення) інших активів		(769)	(409)
16	Збільшення (зменшення) коштів, які отримані від Національного банку України		0	0
17	Збільшення (зменшення) коштів інших банків		1 087	3919
18	Збільшення (зменшення) поточних та депозитних рахунків		21 662	1886
19	Збільшення (зменшення) інших зобов`язань		(1391)	(149)
20	Реалізація (придбання) цінних паперів у портфелі банку на продаж		1 945	424
21	Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності		(8 896)	(8375)
22	Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності		5 417	(4285)
	II. Інвестиційна діяльність			
23	Реалізація (придбання) інвестиційних паперів		(393)	(10)
24	Зменшення (збільшення) вкладень в асоційовані компанії		219	(219)
25	Зменшення (збільшення) вкладень у дочірні установи		(52)	0
26	Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів		(339)	114
27	Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності		(565)	(115)
	III. Фінансова діяльність			
28	Збільшення (зменшення) цінних паперів власного боргу		0	0
29	Збільшення (зменшення) субординованих зобов`язань		0	0
30	Збільшення (зменшення) сплаченого акціонерного капіталу		5 900	8847
31	Дивіденди, що сплачені протягом звітного періоду		(1)	(681)
32	Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності		5 899	8166
33	Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		10 751	3766
34	Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		4 733	13805
35	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року		15 484	17571

Звітність про фінансово-господарську діяльність банку була розглянута та затверджена загальними зборами акціонерів АКБ Інтеграл-банк» 16 березня 2001 року.

Голова правління **М. П. Петраченко**
Головний бухгалтер **О. Г. Луценко**

Звіт про зміни у власному капіталі за 2000 рік

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітка	Статутний капітал зареєстрований, сплачений	Емісійні різниці акції	Викуплені власні	Резерви	Переоцінка основних засобів і нематеріальних активів	Нерозподілений прибуток	Капіталізовані дивіденди	Капітал та резервні фонди, Усього	1999 рік
1	Залишок на 1 січня		16 500	14	0	289	0	2 685	0	19 488	10 641
2	Переоцінка основних засобів										
3	Переоцінка нематеріальних активів										
4	Дивіденди за минулий рік сплачені										(681)
5	Капіталізовані дивіденди за минулий рік										
6	Чистий прибуток							207		207	1 412
7	Розподіл у загальні резерви банку										
8	Розподіл у резервні фонди					71		(71)			
9	Сплата в раніше зареєстрова-ний статутний капітал										
10	Реєстрація акцій нового випуску (на суму внесків)		5 900							5 900	8 089
11	Купівля власних акцій										(176)
12	Продаж раніше викуплених власних акцій										203
13	Ефект змін в облікових політиках або виправлення суттєвих помилок										
14	Залишок за станом на 31 грудня		22 400	14	0	360	0	2 821	0	25 595	19 488

ЗАТ «Аудиторська фірма «Лу, К, А» (м. Київ), щ діє на підставі ліцензії на право здійснення аудиторської діяльності № 000096, терміном чинності до 07 квітня 2003 року, та Свідоцтва про включення до Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності № 0096, виданого згідно з рішенням Аудиторської палати України від 26 січня 2001 року, підтверджує, що у всіх суттєвих аспектах узагальнюючі показники Балансу станом на 01.01.2001 р., Звіту про прибутки та збитки за 2000 рік, Звіту про зміни у власному капіталі за 2000 рік, інших форм фінансової звітності банку за 2000 рік достовірно, неупереджено та повно подають фінансову інформацію про банк станом на 01.01.2001 року, про що зроблено відповідні написи на його публічній бухгалтерській (фінансовій) звітності.

Директор ЗАТ «Аудиторська фірма «Лу, К, А» (м. Київ), **С. Попов**

Відкрите акціонерне товариство «Галичцукор»

повідомляє про зміни в порядку денному загальних зборів акціонерів, які відбудуться 19 квітня 2001 року в 11.00 (Повідомлення про проведення загальних зборів зборів опубліковано в газеті «Голос України», № 41 від 03.03.2001 р.):

1. Пункт 7 порядку денного виключено, в зв'язку з чим пункти 8 та 9 слід вважати відповідно 7 та 8.

2. Порядок денний доповнено новими пунктами 9, 10 та 11.

«9. Обрання голови правління».

«10. Затвердження угод, сума яких перевищує 50% вартості основних фондів Товариства».

«11. Про передачу повноважень Загальних зборів до компетенції Спостережної ради».

Правління ВАТ «Галичцукор».

Арбітражний суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи,5, Держпром, 8-й під'їзд) порушив справу № 1311/2-30 про банкрутство ВАТ «Харківміськгаз» (м. Харків, вул. Жовтневої революції, 57/59) код ЄДРПОУ 03359552, п/р 26007242 в СУЕБ «Мегабанк», м. Харкова, МФО 351629.

Розпорядником майна призначено Чобота О. А. (ліцензія № 052 від 06.09.2000 р.).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації.

ДП ТИД (код ОКПО 24777213), зарегисрированное Одесским горисполкомом 04.06.97, сообщает о своей самоликвидации. Претензии принимаются в двухмесячный срок по адресу: 65012, Одесса, Б. Арнаутская, 47/11.

ТОВ «Укртехноімпекс» ОКПО 23516025 повідомляє про своє закриття. Претензії приймаються протягом одного місяця. **Тел.: (044) 441-28-68**

Арбітражний суд Київської області (01033, м. Київ, вул. Жилянська, 58-б) порушив справу про банкрутство ЗАТ «Десна» 07443 с. Калинівка, Броварського району, Київської області, р/р 26004301340257 в відділені АКБ «Промінвестбанку» в м. Бровари, МФО 321433, ЗКПО 13723410 (справа № 48/116-2001).

Розпорядником майна призначено Жильцова Віктора Павловича, ліцензія № 000119 від 17.01.2001 р., т. (04494) 5-2264.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Дванадцятибальний шторм

І сміх і гріх

Коли вчителям затримували зарплату, чиновники Міносвіти мовчали. Коли закривали і продавали дитсадочки — знову мовчали як риби.

Але ж недаремно вони зарплату отримують! І вони вигадали, та таке, що про них заговорили всі: і вчителі, і учні, і батьки. Школа потрапила в дванадцятибальний шторм безладу і безглуздя. Нововведення в оцінці знань збило з пантелику всіх. Але наші чиновники стверджують, що тепер рівень знань школярів злетить на небувалу висоту.

Зупинятися на досягнутому не треба. А якщо комусь не вистачає фантазії, то ми підкажемо що-небудь. Можна, наприклад, перейти на 24-бальну систему. А можна запровадити зміни до календаря: збільшити кількість місяців у році або годин у добі. Тоді навіть учителі математики не зможуть підрахувати заборгованість у зарплаті, а нашу систему освіти визнають кращою з кращих.

Юрій РАДЯНСЬКИЙ.

Одеса.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Оаза в пустелі Всесвіту

Історія в конверті

Двірники невпинно витирали вітрове скло, яке знову й знову вмивалося рясним дощем. Я пильно вдивлявся в дорогу. Раптом на узбіччі помітив людину з піднятою рукою. Зупинився.

— Щиро вдячний, — мовив пасажир, зручно вмощуючись на сидінні. — Який красивий весняний дощ, — захоплено вигукнув він, — яке це диво природи!

Несподіваний попутник почав розповідь, ні, роздуми про природні дива, до яких ми звикли і не звертаємо на них уваги. Навпаки, обурюємося, коли допече літня спека чи дошкулять набридливі дощі. Виявляється, про них можна говорити й так:

— Ви тільки подумайте, яка вдала відстань від Землі до Сонця! Адже воно, маючи катастрофічно високу температуру, не спалює все довкола нас, а тільки зігріває і пестить нашу велику, як нам здається, планету. Хоча Земля у Всесвіті — що пилинка в неосяжному для людського ока просторі.

— Авжеж, — охоче підтримав я розмову. — І красуня-весна, тендітні, ніжні проліски. Ну хіба не диво, що в холодній мертвій пустелі Всесвіту існує жива, красива оаза з неповторними формами рослинного і тваринного життя і таким унікальним явищем, як людина... Розумна людина.

— А чи така вже й розумна? — раптом заперечив співбесідник.

— Звісно, вона досягла певного рівня вдосконалення, в результаті якого зроблено стрибок науково-технічного прогресу. Хоча завдяки цьому за останні десятиріччя на планеті різко погіршився екологічний стан. Гинуть рослини, комахи, птахи, звірі, риби. Та й сама людина стає беззахисною перед екологічними змінами. Хімічними відходами забруднені ріки, озера, моря, ліси...

— Сумна казка, — додав я. — Якщо такими темпами люди руйнуватимуть усе, завдяки чому існує життя, то в яких природних умовах опиняться наші онуки, правнуки?

Дощ скінчився так само несподівано, як і розпочався. Яскраве сонце щедро розлило своє тепле, лагідне проміння на відігріту після зимових снігів і морозів землю, на якій помітно пробивалася ніжна зелень. Світлофор замигтів червоним оком — вулицю переходила група малюків. Подумалося: «А що вони сьогодні їли біологічно цінного, і якої якості воду доводиться очищати їхнім маленьким природним фільтрам — ниркам?»

На жаль, у нашій країні ставлення держави до дітей та людей похилого віку через фінансову бідність не досить уважне. Довгі роки людський інтелект використовувався на гонку озброєнь, замість того, щоб працювати на екологію і подолання тяжких хвороб людини. Промислова індустрія була націлена на виконання і перевиконання трудових завдань, ігноруючи передові технології. Скільки ще потрібно часу, щоб українці могли жити заможно, а свій інтелектуальний внесок робили у збереження екологічного стану на найпрекраснішій з планет Всесвіту — Землі?

Сергій ЖУРБА.

Білокуракине
Луганської області.

З отієї б рушниці та по байдужості

За листом читача

Федір Денисович, важко підвівшись зі стільця, мовив:

— Зараз я покажу вам оту рушницю...

Та, зробивши крок уперед, далі ступати не насмілився.

— Лідо, а допоможи-но, не втраплю я в двері.

Дружина взяла його під руку, обережно повела до сусідньої кімнати, до встановленого там металевого сейфа для зберігання мисливської рушниці.

— Це, можна сказати, наша сімейна реліквія, перейшла мені від брата, який помер. Маю намір передати її у спадок дітям, хай ось тільки завершиться вся ота катавасія, що здійнялася навколо рушниці. Перед новим роком зовсім втратив зір і, мабуть, не тільки через фронтову контузію. То отак ще й тріпання нервів з боку бездушних бюрократів по мені стрільнуло...

На парадному кітелі капітана у відставці, що його він одягає по великих святах, місця для нових бойових нагород уже, здається, й не знайшлося б. Пройшов війну у складі знаменитого 384-го окремого Червонопрапорного Миколаївського батальйону морської піхоти, який не раз кидали в самісіньке пекло. Брав участь у багатьох морських десантах, Сталінградській битві. То їх фашисти зі страхом називали «чорними дияволами»... Майже весь післявоєнний час, аж до виходу на пенсію в 1984 році, віддав залізниці — був майстром у депо, начальником залізничних станцій, в тім числі тут, у Грейговому, де осілися назавжди. Під його вікнами й тепер вдень і вночі гуркочуть поїзди.

Певно, саме зважаючи на життєпис ветерана, колишній заступник начальника Жовтневого райвідділу міліції А. Бондаренко 1 квітня 1994 року видав Ф. Кучерявому безстроковий дозвіл на зберігання мисливської рушниці. А менш як через два роки, 24 січня 1996 року, оте посвідчення міліціонери вилучили, видавши розписку про вилучення. Та ще й вручили повістку: вам необхідно прибути до Жовтневого РВВС для перереєстрації мисливської рушниці; при собі мати такі-то документи й гроші... для сплати штрафу.

— Якого ще штрафу? За що? — цілком резонно обурився Федір Кучерявий.

— У посвідченні зазначено — термін безстроковий, — спробував заперечити ветеран.

— Посвідчення незаконне, ми його вилучили, — почув у відповідь.

— Чому незаконне? Я його не на дорозі знайшов, з рук високого міліцейського начальства одержав.

Але на всі свої скарги Федір Денисович якісь маловмотивовані відповіді одержував: ваше «безстрокове» посвідчення було видане безпідставно. Й посилалися на наказ МВС України № 622 від... 21 серпня 1998 року. Тобто видали, неважко підрахувати, через два роки і сім місяців після вилучення у Ф. Кучерявого документа на рушницю. Таке посилання містить, зокрема, й відповідь начальника УМВС України в Миколаївській області Анатолія Удода від 14 квітня 2000 року, яку підписав, правда, не він сам, а хтось із його заступників. Саме її, цю відповідь, Ф. Кучерявий і надіслав, супроводивши її своїм обурливим коментарем, до редакції «ГУ». Невже підписувач не второпав, що отаке посилання неправомірне, адже жодні накази зворотної сили не мають?

Між тим, коли кореспондент пішов по інстанціях, то в правоохоронних органах знайшовся й інший, більш ранній документ — наказ МВС України № 164, виданий ще в 1993 році. Де саме йдеться про те, що безстрокові посвідчення видаються тільки на іменну нагородну зброю, а звичайну мисливську всі, хто її має, повинні регулярно перереєстровувати. То хіба, питається, не могли послатися у відповідях ветеранові, аби не викликати нових його нарікань і скарг, на отой давній, але чинний до виходу аналогічного наступного, наказ?

Так ні, було обрано чомусь інший шлях — примусове вилучення посвідчення, давали відповіді, що викликали лише нові обурення, породжували нові скарги... Й справді, чи не позначилося все оте на здоров'ї Ф. Кучерявого, як він схильний вважати?

Саме виходячи з цього, ветеран-інвалід (нині оформляє вже першу групу інвалідності у зв'язку з втратою зору) насмілився подати до Жовтневого районного суду позов з приводу відшкодування завданих йому працівниками міліції моральних та фізичних збитків.

З райсуду довгенько не давали Ф. Кучерявому відповіді на його позов, бо, виявляється, не було коштів на поштові відправлення. А коли такі знайшлися, то, нарешті, написали: позов оформлено не належним чином. Невдовзі повідомили й таке: терміни розгляду поданого ним позову минули.

Й знову ветеран змушений писати скарги. «На мою останню заяву до райсуду, — пише до редакції «ГУ» Федір Кучерявий, — його голова Анатолій Довжук майже півроку навіть відповіді ніякої не дає». І ось уже голова Миколаївського облсуду Микола Коваль змушений звертатися до Анатолія Довжука: направляю, мовляв, звернення Ф. Кучерявого, пропоную вивчити його мотиви та вжити передбачених законом заходів щодо вирішення порушених питань, про результати — повідомити... А без «погонича» райсуд обійтися не може?

...Не знаю, чи сама наша двогодинна розмова, чи заново пережиті образи, а чи все оте разом настільки втомили колишнього морського піхотинця, що Федір Денисович раптом на півслові замовк, провів рукою по очах, які нічого поперед себе не бачили, мовив: «Можна, я кілька хвилин полежу, відпочину?».

Георгій ВОРОТНЮК.

Грейгове — Миколаїв.

Напишу вам і я

Передсвяткова гра в мінорі

Міська центральна музична школа наближається до сторічного ювілею. З чим? Зі спогадами. Газета «Радянська музика» за 1937 рік писала, що у 1903 році професор Т. Ганицький приїхав до містечка і, вражений красою та багатством тутешнього фольклору, вирішив відкрити музичну школу. Попри те, що ідею у губернських верхах сприйняли як «дерзость и глупость», школа народилася.

Майже за століття музшкола виховала багатьох відомих композиторів, співаків, музикантів. Чимало їх, як сказав Тарас Шевченко, «розлізлися мов мишенята» по далеких зарубіжжях. Бо тут виявилися незатребуваними.

Я керую школою понад 33 роки. Скільки вкладено сил, енергії, розуму в цю справу! А тепер на очах все розвалюється. Викручуємось, як можемо. Зарплату покривають батьківські внески. Комунальні платежі, окрім опалення, — за рахунок додаткових послуг. Усе це, щоб якось вижити. За десять років не придбано жодної книги. Про нові музичні інструменти вже й не згадуємо.

Невже наші державні діячі опустилися до мислення отих губернських чиновників, що керували сто років тому? На культуру старовинного міста не виділено з бюджету й половини необхідної суми.

Чув, що скоро, можливо, приватизовуватимуть заклади культури. Тож наш сторічний ювілей зустрінемо, можливо, як торговельний центр з продажу «гуманітарки».

Анатолій КРАВЦОВ.

**Кам'янець-Подільський
Хмельницької області.**

Повернулося з відповіддю

Одного разу я написала вам про свою проблему аліментів. Чесно кажучи, зовсім не очікувала отримати вичерпну відповідь з газети. І хоча рішення суду поки ще немає, все одно дуже вдячна вам за чуйність і бажання зрозуміти чужу людину.

Лутфіє УМЄРОВА.

**Березівка
Роздольненського району
Криму.**

З грошима було б легше

Мій заробіток — 102 гривні на місяць. На лікування не вистачає. Маю на утриманні двох дітей шкільного віку. З кожним днем жити дедалі важче.

І. ГРИНДА.

**Криниця
Монастириського району
Тернопільської області.**

Дякую за врятоване життя

Моя найщиріша подяка — радникові Прем'єр-міністра України Фаренику Сергію Анатолійовичу за безкорисливу допомогу в придбанні ліків, що врятували моє життя. Нехай його доброзичливе та неймовірно чуйне серце ніколи не втомлюється.

Т. НІЖИНСЬКА.

**Кременчук
Полтавської області.**

Погляд на цифри — знизу догори

Жодної передачі державних телерадіокомпаній не минає без згадки про «помітне зростання виробництва». І все це говорять з натяком на великі успіхи в економіці країни. Ось стандартний сценарій подання «радісних новин». Спочатку ведучий вказує відсоток зростання виробництва, потім — розповідь про рентабельне підприємство, яке «в наш складний час» на висоті.

Але це не головне. За словами урядовців, минулий рік став переломний і саме з нього почалося помітне зростання обсягів виробництва. До цього був суцільний спад із притаманними йому ліквідаціями, реорганізаціями підприємств, безробіттям. Ясна річ, що і найменше збільшення на такому тлі здаватиметься «солідним» зростанням.

А насправді безробіття не зменшилося — навпаки. Рівень доходів населення і місцевих бюджетів майже нульовий. Ця картина характерна для багатьох регіонів.

Звісно, ми дуже «раді», що в нас «помітно» зросло виробництво. От лише рівень нашого життя, на жаль, помітно знизився.

Сергій ДАНИЛЕНКО.

**Кам'янка
Черкаської області.**

Мал. Віктора ПОПОВА.

Фото з конверту

«Ой не ріж косу...»

Оксана Соценко — вчитель хімії Первомайської загальноосвітньої школи Автономної Республіки Крим. Вона — класний керівник одинадцятого класу. «Довжина коси — 127 сантиметрів, — пише Оксана Віталіївна. — А відправити фото на конкурс вирішили мої учні, перші випускники нового тисячоліття і мій перший випуск. Бажаю їм не розгубитися в житті, а кожному зайняти достойне місце...».

Корисно знати

Зігріта весняним сонцем вдячна земля дарує людям перші квіти. А через тиждень-другий час висаджувати городні культури. Кожному овочу свій час — гласить відома приказка. І все-таки до садіння треба готувати і землю, і насіння заздалегідь.

■ Для городників-любителів найціннішим є те, що картопля здатна утворювати підземні пагони — столони. Вони, розвиваючись та потовщуючись, перетворюються на бульби. Вегетаційний період у ранньостиглих сортів триває 60—80 днів (від саджання до збирання), пізньостиглих — 120—150 днів.

■ Грунт перед садінням має бути добре оброблений. Картопля любить м'яку, розпушену землю. Саджати її в брилисту, грубо оброблену землю не можна. Найпридатніша земля — супіщані, суглинні розпушені та осушені торф'яно-болотні грунти. Добре реагує на органічні добрива, деревний попіл. Любить вологу протягом всієї вегетації.

■ Чергуйте саджання картоплі з озимими, нормально вона переносить садіння й після картоплі, а ось після помідорів висаджувати її не можна, а також розташовувати близько їхні посіви. Ці культури мають однакові хвороби.

■ Під ранню картоплю землю бажано перекопати вилами чи переорати її з осені. Бажано внести добрива — гній, торфогнойовий компост або деревний попіл. Ранню картоплю висаджують лише в добре прогріту землю, інакше бульби довго не проростатимуть і можуть захворіти.

А я роблю так

Скло — матеріал ніжний

Якщо вам необхідно заточити обрізане скло, передусім по його гострих краях повільно проведіть дрібним напилком. При виготовленні скляних предметів, що не мають окантування, приміром, скляних поличок, скла до книжкових полиць, їх необхідно прошліфувати. Для цього потрібен наждаковий брусок середнього розміру, змочений сумішшю води із скипидаром в рівних пропорціях. Брусок треба розташувати довгою стороною паралельно до кромки скла. Шліфування варто проводити ручним точилом з таким само розміром зерен. Одна людина крутить точило і підливає з маслянки суміш води із скипидаром, а друга — рухає скло. Будьте уважні, адже електропровідні точильні верстати багатооборотні, що викликає місцеве нагрівання скла, а за недостатнього досвіду часто утворюються тріщини.

Ярослав МЕЛЬНИК.
Кіровоград.

Народний календар

Хто у квітні не сіє, той у вересні не віє

7 квітня — Благовіщення. Це найбільше весняне свято. Вважається, що в цей день Бог благословляє всі рослини, гріх братися за будь-яку роботу, особливо вагітним. Навіть птах на Благовіщення не в'є гніздо. Яка погода на Благовіщення, така і на Великий день.

8 квітня — Благовісника, Архангела Гавриїла. Він вважався володарем блискавок, а тому намагалися відповідно вшанувати свого покровителя.

8 квітня — Вербна, цвітна неділя. Шоста і остання неділя семитижневого Великого посту. Святять вербові галузки. Кажуть: «Верба красна (освячують лише цей сорт) — б'є напрасно, верба біла — б'є за діло».

9 квітня — Мотрони. Завершується приліт птахів.

Прикмети квітня

■ Коли розпочнеться весняна оранка, зверніть увагу: якщо в борознах багато лялечок хруща, то це віщує добрий урожай проса, а ось вишні вродять погано.

■ Якщо весна маловітряна, то літо буде сухе.

■ Перелітні птахи летять зграями — на дружну весну.

■ На початку квітня грім — на тепле літо.

■ Квітневий дощ починається з великих краплин, то ненадовго.

Астрологічний прогноз на 9 — 15 квітня 2001 року

Використайте цей тиждень, активно втілюючи в життя свої плани та ідеї.

ОВЕН. Усі ваші ініціативи й починання матимуть успіх. Особливу силу і впевненість вам може надати ретельно проаналізована й підібрана інформація, а також підтримка іноземних партнерів або співзасновників.

ТЕЛЕЦЬ. Будете задоволені своєю діяльністю, прихованою від очей людей. Навіть якщо це була робота над собою, то ви відчуєте її позитивний результат. Це може бути й висока оцінка начальства, і матеріальне заохочення.

БЛИЗНЯТА. Цього тижня вам необхідно багато уваги й сил приділити друзям, захисникам, особливо тим, кого ви цінуєте. Можете зайнятися створенням або зміцненням відносин з іноземцями чи людьми, які мешкають далеко.

РАК. Ви здатні в цей період змінити обставини, пов'язані з вашим бізнесом, на свою користь. Головне — не перестарайтеся з інтригами та алкоголем. Ви можете вкласти частину коштів, що є у вас, у бізнес або в його розширення.

ЛЕВ. Для вас найважливішим заходом у цей період може стати поїздка за кордон і контакти з людьми здалеку. Докладіть максимум зусиль, щоб ці відносини стали дружніми або хоча б мали перспективу для спілкування.

ДІВА. Якщо ви чекаєте на зручний момент, щоб узяти гроші в кредит або оформити позику, то цей тиждень буде вдалим для розв'язання таких питань. Ви можете вкласти свої кошти в розширення власного бізнесу.

ТЕРЕЗИ. Якщо ви працюєте з партнером або в команді, то на вас чекає успіх. Ви можете його закріпити інтенсивним колективним навчанням, необхідними навичками, при цьому імпровізуйте й експериментуйте.

СКОРПІОН. Вам потрібно зайнятися своїм здоров'ям. Інтенсивне лікування протягом цього тижня може дати прекрасні результати і значно зміцнити ваше здоров'я, особливо нервову систему. Ефективним буде домашній режим.

СТРІЛЕЦЬ. Ваші інтенсивні творчі починання цього тижня можуть знайти підтримку з боку вашого чоловіка або партнера. Намагайтеся частіше відвідувати світські заходи, щоб була змога завести нові і незвичайні знайомства.

КОЗЕРІГ. На вас чекають цікаві події вдома, через що додасться домашніх турбот і обов'язків. Радійте, оскільки вам це принесе більшу вигоду, аніж ви думаєте. Щоправда, абсолютно несподівано і не так, як ви чекаєте.

ВОДОЛІЙ. Ви отримаєте величезну користь, якщо в цей період інтенсивно спілкуватиметеся або здійснюватимете короткі поїздки. Ваші друзі можуть організувати потрібну зустріч або знайомство.

РИБИ. Цього тижня можете розв'язати свої фінансові проблеми. Одним із джерел матеріального поліпшення може бути діяльність, яку ви не афішуєте. Другим джерелом може бути допомога батьків. Третім — заохочення начальства.

Похід по здоров'я... в болото

Є вражаючі історії зцілення п'явками

Це цікаво

«Вампіри», які творять чудеса, — медичні п'явки. Вони зміцнювали потенцію єгипетських фараонів і нині допомагають бездітним парам стати батьками. А тих, хто страждає на важкі недуги серця і системи кровообігу, ставлять на ноги. Лікують хвороби очей, печінки і легень, радикуліти. Ефективно розсмоктують синці і гематоми, заживляють трофічні виразки. Є вражаючі історії зцілення п'явками жіночих болячок.

Але в області немає жодного медичного закладу, який лікував би п'явками, як, власне, і фахівців, які досконало володіли б цим методом. Не теоретично, зрозуміло. Так само не знайти й аптеки, де п'явки були б у продажу. Тим часом саме на Полтавщині ще донедавна був один з небагатьох у колишньому Союзі «п'явкоцентр», де болотних черв'ячків розводили і виловлювали. В селі Руденківці Новосанжарського району мешкає В'ячеслав Моцак — потомственний «п'явколов».

— Мій батько, Федір Петрович, у 47-му заснував тут базу-заготпункт п'явок — за вказівкою Москви. Підпорядковувалися вони безпосередньо Мінохорони здоров'я. У штаті було п'ятеро заготівельників, а 12—15 сезонників працювали за угодами. П'явок відловлювали не лише в наших, перещепинських, болотах, а й усюди по Україні, де їх популяції були чисельні. На те мали інформаційну базу, та головним критерієм завжди була чиста вода. За сезон виловлювали 30—60 тисяч п'явок, від чого мали непогані заробітки, але розуміли, що платили нам копійки, оскільки «наш товар» йшов і на експорт. Із 75-го року на пункті працював і я, аж до розвалу в 90-х. Нас перепідпорядкували з одного відомства в інше, зрештою «накинули» обласній фармації, де рідкісніший промисел благополучно і «преставився». Посприяла цьому та обставина, що з 1984 року п'явку занесено до Червоної книги.

На думку фахівців (а вони в регіоні ще, виявляється, не перевилися, хоч і залишилися одиниці), запаси медичних п'явок у полтавських болотах і тепер не зменшилися. То, може, спробувати відродити базу?

Та все не так просто, як здається спочатку. Мій співрозмовник пооббивав багато порогів столичних кабінетів, а справу з місця так і не зрушив. І це не вдалося зробити фахівцеві, рівних якому, можливо, не знайти у всій країні. От і здогадуйся, чому ми такі бідні... Нічим закінчилися і подібні спроби ентузіастів із місцевої сільгоспакадемії. Бюрократичний бетон виявився сильніший.

Спеціалісти з полтавського центру народної медицини «АІР» спробували зарадити тим, хто покладає великі надії на цілющі можливості цієї маленької і незвичайної істоти. Відшукали аж у Донбасі в продажу п'явок (там їх вирощують в умовах неволі), та коли підрахували втрати — відмовилися, бо бізнес виявився збитковий. По суті, на Полтавщині гірудотерапія (лікування п'явками) взагалі не застосовується.

Хтось може заперечити, що нині на будь-яку медицину — десяток-два ліків, забудьте про п'явок. Але недарма в народі кажуть, що пігулка «одне лікує, а друге калічить». А п'явки служать людині століттями. І чому саме тепер ми ні сіло ні впало, так «порозумнішали», що враз відмовляємося від надбань, накопичених віками? Знову ж таки, не від великого розуму.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

Мал.Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

■ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
■ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
■ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
■ Рукописів не повертаємо.
■ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
■ При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311063.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України